

PRA FARANG THAI PRIMER

ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับพระฝรั่ง

Monastic Thai Vocabulary and Phrases

A Book for Free Distribution

1st edition 2007 © by Wat Pah Nanachat,
Bahn Bung Wai, Amphur Warin Chamrab,
Ubon Rachathani 34310, Thailand

Pra Farang Thai Primer

For Free Distribution only
1st edition 2007 © by Wat Pah Nanachat,
Bahn Bung Wai, Amphur Warin Chamrab,
Ubon Rachathani 34310, Thailand

TABLE of CONTENTS

Introduction	1
Thai in English transliteration system	3

VOCABULARY **6**

Polite Phrases	16
Respectful Royal Titles Given To Monks	19
Sangha Administrative Government	19
Requisites / Things in the Monastery	22
Drinks and Allowables	28
Places and associated accessories	33
Faith, Respect, and Ceremony	38
Useful Monastic Words	44
Useful Miscellaneous Words	49
Animals	60

SPEAKING WITH LAYPEOPLE **64**

About Conduct	97
---------------	----

SPEAKING WITH THAI MONKS **99**
ABOUT PRACTICAL MATTERS

Receiving	99
Requisites	109
Endings	111
Schedule	112
Robes and Head Shaving	114
Alms	116
General Questions	120
Illness / Serving Others	121
Drinks and Allowables	124
Forest Creatures	127
Phone / Library Etc...	128
Monastic Discipline	131
Dwellings	132
Bowls	141
Talking About Monks	143

SHORT DHAMMA PHRASES **147**

POLITE AND NECESSARY **166**

AJAHN CHAH SANGHA REGULATIONS

in ENGLISH **167**

in THAI **168**

Introduction

Pra Farang Thai Primer– First Edition 2007

This book is written with the purpose of providing non-Thai speakers with vocabulary and phrases which are useful in monastic life. It has been many years that various Western monks have wanted a basic book with many of the monastic words which are not available in the beginning books sold in the market today. **This book is not to be sold**, but is a free offering to those who wish to lead the monastic life.

It is recommended that one uses a basic beginning Thai course with this book such as Essential Thai by James Higbie, Thai for Beginners by Benjawan Poomsan Becker, or the A.U.A. course, in order to learn about the tonal system, the alphabet, basic vocabulary, etc...

This book is just a ‘springboard’ to get started, and is not a complete work or proper reflection of the whole monastic life in-and-of itself. Obviously much of what people say is based on their personality, the time and the place. Since this is written for monastics, much is assumed and not explained for the general public. We hope this book will be useful for those who are in need of a book specifically for monastics, and help one in getting on the road to better communication, translation, and practice in the Dhamma.

Thai is a tonal language, unlike English. Getting the tones wrong can mean you are saying a completely different word. This can create misunderstandings ranging from accepted newcomer mistakes to really funny or offensive blunders. But in general, the Thais give you space and encouragement to learn and are not too judgmental, so don’t stop trying. You will learn through making mistakes, and that has to be alright, but you would also be wise to humbly correct yourself when you can, in order to respect the situation at hand.

Many points in this book concerning titles, views, and rules, will have to be contemplated by the student in the context of the situation they are in. (e.g. a 5 pansa monk is called *ajahn* in one monastery, and in another monastery it would be inappropriate.) As for cultural do’s and don’ts, these are subject to change, and are sometimes held differently in different regions of Thailand or

in different communities. It is best to be harmonious with the resident community one lives with, and try to fit-in with the standards there as long as they are in line with Dhamma-Vinaya. Hopefully this book will at least help the newcomer to know which points to be aware of, and give support in building stronger relationships which can be of benefit to one's own Dhamma practice as well as a benefit to all.

A note on the **Ajahn Chah Sangha Regulations** is that this English rendering is not an exact translation of the Thai, but written in the way it is practiced today. Many of the repetitions have been omitted, which makes it easier to read in English. Some of these regulations are points of monastic discipline taught by the Buddha, while others are standards of practice expected in Ajahn Chah's monasteries. These regulations are found presently in the Thai branch monasteries of Ajahn Chah throughout Thailand, and provide a very useful foundation for Sangha harmony. These regulations are not transliterated, but included for those more advanced students.

The first edition of this book has been reprinted in 2007 in Wat Pah Nanachat. It is for free distribution only, and should not be sold.

In 2013 an e-book version and a CD of mp3 audio samples has been produced for free distribution.

We thank all the monks, novices and laypeople for their contribution to this work. If you would like to make suggestions or corrections, please contact:

Wat Pah Nanachat (The Abbot)
Bahn Bung Wai
Ampher Warin
Ubon Rachathani 34310
Thailand

Reading Thai in English

44 Thai Consonants - 22 sounds

g	gøø (l)gai [chicken]	ก ไก่	k	(r)køø (l)kai [egg]	ข ไข่
k	(r)køø (l)kuat [bottle - obsolete]	ข ขวด	k	køø kwahy [buffalo]	ค ควาย
k	køø kon [person]	ค คน	k	køø (h)ra-kang [bell - rare]	ฆ ระฆัง
ng	ngøø ngoo [snake]	ง งู	j	jøø jahn [plate]	จ จาน
ch	(r)chøø (l)ching [cymbal]	ฉ ฉิ่ง	ch	chøø (h)chahng [elephant]	ช ช้าง
s	søø (f)soh [chain]	ซ โซ่	ch	chøø chæø [tree - rare]	ฌ เฉลอ
y	yøø (r)ying [woman]	ญ หญิง	d	døø (h)cha-dah [headdress - rare]	ฎ ชะฎา
dt	dtøø (l)bpa-(l)dtak [staff - rare]	ฎ ปะฎัก	t	(r)tøø (r)tahn [base - rare]	ฐ ฐาน
t	tøø mon-toh [Montoh the Queen - rare]	ท มณฑโหล	t	tøø (f)poo-(f)tao [old person - rare]	ฒ ผู้เฒ่า
n	nøø nehn [novice monk]	ณ เณร	d	døø (l)dek [child]	ด เด็ก
dt	dtøø (l)dtao [turtle]	ด เต่า	t	(r)tøø (r)tung [bag]	ถ ถุง
t	tøø (h)ta-(r)hahn [soldier]	ท ทหาร	t	tøø tong [flag]	ธ ธง
n	nøø (r)noo [mouse/ rat]	น หนู	b	bøø bai (h)mai [leaf]	บ ใบไม้

bp	bpøø bplah [fish]	ป ปลา
f	(r)føø (r)fah [lid]	ฝ ฝา
f	føø fan [tooth]	ฟ ฟัน
m	møø (h)mah [horse]	ม ม้า
r	røø rüa [boat]	ร เรือ
w	wøø (r)waen [ring]	ว แหวน
s	(r)søø rüü(r)see [hermit]	ษ ฤๅษี
h	(r)høø (l)heep [box]	ห หีบ
-	øø (l)ahng [pottery water jar]	อ อย่าง

p	(r)pøø (f)püng [bee]	ผ ผึ้ง
p	pøø pahn [ceremonial tray]	พ พาน
p	pøø (r)sam-pao [Chinese boat]	ภ ลำภา
y	yøø (h)yak [giant]	ย ยักษ์
l	løø ling [monkey]	ล ลิง
s	(r)søø (r)sah-lah [hall/ pavillion]	ศ ศาลา
s	(r)søø (r)süa [tiger]	ส เสือ
l	løø (l)ju-lah [kite]	ฬ จุฬา
h	høø (h)nok-(f)hook [owl]	ฮ นกฮูก

Stop Finals

(Consonants which come at the end of a “dead” syllable)

k	ก ข ค
t	ด จ ฐ ท ศ ษ ส
p	บ ป พ ภ

Sonorant Finals

(Consonants which come at the end of a “live” syllable)

ng	ง
n	น ญ ณ ร ฌ
m	ม
y	ย
w	ว

Short

a	(hut)	- ʌ	- ʊ
i	(hit)	- ɪ	
ü	(like “u” below, but from the back of the throat)	- ʊ̯	
u	(truth)	- ʊ̯	
e	(pen)	- ɛ	- ɐ
æ	(hat)	- ɛ	- ɐ
o	(knock)	- ɔ	--
ø	(floss)	- ɔ̯	
ə	(shirt)	- ɔ̯	- ɐ
ia	(Tanzania)	- ɔ̯	
üa	(like “ua” below, but from the back of the throat)	- ʊ̯	
ua	(combines short vowels “u” and “a”)	- ʊ̯	

ah	(father)	-ᵛ
ee	(greet)	-ᵛ̥
üü	(like “oo” below, but from the back of the throat)	-ᵛ̥ᵝ -ᵛ̥̤-
oo	(choose)	-ᵛ̥ᵝ
eh	(tray)	ᵛ-
ae	(has)	ᵛᵛ-
oh	(grow)	ᵛ̥-
øø	(source)	-ᵝ
əə	(thinker)	ᵛ-ᵝ ᵛ-ᵛ̥̤-
ia	(Tanzania - drawn out longer)	ᵛ-ᵛ̥̤ᵝ
üa	(like “ua” below, but from the back of the throat)	ᵛ-ᵛ̥̤ᵝᵝ
ua	(draws “u” and “a” out more slowly)	-ᵛ̥̤ᵝᵝ -ᵛ̥̤-

(note: * = obsolete)

am (plum)	- ^o ɑ
ai (fine)	ɿ-, ʝ-
ao (grout)	ɛ-ɑ
rü/ri/rəə, rüü	ʝ, ʝʝ
lü, lüü	ʝ*, ʝʝ*

(indicated before each syllable.)

middle	-
low	(l)
high	(h)
rising	(r)
falling	(f)

Vocabulary

monk	(h)pra	พระ
classifier for monks and novices	(f)roop	รูป
two monks	(h)pra (r)søøng (f)roop	พระ สอง รูป
classifier for the Buddha, Buddha statues, dieties, monks, and royalty	ong	องค์
two monks	(h)pra (r)søøng ong	พระ สอง องค์
The Buddha	(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao	พระพุทธเจ้า
	(h)pra-(r)sam-mah-(r)sam-(h)put-(h)ta-(f)jao	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
the Sangha (referring to as a group)	(h)ka-(h)na-(r)song	คณะสงฆ์
The Bodhisatta	(h)pra-poh-(h)ti-(l)sat	พระโพธิสัตว์
disciple	(r)sah-(h)wok	สาวก
Usually used in referring to the great disciples, not any disciple		
student, disciple (monk or layperson)	(f)look-(l)sit	ลูกศิษย์
monks and novices	(h)pra-nehn	พระเณร

Western monk	(h)pra-fa-(l)rang	พระฝรั่ง
--------------	-------------------	----------

This term refers only to Caucasian monks, while monks of different races from Asia, Africa, etc... are called by Thais *(h)pra (name of country of origin of their race)* which is usually a guess based on skin color and physical features, e.g. *(h)pra-ae-(h)fa-ree-gan*, *(h)pra-(h)ma-leh*, *(h)pra-(f)yee-(l)bpun*, and *(h)pra-in-dia*.

Monks from different nations (anyone not Thai)	(h)pra-chahw-(l)dtahng- (f)chaht	พระชาวต่างชาติ
---	-------------------------------------	----------------

forest monk	(h)pra-(h)wat-(l)bpah	พระวัดป่า
-------------	-----------------------	-----------

village monk	(h)pra-(h)wat-(f)bahn	พระวัดบ้าน
--------------	-----------------------	------------

Theravadin monk	(h)pra-(r)teh-(h)ra-(f)waht	พระเถรวาท
-----------------	-----------------------------	-----------

teacher / senior monk	ah-jahn	อาจารย์
-----------------------	---------	---------

comes from the Pali word *acariya*

teacher / senior monk	(f)tan-ah-jahn	ท่านอาจารย์
-----------------------	----------------	-------------

adding *(f)tan* makes this a more respectful term than plain *ajahn*. This is used for monks of 20 or more pansas or for situations where more respectful gestures are needed. Usually monks with a high position of authority in the Sangha, but with less pansas, will still get the more respectful title (e.g. a 17 pansa abbot would be *(f)tan ajahn*, and a 7 pansa abbot would be *ajahn*).

a senior monk, thera a monk with 10 or more pansas	(h)pra-(r)teh-(h)ra	พระเถระ
---	---------------------	---------

venerable	(f)tan	ท่าน
-----------	--------	------

(r)luang-(f)pee (central Thailand)	หลวงพี่
---------------------------------------	---------

monk, teacher

kroo-bah (Issan)

ครูบา

(f)tan and *kroo-bah* are titles used for monks who are under 10 pansahs. If you don't know how many pansahs a monk has, then you could ask, or first use *ah-jahn*. Very senior monks may call an *ah-jahn* who is junior to them '*(f)tan*', but it is proper for most people to call a 10 pansa monk *ah-jahn*. Having said this, it also is the case that someone may use *(f)tan* for any monk they don't know, or as a general polite pronoun which is not insulting because they are using a formal address which is respectful not only for monks, but also for brown-robed nuns, and laypeople of high status. White-robed nuns are *(f)mae-chee*, and referred to as such, and not as *(f)tan*.

krooba ajahn

kroo-bah-ah-jahn

ครูบาอาจารย์

generally is a term for a *(h)ma-(r)hah-(r)teh-(h)ra* (a monk over 20 pansas), but can also be a term for an enlightened ajahn.

our senior teacher

(f)pøø-(f)mae-kroo-bah-ah-jahn

พ่อแม่ครูบาอาจารย์

a root teacher who is like parents who gave us birth

kayjee ajahn

geh-(l)ji-ah-jahn

เกจิอาจารย์

same as *kroo-bah ah-jahn*, usually implies some mystical abilities

venerable grandfather
(maternal)

(r)luang-(l)dtah

หลวงตา

venerable grandfather
(paternal)

(r)luang-(l)bpoo

หลวงปู่

luang-(l)bpoo and *luang-dtah* are both respectful titles for elderly monks. *luang-dtah* has become a term for an elderly man who's ordained late in life. Since many (but not all) elderly men have had trouble adapting to their new training, the term *luang-dtah* has become a pejorative term implying that 'the guy doesn't know what he is doing -stuck in his ways- grouchy- forgetful- just a *luang-dtah*.' Having said that, Ajahn Maha Boowa has humbly referred to himself as *luang-dtah* and people now just refer to him as such even though he has a high reputation. Whether the meaning is respectful, or less-so, is delivered through the context and voice inflection.

venerable father	luang-(f)pøø	หลวงพ่อ
upajjhaya	(h)pra-(l)u-(l)bpāt-chah	พระอุปัชฌาย์
chanting ajahn (for ordination ceremony)	ah-jahn-(l)suat	อาจารย์สวด
first chanting ajahn (in the pair of chanters for the ordination)	gam-(h)ma-wah-jah-jahn	กรรมวาจาจารย์
second chanting ajahn	(l)a-(h)nu-(r)sah-(h)wa-nah-jahn	อนุสาวนาจารย์
the pair of chanting ajahns	(f)koo-(l)suat	คู่สวด
title for Pali scholars	(h)ma-(r)hah (so-and-so)	มหา
Pali scholar monk	(h)pra-(h)ma-(r)hah	พระมหา

There are 9 levels of Pali exams in Thailand, and after completing the 3rd, one is given the title (h)ma-(r)hah which in Pali means ‘great.’ (l)bpā-rian (เปรียญ) is the name of a Pali scholar who holds the title of (h)ma-(r)hah.

one’s monk name	(r)chah-yah	ฉายา
novice	nehn / (r)sah-(h)ma-nehn	เณร / สามเณร
two novices	nehn-(r)søøng-(f)roop	เณร สอง รูป
temporary novice	nehn-(l)buat-(f)chua-krahw	เณรบวชชั่วคราว
temporary monk	(h)pra-(l)buat-(f)chua-krahw	พระบวชชั่วคราว

white-robed layman on 8 precepts	(f)pah-(r)kahw	ผ้าขาว
	(l)bpa-(r)kahw	ปะขาว
(central Thailand)	(f)nahk	นาค

In most monasteries *(f)pah-(r)kahw* Peter would just be called Peter. This word literally means ‘white cloth.’

classifier for person (lay)	kon	คน
two white-robed laymen	(f)pah-(r)kahw-(r)søøng-kon	ผ้าขาวสองคน
white-robed 8 precept nun	(f)mae-chee	แม่ชี

When a monk is referring to a *(f)mae-chee* then use the word *(f)mae-chee* (e.g. *(f)mae-chee-mah-(l)jahk-(r)nai?*) Notice *(h)krap* is not used by monks when speaking with nuns or laypeople, which doesn’t mean they are not polite, but it represents a respected distance of the sexes as well as sets them in a different category of status. Laypeople can also refer to white-robed nuns as *(f)mae-chee* or *(f)tan*. Monks should not use *(f)tan* when referring to *(f)mae-chee* but can do so when referring to brown-robed nuns.

layman	(l)u-bah-(l)sok	อุบาสก
	(f)pøø-øøk (Issan)	พ่อออก
laywoman	(l)u-bah-(h)si-gah	อุบาสิกา
	(f)mae-øøk (Issan)	แม่ออก
Mr./Mrs./you	yohm	โยม
Mr./Mrs./you	kun	คุณ

Usually Mr./Mrs. Brown would be called Kun Brown by laypeople, but monks would call her Yohm Brown. If monks call her Kun Brown, this implies a higher status than another *yohm*. If there is some important reason, such as a Sangha decision, to use this title because of the donor's great support through the years, it is different than running the risk of ingratiating oneself with wealthy laypeople, or causing jealousy. Also, if a truly long term '*kun*' is being called *yohm*, then they may feel hurt as well, but still when in doubt use *yohm*.

I / me	ah-(l)dta-mah	ආත්මආ
--------	---------------	-------

-personal pronoun ONLY to be used by monks

I / me	(r)pom	ඌ
--------	--------	---

-personal pronoun used at all times by men who are not fully ordained monks such as novices, *(f)pah-(r)kahws*, and laymen. BUT, when monks speak with other monks and novices, one should always use *(r)pom*. If an ultra senior monk refers to himself as *ah-(l)dta-mah* or *ah-(l)dta-mah-(f)pahp*, then he is probably very elderly and high-up in the Sangha government. Many monks who are famous for their practice use *(r)pom* when speaking to other monks, so this is a good example.

I / me	(l)gra-(r)pom	ඌරඌ
--------	---------------	-----

(rarely used) This is used instead of *(r)pom* when speaking in an ultra formal way to a monk of very high status.

I / me	(f)kah-(h)pa-(f)jao	ආපඤ්ඤා
--------	---------------------	--------

(rarely used) Very formal royal speech used mostly in writing such as in the chanting book, but not something a monk would use in normal conversation.

He / She	(r)kao	ඔ
----------	--------	---

It is more proper to use *yohm* rather than *(r)kao* when speaking to laypeople, but based on the context, status, and relationship, *(r)kao* is sometimes used. *(f)pah-(r)kahws* and laypeople should use this pronoun instead of *yohm*.

mother and father (rare)	man-dah-(l)bi-dah	มารดาบิดา
father (_____)	(f)pøø (_____)	พ่อ (_____)
father of a monk	yohm-pøø	โยมพ่อ
mother (_____)	(f)mae (_____)	แม่ (_____)
mother of a monk	yohm-(f)mae	โยมแม่
parents	(f)pøø-(f)mae	พ่อแม่
(the way monks say it)	yohm-(f)pøø-(f)mae	โยมพ่อแม่

When a monk refers to his parents, he uses *yohm-(f)pøø* and *yohm-(f)mae*. But when referring to other older lay followers who are ‘like a mother,’ then they are called ‘*(f)mae* so-and-so.’ Asians tend to think in an extended family paradigm, which conveys an attitude of closeness and respect for their elders. Even a stranger may be referred to as ‘older brother,’ etc... upon meeting for the first time.

monastery committee	gam-ma-gahn-(h)wat	กรรมการวัด
foundation (charitable)	moon-(h)ni-(h)ti	มูลนิธิ
worker	kon-ngahn	คนงาน
monastery driver	kon-(l)kap-(h)rot-(h)wat	คนขับรถวัด
monastery accountant	(h)nak-ban-chee-(h)wat	นักบัญชีวัด
layman who handles money for monks	wai-(h)yah-(h)wat-(l)ja-(l)gøøn	ไวยาวัจกร
skilled craftsman	(f)chahng	ช่าง

foreman, leader of the workers	(r)hua-(f)nah (kon-ngahn)	หัวหน้า (คนงาน)
foreman's helpers	(f)look-(h)nøøng	ลูกน้อง
a group, assembly, organization	(h)ka-(h)na	คณะ
male cook	(f)pøø-krua	พ่อครัว
female cook	(f)mae-krua	แม่ครัว
boys living in the monastery	(l)dek-(h)wat	เด็กวัด
a Buddhist	chahw-(h)put	ชาวพุทธ
villagers	chahw-(f)bahn	ชาวบ้าน
elder, adult	(f)poo-(l)yai	ผู้ใหญ่
old person (70 plus)	(f)poo-(f)tao	ผู้เฒ่า
village headman	(f)poo-(l)yai-(f)bahn	ผู้ใหญ่บ้าน
a person of junior status	(f)poo-(h)nøøi	ผู้น้อย
a junior monk	(h)pra-(f)poo-(h)nøøi	พระผู้น้อย
a senior monk	(h)pra-ah-(h)wu-(r)soh	พระอาวุโส

In Pali, *bhante* is used for those monks senior to you, and *avuso* is used for juniors, which means 'friend.' For some reason Thais refer to more senior monks as *avuso*, thus (h)pra-ah-(h)wu-(r)soh is a monk more senior to you. The word *bhante* really isn't used in Thailand.

laity, laypeople	(h)ka-rah-(f)waht	ฆราวาส
	(f)yaht-yohm	ญาติโยม
king	(h)pra-rah-chah	พระราชา
(this term is only for the king of Thailand)	nai-(r)luang	ในหลวง
queen	(h)pra-rah-(h)chi-nee	พระราชินี
ex-monk (the person's name)	(h)tit (person's name)	ทิต
	jahn (person's name) (Issan)	จารย์

such as *(h)tit* so and so or *jahn* so and so, but *jahn* is used for monks who were an ajahn before disrobing

A monk who goes out to spread the Dhamma	tam-(h)ma-(f)toot	ธรรมทูต
the leader	(f)poo-nam	ผู้นำ
the chanting leader	(f)poo-nam-(l)suat	ผู้นำสวด
the alms round leader	(f)poo-nam-bin-(h)ta-(l)baht	ผู้นำบิณฑบาต
the leader of the practice	(f)poo-nam-(l)bpa-(l)dti-(l)bat	ผู้นำปฏิบัติ
guest	(l)kaek	แขก
host	(f)jao-(f)pahp	เจ้าภาพ
Dhamma talk giver (who is a monk and a gifted speaker)	(h)nak-(f)teht	พระนักเทศน์

kuti manager	(f)poo-(l)jat-(l)gu-(l)dti	ผู้จัดกุฏิ
store manager	(f)poo-doo-lae-(f)høøng- klang	ผู้ดูแลห้องคลัง
guestmonk	(h)pra-(f)poo-(h)rap- (l)kaek	พระผู้รับแขก
vice abbot	røøng (f)jao-ah-(f)waht	รองเจ้าอาวาส
assistant to the abbot	(f)poo-(f)chuay-(f)jao-ah- (f)waht	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
librarian	ban-nah-(h)rak	บรรณารักษ์
maintenance	(f)jao-(f)nah-(f)tee-bam- rung-(h)læ-(f)søøm-saem- (h)wat	เจ้าหน้าที่บำรุงและซ่อมแซมวัด
building overseer	(f)jao-(f)nah-(f)tee-doo-lae- ngahn-(l)gøø-(f)sahng	เจ้าหน้าที่ดูแลงานก่อสร้าง
building	tam (l)gøø-(f)sahng	ทำก่อสร้าง
computer work	(f)jao-(f)nah-(f)tee-doo-lae- (h)ra-(l)bop-køøm-piw-dtəə	เจ้าหน้าที่ดูแลระบบ คอมพิวเตอร์
secretary	(h)pra-leh-(r)kah	พระเลขาฯ
mentor for novices	(f)pee-(h)liang-(r)sah- (h)ma-nehn	พี่เลี้ยงสามเณร
mentor for new monks	(f)pee-(h)liang-(h)pra- (l)mai	พี่เลี้ยงพระใหม่
attendent, upathak	(h)pra-(l)u-(l)bpat-(l)tahk	พระอุปัฏฐาก

administrator	(f)poo-bøø-(h)ri-(r)hahn	ผู้บริหาร
---------------	--------------------------	-----------

POLITE PHRASES

word of invitation	(h)ni-mon, (h)ni-mon (h)krap	นิมนต์, นิมนต์ครับ
--------------------	---------------------------------	--------------------

This polite word is used by laypeople to invite monks to do something or go somewhere, or it is used by monks to invite other monks or novices, but *chæən* is the word laypeople use when speaking with other laypeople. Monks can use *chæən* when speaking to laypeople, but never *(h)ni-mon*.

word of invitation	chæən	เชิญ
--------------------	-------	------

If a monk invites a layperson to have or do something they say *chæən*.

please..., to ask for ...	(r)køø	ขอ
---------------------------	--------	----

I rejoice in the merit you've made. (similar to thank you)	(l)a-(h)nu-moh-(h)ta-nah	อนุโมทนา
--	--------------------------	----------

(r)køø-(l)a-(h)nu-moh- (h)ta-nah	ขออนุโมทนา
-------------------------------------	------------

excuse me, may I have the opportunity...	(r)køø oh-(l)gaht	ขอโอกาส
---	-------------------	---------

may I have permission...	(r)køø (l)a-(h)nu-(f)yaht (h)krap	ขออนุญาตครับ
--------------------------	--------------------------------------	--------------

thank you (very formal, used	(l)køøp-(h)pra-kun (h)krap	ขอขอบคุณครับ
---------------------------------	----------------------------	--------------

mostly by laypeople, but monks can say this to very senior monks)	(l)grahp-(l)køøp-(h)pra-kun (h)krap	กราบขอพบพระคุณครับ
---	--	--------------------

thank you	(l)køøp-kun (h)krap	ขอบคุณครับ
-----------	---------------------	------------

Monks say this to other monks and novices, but not to laypeople. Laypeople say this to each other.

monks say this instead of 'thank you' to laypeople	(l)a-(h)nu-moh-(h)ta-nah	อนุโมทนา
---	--------------------------	----------

polite word	(h)krap-(r)pom	ครับผม
-------------	----------------	--------

Used by monks speaking to their seniors, or laypeople speaking to monks or to senior laypeople. This can be used instead of *(h)krap* or added after saying *(h)krap* when being extra polite.

greetings, blessings (formal hello) (monks say to laypeople, not to Sangha)	(l)ja-ræən-pøøn	เจริญพร
---	-----------------	---------

(l)ja-ræən-pon yohm	เจริญพรโยม
---------------------	------------

Greetings and blessings to all the laypeople.	(r)køø-(l)ja-ræən-pøøn- (f)yaht-yohm	ขอเจริญพรญาติโยม
--	---	------------------

This word *(l)ja-ræən-pøøn* is **only for monks** to use, not novices and *(f)pah-(r)kahws*. It can also be used as an affirmative statement, acknowledging what has been said. *(f)yaht* means 'relative or relation,' so this term *(f)yaht-yohm* has a friendly tone.

Hello	(l)sa-(l)wat-dee-(h)krap	สวัสดีครับ
-------	--------------------------	------------

necessary polite word	(h)krap	ครับ
-----------------------	---------	------

This is used by monks only when speaking with other monks. If greeting a novice, *(l)sa-(l)wat-dee* is good enough. When speaking with a senior monk, *(h)krap* is used at the end of each statement and sometimes many times. *(h)krap* is used at the end of most statements when monks are speaking with

monks or laypeople are speaking with monks. If a senior monk is speaking with a junior, then *(h)krap* is then used less often or omitted if the speaker is quite senior. Sometimes it is omitted if friends are speaking more casually, but this is not recommended at first because most *farangs* are negligent or unaware that it is necessary to use this polite word. Not to say *(h)krap*, can sometimes seem rude, and then the offended party won't let-on to this out of basic Thai polite cultural conditioning. If any monk is speaking with a novice, *(h)krap* is not needed because it is seen as unsuitable to act like there isn't a difference of status. The most beautiful gestures are those which are respectful and within the structure of status. *ka* is used by women when they speak and men never use *ka*.

Respects, respectful greetings	(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn	นมัสการ
	(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn (h)krap	นมัสการครับ
	(l)grahp-(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn	กราบนมัสการ

When greeting a senior monk one says *(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn-(h)krap*, instead of a general *(l)sa-(l)wat-dee* which would be too casual for the occasion. This word is related to the Namaste and Namaskar that is still used in India and Nepal today. Monks would not say *(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn* to anyone who is not a monk.

Please extend my respectful greetings to Venerable Father. (who is a senior monk)	(r)køø (l)fahk (l)grahp (h)na-(h)mat-(l)sa-gahn (r)luang-(f)pøø (f)duay (h)na (h)krap.	ฝากกราบนมัสการหลวงพ่อด่วนะครับ
--	---	--------------------------------

to establish the mind, to collect the mind, to be determined	(f)dtang-jai	ตั้งใจ
--	--------------	--------

Please collect your mind to receive the blessing.	(f)dtang-jai (h)rap pøøn	ตั้งใจรับพร
--	--------------------------	-------------

This phrase is said before chanting a blessing.

May you be happy and prosper.	(f)hai mee kwahm (l)suk kwahm (l)ja-rəən	ให้มีความสุขความเจริญ
----------------------------------	---	-----------------------

Venerable Father has taught that...	(r)luang (f)pøø (r)søøn (f)wah	หลวงพ่อสอนว่า...
-------------------------------------	-----------------------------------	------------------

Respectful Royal Titles Given To Monks

The decision comes from the Maha Thera Samahkom and the King of Thailand presents these royal titles acknowledging special past deeds of service; status of importance listed bottom to top.

(h)pra-kroo	(h)pra-kroo	พระครู
-------------	-------------	--------

This first level title is placed before your regular Pali name.

(h)pra-kroo-(r)san-yah-(l)bat	(h)pra-kroo-(r)san-yah-(l)bat	พระครูสัญญาบัตร
-------------------------------	-------------------------------	-----------------

There are 4 levels to the *(h)pra-kroo-(r)san-yah-(l)bat* title. When a monk is at this level, a new Pali name is given to him.

Jao Kun	(h)pra-rah-chah-(h)ka-(h)na	พระราชาคณะ
---------	-----------------------------	------------

There are 5 levels to the Jao Kun title. These are higher than the *(h)pra-kroo* titles.

Sangha Administrative Government Pyramid of Power from Top to Bottom

The Sangharaja The Supreme Patriarch	(r)som-(l)deht-(h)pra- (r)sang-(h)ka-(f)raht	สมเด็จพระสังฆราช
---	---	------------------

head of the Sangha government appointed by the King, the highest authority of all monks in Thailand

Patriarch	(r)som-(l)deht-(h)pra-rah- chah-(h)ka-(h)na	สมเด็จพระราชาคณะ
-----------	--	------------------

These patriarchs are second only to the Supreme Patriarch and commonly referred to as '*(r)som-(l)deht*'.

These somdehts make-up the Maha Thera Samahkom.

Maha Thera Samahkom	(h)ma-(r)hah-(r)teh-(h)ra- (l)sa-mah-kom	มหาเถรสมาคม
---------------------	---	-------------

the organization which administers the Sangha of monks in Thailand at the highest level

Head of the Sangha Government	(l)bpra-tahn-gam-ma-gahn- (h)ma-(r)hah-(r)teh-(h)ra- (l)sa-mah-kom	ประธานกรรมการมหาเถร สมาคม
----------------------------------	--	------------------------------

the head of the Maha Thera Samahkom, which is the Sangharaja

Committee of the Maha Thera Samahkom	gam-ma-gahn-(h)ma- (r)hah-(r)teh-(h)ra-(l)sa- mah-kom	กรรมการมหาเถรสมาคม
---	---	--------------------

Secretary of the Maha Thera Samahkom	leh-(r)kah-(h)ti-gahn- (h)ma-(r)hah-(r)teh-(h)ra- (l)sa-mah-kom	เลขาธิการมหาเถรสมาคม
---	---	----------------------

(a layperson who is also the director of the Department of Religion)

Office of the Secretary of the Maha Thera Samahkom (Department of Religion)	(r)sam-(h)nak-ngahn- (h)leh-(r)kah-(h)ti-gahn- (h)ma-(r)hah-(r)teh-(h)ra- (l)sa-mah-kom	สำนักงานเลขาธิการมหาเถร สมาคม
---	--	----------------------------------

Head Sangha Administrator of the Central Sector	(f)jao-(h)ka-(h)na-nai- (l)suan-(l)glahng	เจ้าคณะในส่วนกลาง
--	--	-------------------

Head Sangha Administrator of the Region	(f)jao-(h)ka-(h)na-(f)pahk	เจ้าคณะภาค
--	----------------------------	------------

Vice Head Sangha Administrator of the Region	røong-(f)jao-(h)ka-(h)na- (f)pahk	รองเจ้าคณะภาค
--	--------------------------------------	---------------

Head Sangha Administrator of the Province	(f)jao-(h)ka-(h)na-jang-(l)wat	เจ้าคณะจังหวัด
Vice Head Sangha Administrator of the Province	røøng-(f)jao-ka-(h)na-jang-(l)wat	รองเจ้าคณะจังหวัด
Head Sangha Administrator of the District	(f)jao-(h)ka-(h)na-am-pəə	เจ้าคณะอำเภอ
Head Sangha Administrator of the District	røøng-(f)jao-(h)ka-(h)na-am-pəə	รองเจ้าคณะอำเภอ
Head Sangha Administrator of the Sub-District	(f)jao-(h)ka-(h)na-dtam-bon	เจ้าคณะตำบล
Head Sangha Administrator of the Sub-District	røøng-(f)jao-(h)ka-(h)na-dtam-bon	รองเจ้าคณะตำบล
Abbot	(f)jao-ah-(f)waht	เจ้าอาวาส
Vice Abbot	røøng-(f)jao-ah-(f)waht	รองเจ้าอาวาส
Assistant to the Abbot	(f)poo-(f)chuay-(f)jao-ah-(f)waht	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
Substitute for the Abbot legally	(f)poo-(h)rak-(r)sah-gahn-taen	ผู้รักษาการแทน

Before one can be an official abbot legally, one is under the observation of the local Sangha administration and given this title only provisionally while the official abbot holds the abbot title. The (f)poo-(h)rak-(r)sah-gahn-taen title holds the same authority as the real abbot.

Substitute for the Abbot informally	(f)poo-taen-(f)jao-ah-(f)waht	ผู้แทนเจ้าอาวาส
-------------------------------------	-------------------------------	-----------------

Substitute for the Abbot more informally	(f)poo-(f)fao-(h)wat	ผู้เฝ้าวัด
---	----------------------	------------

This literally means ‘the person looking after the monastery,’ which de-emphasizes a special status. (f)*jao-ah-(f)waht* literally means ‘the one who lives in the monastery,’ so Ajahn Chah taught that all the monks in the monastery are the (f)*jao-ah-(f)waht* and should help do all duties, but we know this term usually implies ‘the one in charge.’ So when people come asking for the (f)*jao-a-(f)wat*, sometimes they just want to speak to whoever is presently in charge that day, even though the real (f)*jao-ah-(f)waht* is out of town.

REQUISITES / THINGS IN THE MONASTERY

requisites	bøø-(h)ri-(r)kahn	บริวาร
------------	-------------------	--------

(r)køøng-(h)chai	ของใช้
------------------	--------

the 4 requisites	(l)bpat-jay-(l)see	ปัจจัยสี่
------------------	--------------------	-----------

a current euphemism for money donated to village monks nowadays is called *bpat-jay* which comes from this word for the 4 requisites that the Buddha allowed. Since the Buddha didn’t allow monks to use money, it is not polite to use the word “money” directly when giving it to village monks so hence the corruption of this word.

ceremonial tray	pahn	พาน
-----------------	------	-----

lotus (plant)	bua	บัว
---------------	-----	-----

lotus flower	(l)døøk-bua	ดอกบัว
--------------	-------------	--------

flowers	(l)døøk-(h)mai	ดอกไม้
---------	----------------	--------

incense	(f)toop	ธูป
---------	---------	-----

blankets	(f)pah-(l)hom	ผ้าห่ม.
----------	---------------	---------

candles	tian	เทียน.
lighter	fai-(h)chæk	ไฟแช็ค
drinking water	(h)nam-(l)düüm	น้ำดื่ม.
rain water	(h)nam-(r)fon	น้ำฝน.
pillows	(r)møøn	หมอน.
mats	(l)süa	เสื่อ
clothes line / cord	(f)chüak	เชือก
upper robe	jee-wøøn	จีวร
outer robe	(r)sang-kah-(l)dti	สังฆาฏิ
lower robe	(l)sa-bong	สบง
belt	(l)bpra-(h)kot ehw	ประคดเอว
belt bag	(l)gra-(r)pao-(h)kot-ehw	กระเป๋าคดเอว
angsa (chest covering cloth)	ang-(l)sa	อังสะ
tags for robe	(l)gra-dum, dum	กระดุม, ดุม
male tag (with the knot)	(l)gra-dum-dtua-(f)poo, (f)look-dum	กระดุมตัวผู้, ลูกดุม

female tag	(l)gra-dum-dtua-mia, rang-dum	กระดุมตัวเมีย, รังดุม
neck tags	(l)gra-dum-køø	กระดุมคอ
bathing cloth	(f)pah-(l)ahp-(h)nam	ผ้าอาบน้ำ
sitting cloth	(f)pah-bpoo-(f)nang	ผ้าปูนั่ง
bowl drying cloth (lap cloth)	(f)pah-(h)chet-(l)baht	ผ้าเช็ดบาตร
bowl washing cloth	(f)pah-(h)lahng-(l)baht	ผ้าล้างบาตร
face cloth	(f)pah-(h)chet-(f)nah	ผ้าเช็ดหน้า
hand towel	(f)pah-(h)chet-müü	ผ้าเช็ดมือ
towel	(f)pah-(h)chet-dtua	ผ้าเช็ดตัว
shoulder bag	(f)yahm	ย่าม
bowl	(l)baht	บาตร
bowl bag	(r)tung-(l)baht	ถุงบาตร
bowl cover	(l)ta-(l)lok-(l)baht	ถลกบาตร
bowl lid	(h)fah-(l)baht	ฝาบาตร
bowl lid cover	(l)ta-(l)lok-(h)fah-(l)baht	ถลกฝาบาตร

bowl stand	(r)kah-(l)baht	ขาบาตร
bowl strap	(r)sahy-(l)baht	สายบาตร
umbrella	(f)rom	ร่ม
glot	(l)glot	กลด
mosquito net	(h)mung	มุ้ง
hat	(l)muak	หมวก
sandals	røøng-(h)tao-(l)dtæ	รองเท้าแตะ
rubber sandals	røøng-(h)tao-føøng-(h)nam	รองเท้าฟองน้ำ
socks	(r)tung-(h)tao	ถุงเท้า
gloves	(r)tung-müü	ถุงมือ
glasses	(f)waen-dtah	แว่นตา
mirror	gra-(l)jok	กระจก
watch	nah-(h)li-gah	นาฬิกา
alarm clock	nah-(h)li-gah-(l)bplook	นาฬิกาปลุก
sleeping cloth	(f)pah-bpoo-nøøn	ผ้าปูนอน
broom	(h)mai-(l)gwaht	ไม้กวาด

spitton	(l)gra-(r)tohn	กระโถน
water kettle	gah-(h)nam	กา ^๓ น้ำ
thermos, flask	(l)gra-(l)dtik-(h)nahm-(h)røøn	กระติกน้ำ ^๓ ร้อน
cup (stainless steel)	(f)gaew ((l)sa-dtaen-(l)leht)	แก้ว (สแตนเลส)
flashlight, torch	fai-(r)chahy	ไฟฉาย
toothwoods	(h)mai-(r)see-fan	ไม้ ^๓ สีฟัน
wood (for making toothwoods)	(h)mai-(l)køøy	ไม้ ^๓ ข่อย
cane, walking stick	(h)mai-(h)tao	ไม้ ^๓ เท้า
picture of a senior monk	(f)roop-(h)pra-(r)teh-(h)ra	รูปพระเถระ
the Dhamma seat	tam-(f)maht	ธรรมมาสน์
high seat for giving Dhamma talks		
monk's seat on a platform or square padded mat	ah-(l)sa-(h)na	อาสนะ
platform (for meditation outside)	dtiang	เตียง
fan (used when giving precepts)	dtah-(h)la-(l)bpat	ตาลปัตร
fan	(h)pat-lom	พัดลม

cleaning agent	(h)nam-yah-tam-kwahm-(l)sa-(l)aht	น้ำยาทำความสะอาด
mop stick	(h)mai-(r)too-(h)püün	ไม้ถูพื้น
bell	(h)ra-kang	ระฆัง
stores request book	(l)sa-(l)mut-(f)høøng-klang	สมุดหิ้งคลัง
alms round list	rahy-gahn-bin-(h)ta-(l)baht	รายการ บิณฑบาต
monastery vehicle	(h)rot-(h)wat	รถวัด
monastery van	(h)rot-(f)dtoo-(h)wat	รถตู้วัด
	(h)rot-waen-(h)wat	รถแวนวัด
monastery motorcycle	møø-dtəə-sai-(h)wat	มอเตอร์ไซด์วัด
monastery bicycle	(l)jak-(l)gra-yahn-(h)wat	จักรยานวัด
monastery sign	(f)bpahy-(h)wat	ป้ายวัด
monastery land	(f)tee-din-(h)wat	ที่ดินวัด
donation box	(f)dtoo bøø-(h)ri-(l)jahk	ตู้บริจาค
donation receipt	bai (l)a-(h)nu-moh-(h)ta-nah	ใบอนุโมทนา
donation book	(l)sa-(l)mut-long-(f)chüü bøø-(h)ri-(l)jahk	สมุดลงชื่อบริจาค

computer	køøm-piw-dtəə	คอมพิวเตอร์
document	(l)ehk-(l)ga-(r)sahn	เอกสาร
important documents of the monastery	(l)ehk-(l)ga-(r)sahn (r)sam-kan (r)køøng (h)wat	เอกสารสำคัญของวัด
land title deeds	(l)cha-(l)noht (f)tee-din	โฉนดที่ดิน
monastery account	bun-chee-(h)wat	บัญชีวัด
monastery cell phone	müü (r)tüü (h)wat	มือถือวัด
monastery phone	toh-(h)ra-(l)sap (h)wat	โทรศัพท์วัด

DRINKS AND ALLOWABLES

(Please note that some of these items in this section may not be considered ‘allowable’ to consume at all times by certain teachers.)

sugary drinks	(h)nam-(r)wahn	น้ำหวาน
tea	chah	ชา
cocoa	goh-(f)goh	โกโก้
coffee	gah-fae	กาแฟ
ground coffee	gah-fae boh-rah	กาแฟโบราณ
instant coffee	gah-fae (r)sam-(l)ret-(f)roop	กาแฟสำเร็จรูป

Nescafe (brand name)	nes-gah-fae	เนสกาแฟ
non-dairy creamer	kreem-tiam	ครีมเทียม
usually referred to by brand name ‘Coffee Mate’ more often than artificial creamer		
soda	(h)nam-(l)at-lom	น้ำอัดลม
sugar cane juice	(h)nam-(f)øøy	น้ำอ้อย
sugary syrup cordial	(h)nam-daeng	น้ำแดง
also referred by brand name ‘blue boy’ and comes in different colors and flavors		
fruit juice	(h)nam-(r)pon-(h)la-(h)mai	น้ำผลไม้
bale fruit juice	(h)nam-(h)ma-(l)dtoom	น้ำมะตูม
lemonade	(h)nam-(h)ma-nahw	น้ำมะนาว
tamarind juice	(h)nam-(h)ma-(r)kahm	น้ำมะขาม
orange juice	(h)nam-(f)som	น้ำส้ม
mango juice	(h)nam-(h)ma-(f)muang	น้ำมะม่วง
passion fruit juice	(h)nam-(r)sao-(h)wa-(h)rot	น้ำเสาวรส
grape juice	(h)nam-(l)a-(l)ngun	น้ำองุ่น

apple juice	(h)nam-(h)aep-(f)bpəən	น้ำแอปเปิล
pomegranate	(h)nam-(h)tap-tim	น้ำทับทิม
mangosteen	(h)nam-mang-(h)kut	น้ำมังคุด
lychee juice	(h)nam-(h)lin-(l)jee	น้ำลิ้นจี่
guava juice	(h)nam-(l)fa-(l)rang	น้ำฝรั่ง
	(h)nam-(l)mahk-(r)see-dah (Isaan)	น้ำบั๊กสีดา
lemon grass drink	(h)nam-(l)dta-(f)krai	น้ำตะไคร้
malva nut juice	(h)nam-(r)sam-røŋg	สารอง
lotus leaf juice	(h)nam-bai-bua-(l)bok	น้ำใบบัวบก
ginger drink	(h)nam-(r)king	น้ำขิง
chrysanthemum	(h)nam-(h)gek-huay	น้ำเก๊กฮวย
pandan leaf drink	(h)nam-bai-dtüay	น้ำใบเตย
hibiscus (roselle)	(h)nam-(l)gra-(h)jiap	น้ำกระเจี๊ยบ
coconut syrup drink	(h)nam-dtahn-(l)sot	น้ำตาลสด
mixed fruit and vegetable juice (a.m.)	(h)nam-(l)pak-(r)pon-(h)la- (h)mai-ruam	น้ำผักผลไม้รวม

coconut juice (a.m.)	(h)nam-(h)ma-(h)prahw	น้ำมะพร้าว
tomato juice	(h)nam-(h)ma-küa-(f)teht	น้ำมะเขือเทศ
pineapple juice (a.m. in Thailand)	(h)nam-(l)sap-(l)bpa-(h)rot	น้ำสับปะรด
carrot juice	(h)nam-kae-(l)røøt	น้ำแครอท
bpa-ra-mat	(l)bpa-(h)ra-(h)mat	ปรมัตถ์

comes from the pali word *paramattho* which means ‘the highest, completeness, or perfection’ (a salad-type mixture usually containing leaves, cheese, garlic, ginger, chili peppers, and brown sugar syrup)

grass jelly	(r)chao-(h)guay	น้ำเจวียว
butter	nəəy	เนยเหลว
cheese	nəəy / nəəy-(r)kaeng	เนยแข็ง
dried cheese	nəəy-guan	เนยแข็งแห้ง
sugar	(h)nam-dtahn	น้ำตาล
honey	(h)nam-(f)phüing	น้ำผึ้ง
unrefined sugar lumps	(h)nam-(f)øøy-(f)gøøñ	น้ำอ้อยก้อน
marshmallow	mahs-mehl-(f)loh	มาชเมลโล่
gelatin (animal or vegetable)	jeh-(f)leh	เจลลี่

chocolate	(h)chøøk-goh-(h)laet	ช็อกโกแลต
candy	(f)look-om	ลูกอม
chewy candy	(f)look-om-(h)kiaw	ลูกอมเคี้ยว
anything boiled or cooked in syrup e.g. sugared ginger	(____) (f)chüam e.g. (r)king-(f)cheuam	เชื่อม
anything pickled e.g. pickled garlic	(____) døøng e.g. (l)gra-tiam dawng	ดอง
garlic		กระเทียม
(f)som-lom	(f)som-lom	ส้มลม
(literally means ‘sour wind’ which is obviously a laxative.)		
ma-(r)kam-(f)bpom	(h)ma-(r)kahm-(f)bpøøøm	มะขามป้อม
sa(-r)maw	(l)sa(r)møø	สมอ
Chinese plums	(h)bpuay	ป๊วย
dried nutmeg	(f)look-jan-(h)haeng	ลูกจันทน์แห้ง
dried orange peel	(l)bplüak-(f)som-(h)haeng	เปลือกส้มแห้ง
borapet (bitter vine)	bøø-(h)ra-(h)pet	บอระเพ็ด

PLACES and associated accessories

a monument / shrine / stupa which stores relics (<i>cetiya</i> -Pali)	jeh-dee	เจดีย์
monastery	(h)wat	วัด
forest monastery	(h)wat-(l)bpah	วัดป่า
village monastery	(h)wat-(f)bahn	วัดบ้าน
Theravada (the way of the elders)	(r)teh-(h)ra-(f)waht	เถรวาท
Theravadin monastery	(h)wat-(r)teh-(h)ra-(f)waht	วัดเถรวาท
branch (monastery)	(r)sah-(r)kah	สาขา
monastery	(r)sam-(h)nak,	สำนัก
	(r)sam-(h)nak-(r)song	สำนักสงฆ์

(*r*)*sam*-(*h*)*nak*-(*r*)*song* is a type of monastery which does not have the official status of being a (*h*)*wat* in the eyes of the Sangha government because it has not reached a developed stage of having enough permanent buildings or community members. Many forest monasteries are in this category.

place where monks stay	(f)tee-(h)pak-(r)song	ที่พักสงฆ์
a safe place, sanctuary	(l)keht-(l)a-pay-(h)ya-tahn	เขตอภัยทาน
monastery wall	gam-paeng (h)wat	กำแพงวัด

women's section wall	gam-paeng (l)keht-(l)u- bah-(l)si-(r)gah	กำแพงเขตอุบาสิกา
brick	(l)it	อิฐ
type of reddish brick	(l)si-lah-laeng	ศิลาแดง
monastery gate	(l)bpra-dtoo (h)wat	ประตูวัด
front monastery gate	(l)bpra-dtoo (f)nah (h)wat	ประตูหน้าวัด
back monastery gate	(l)bpra-dtoo (r)lang (h)wat	ประตูหลังวัด
uposatha hall	(l)boht	โบสถ์
Buddha statue	(h)pri-(h)put-(h)ta-(f)roop	พระพุทธรูป
pedestal or platform to place a Buddha statue	(f)taen-(h)pri	แท่นพระ
shrine	(f)taen-boo-chah	แท่นบูชา
shrine building / monastery building	(h)wi-(r)hahn	วิหาร
cave	(f)tam	ถ้ำ
foot of a tree	kohn (f)dton-(h)mai	โคนต้นไม้
monk's dwelling / meditation hut (cabin)	(l)gu-(l)dti	กุฏิ
footpath	tahng dœn	ทางเดิน

walking meditation path	tahng jong-grom	ทางจงกรม
door	(l)bpra-dtoo	ประตู
window	(f)nah-(l)dtahng	หน้าต่าง
window screens	(h)mung-(f)luat	มุ้งลวด
stairs	ban-dai	บันได
veranda	(h)ra-biang	ระเบียง
railing	rahw-ban-dai	ราวบันได
moat	(f)røøng (h)nam	ร่องน้ำ
rain gutter	rahng (h)nam	รางน้ำ
roof	(r)lang-kah	หลังคา
ceiling	peh-dahn	เพดาน
bell tower	(r)høø-(h)ra-kang	หอระฆัง
library	(f)høøng-(l)sa-(l)mut	ห้องสมุด
office	øøf-(h)fit	ออฟฟิศ
outside sala	(r)sah-lah (f)nøøk	ศาลานอก.
main sala	(r)sah-lah nai	ศาลาใน.

kitchen	rohng-krua	โรงครัว.
for a smaller kitchen	(f)høøng-krua	ห้องครัว
eating hall	(r)høø-(r)chan	หอฉัน
	rohng-(r)chan	โรงฉัน
bathrooms	(f)høøng-(h)nam	ห้องน้ำ
	(f)høøng-(f)suam	ห้องส้วม
	(l)su-(r)kah	สุขา
toilet	(f)suam	ส้วม
showers	(f)høøng-(l)ahp-(h)nam	ห้องอาบน้ำ
bowl washing area	(f)tee-(h)lahng-(l)baht	ที่ล้างบาตร
women's section	(l)keht (l)u-bah-(l)si-(r)gah	เขตอุบาสิกา
men's dormitory	(r)høø-(h)pak-chahy	หอพักชาย
garage	rohng-(h)rot	โรงรถ
workshop	go-dang	โกดัง
tool shed	rohng-(l)gep-(f)krüang-müü	โรงเก็บเครื่องมือ
storage shed	rohng-(l)gep-(r)køøng	โรงเก็บของ

	(f)tee-(l)gep-(r)køøng	ที่เก็บของ
dying shed	rohng-(h)yøøøm	โรงย้อม.
sauna	rüan fai	เรือนไฟ
	(f)høøng-(l)op-dtua	ห้องอบตัว
cremation site	mehn	เมรุ
parking lot	(f)tee-(l)jøøt-(h)rot	ที่จอดรถ
water tower	(r)høø (l)bpra-bpah	หอประปา
water tank (stainless steel)	(h)taeng (h)nam ((l)sa-dtaen-(l)leht)	แทงก์น้ำ (สแตนเลส)
large water jar	(l)ohng (h)nam	โอ่งน้ำ
water pipe	(f)tøø (h)nam	ท่อน้ำ
water faucet	(h)gøøk-(h)nam	ก๊อกน้ำ
sewing kuti	rohng-(h)yep-(f)pah	โรงเย็บผ้า
cloth	(f)pah	ผ้า
cloth cabinet	(f)dtoø-(l)gep-(f)pah	ตู้เก็บผ้า
sewing machine	(l)jak-(h)yep-(f)pah	จักรเย็บผ้า
pin	(r)kem-(l)mut	เข็มหมุด

needle	(r)kem-(h)yep-(f)pah	เข็มเย็บผ้า
thread	(f)dahy	ด้าย
scissors	gan-grai	กรรไกร
measuring stick	(h)mai-ban-(h)tat	ไม้บรรทัด
measuring tool	(f)krüang-müü-(h)wat	เครื่องมือวัด
measuring tape	(l)dta-(h)lap-(h)met	ตลับเมตร
meter stick	(h)mai-(h)met	ไม้เมตร
storeroom	(f)høøng-klang	ห้องคลัง
book storeroom	(f)høøng-(l)gep-(r)nang-(r)süü	ห้องเก็บหนังสือ

FAITH, RESPECT, and CEREMONY

Buddhism	(l)saht-(l)sa-(r)nah (h)put	ศาสนาพุทธ
other religions	(l)saht-(l)sa-(r)nah (l)üün	ศาสนาอื่น
to bow down	(l)grahp	กราบ
to respectfully take leave	(l)grahp-lah	กราบลา
to respect (in general)	kao-(h)rop	เคารพ

to believe in	(h)nap (r)tüü	นับถือ
to have faith in	mee (l)sat-tah	มีศรัทธา
admirable and inspiring of faith	(f)nah (f)lüam-(r)sai	น่าเลื่อมใส
consideration for other people's feeling	kwahm-grehng-jai	ความเกรงใจ
to be considerate of other people's feelings	grehng-jai	เกรงใจ

One is afraid to do or say something which may offend another.

natural debt of gratitude	bun-kun	บุญคุณ
---------------------------	---------	--------

bun-kun is a fundamental value in traditional Thai culture, and an important aspect of Dhamma for Westerners to study. This natural debt of gratitude is related to the word *katannu*, and the relationships which are most strongly involved are those between oneself and one's parents, teachers, and leaders. Monks can also be *(f)nee-bun-kun* (owing someone back) to laypeople who have supported them much. Even animals such as dogs, owe their owners a debt of gratitude, no less a person who has helped another.

one who repays their debt of gratitude	(f)poo-(l)dtøp-taen-bun-kun	ผู้ตอบแทนบุญคุณ
quality of gratefulness, and willingness to repay a debt of gratitude	kwahm-(l)ga-dtan-yoo	ความกตัญญู
one who is grateful, and knows they should repay their debt of gratitude	(f)poo-mee-kwahm-(l)ga-dtan-yoo	ผู้มีความกตัญญู
to pay respects (polite)	(l)grahp-kah-(h)ra-(h)wa	กราบคารวะ

to show respect (to one's seniors) by placing hands together in front of one's chest Pali- <i>anjali</i>	(f)wai (h)yok-müü-(f)wai	ไหว้ ยกมือไหว้
to show respect to the Buddha image or the Sangha	(f)wai-(h)pra	ไหว้พระ
auspicious	mong-kon	มงคล
	(l)si-(h)ri-mong-kon	สิริมงคล
It is auspicious.	bpen-(l)si-(h)ri-mong-kon	เป็นสิริมงคล
to call the devas	chəən-(f)tehp	เชิญเทพ
	chum-num teh-(h)wa-dah	ชุมนุมเทวดา
ceremony	(h)pi-tee-gam	พิธีกรรม
ceremony according to cultural tradition	(h)pi-tee-gam-dtahm- (l)bpra-peh-nee	พิธีกรรมตามประเพณี
ceremony of circumambulation with candles	wian-tian	เวียนเทียน
to offer (something formally to monks)	(l)bpra-kehn	ประเคน
	(l)ta-(r)wahy	ถวาย
to make merit, to do good, to offer things	tam-bun	ทำบุญ

ceremony to make offerings to the Sangha	(l)ta-(r)wahy-(r)sang-(h)ka-tahn	ถวายสังฆทาน
Kathina offering ceremony	ngahn (l)ga-(r)tin	งานกฐิน
	(f)tøøt (l)ga-(r)tin	ทอดกฐิน
forest cloth offering ceremony	ngahn (f)pah-(l)bpah	งานผ้าป่า
	(f)tøøt (f)pah-(l)bpah	ทอดผ้าป่า
rains retreat (vassa)	pan-(r)sah	พรรษา
to spend the rains retreat	jam pan-(r)sah	จำพรรษา
entering the rains retreat	(f)kao pan-(r)sah	เข้าพรรษา
exiting the rains retreat	(l)øøk pan-(r)sah	ออกพรรษา
invitation day	wan (l)bpa-wah-(h)ra-nah	วันปวารณา
to ask for forgiveness	(r)køø (l)ka-(r)mah	ขอขมา
	(r)køø (l)a-(r)ho-(l)si-gam	ขออโหสิกรรม
to forgive	(f)hai-(l)a-pay	ให้อภัย
to ask for dependence	(r)køø-(h)ni-(r)say	ขออาศัย
to chant	(l)suat-mon	สวดมนต์

to chant a blessing	(l)suat (l)a-(h)nu-moh-(h)ta-nah	สวดอนุโมทนา
	(f)hai-pøøn	ให้พร
to receive a blessing	(h)rap-pøøn	รับพร
(please be attentive) Now is the time to receive the blessing.	(f)dtang-jai-(h)rap-pøøn	ตั้งใจรับพร
A ceremony where laypeople pour water as they receive a blessing.	(l)gruat-(h)nam (h)rap-pøøn	กรวดน้ำรับพร
an invitation (e.g. house blessing and meal)	(l)git-(h)ni-mon	กิจนิมนต์
to chant the partitas (auspicious chants)	(l)ja-ræøn (h)pra-(h)put-(h)ta-mon	เจริญพระพุทธมนต์
	(l)suat (h)pra-(l)bpa-(r)rit	สวดพระปริตร
to chant abhidhamma	(l)suat-(l)a-(h)pi-tam	สวดอภิธรรม
funeral chanting	mah-(l)dti-gah	มาติกา
7 abhidhamma funeral chants (done in 3 cycles)	(l)jet-kam-pee	เจ็ดคัมภีร์
to die (for laypeople)	dtahy	ตาย
(for monks)	(h)ma-(h)ra-(h)na-(f)pahp	มรณภาพ
a dead body	(l)sop	ศพ

gathering, ceremony, convention, work	ngahn	งาน
funeral ceremony	ngahn (l)sop	งานศพ
meditation retreat	ngahn (l)bpa-(l)dti-(l)bat tam	งานปฏิบัติธรรม
gathering to pay respects to one's teacher	ngahn ah-jah-(h)ri-(h)ya boo-chah	งานอาจารย์บูชา
Buddha statue pouring ceremony	ngahn-(l)løø-(h)pra	งานหล่อพระ
to give the precepts	(f)hai (r)seen	ให้ศีล
the 5 precepts	(r)seen (f)hah	ศีลห้า
the 8 precepts	(r)seen (l)bpaet	ศีลแปด
the 10 precepts	(r)seen (l)sip	ศีลสิบ
the 227 precepts	(r)seen (r)søøng-(h)røøy- (f)yee-(l)sip-(l)jet	ศีลสองร้อยยี่สิบเจ็ด
monastic discipline	(h)pra (h)wi-nay	พระวินัย
the patimokkha	(h)pra bpah-(l)dti-(f)mohk	พระปาฏิโมกข์
to chant the patimokkha	(l)suat (h)pra bpah-(l)dti- (f)mohk	สวดปาฏิโมกข์
to ordain someone as a monk	(f)hai (l)buat-(h)pra	ให้บวชพระ
to ordain as a monk	(l)buat (h)pra	บวชพระ

to ordain temporarily	(l)buat (f)chua krahw	บวชชั่วคราว
-----------------------	-----------------------	-------------

USEFUL MONASTIC WORDS

Buddha, Dhamma, Sangha	(h)pra-(h)put, (h)pra-tam, (h)pra-(r)song	พระพุทธ, พระธรรม, พระสงฆ์
is our refuge	bpen-(f)tee-(f)püng	เป็นที่พึ่ง
the Suttas	(h)pra-(l)soot	พระสูตร
the Dhamma	(h)pra-tam	พระธรรม
to listen	fang	ฟัง
to listen to the Dhamma	fang-tam	ฟังธรรม
to explain	(l)a-(h)ti-bahy	อธิบาย
to teach	(r)søøn	สอน
to teach Dhamma	(r)søøn-tam-(h)ma	สอนธรรมะ
to give a Dhamma talk	(f)teht	เทศน์
	(l)sa-(r)daeng-tam	แสดงธรรม
	(f)teht-(r)søøn	เทศน์สอน
Dhamma book	(r)nang-(r)süü-tam-(h)ma	หนังสือธรรมะ

Dhamma Heritage Center	(r)soon-mø-(h)ra-(l)dok-tam	ศูนย์มรดกธรรม
------------------------	-----------------------------	---------------

A place that gives away free Dhamma books in Bangkok.

biography	(l)bpra-(l)wat	ประวัติ
biography of a senior monk	(l)bpra-(l)wat-(h)pra-(r)teh-(h)ra	ประวัติพระเถระ
solitude	(r)san-(l)doh	สันโดษ
to live in solitude (monks)	(l)bpeek-(h)wi-(f)wehk	ปลีกวิเวก
to live alone	(l)yoo-ong-diaw	อยู่องค์เดียว
to practice	(l)bpa-(l)dti-(l)bat	ปฏิบัติ
to meditate, to cultivate	pah-(h)wa-nah	ภาวนา
meditation monk	(h)pra-gam-(h)ma-(r)tahn	พระกรรมฐาน
to walk :	dəən	เดิน :
meditation	jong-grom	จงกรม
alms round	bin-(h)ta-(l)baht	บิณฑบาต
on walkabout to practice austerities	(h)tu-dong	ธุดงค์
together	(f)duay-gan	ด้วยกัน

to the sala	bpai-(r)sah-lah	ไปศาลา
Mahanikai Order	(h)ma-(r)hah-(h)ni-gahy	มหานิกาย
Dhammayut Order	tam-(h)ma-(h)yut	ธรรมยุต

These are two different orders, or *nikaya* in Pali, which exist in Thailand. Both ordination lineages have various standards of Dhamma-Vinaya practiced today, and both contain what we call Forest Monks and Village Monks.

Pali chanting styles	(h)ma-(h)kot	มคธ
(literally means 'regular')	tam-(h)ma-dah	ธรรมดา

The Dhammayut Order uses the (h)*ma-(h)kot* style of chanting Pali which typically has a more nasal and drawn-out sound than the 'regular' style. There are Dhammayut monks who would say the *ma-(h)kot* style is more correct than the '*Mahanikai*' style which is the same as the *tamada* style listed above.

standardized Dhamma-Vinaya tests with 3 levels:	(h)nak-tam	นักธรรม
first level	(h)nak-tam-dtree	นักธรรมตรี
second level	(h)nak-tam-toh	นักธรรมโท
third level	(h)nak-tam-(l)ehk	นักธรรมเอก

(h)*nak-tam* literally means 'one who is learned in the doctrine.'

rule	(l)got	กฎ
topic, point	(f) køø	ข้อ

Used in short to talk about Vinaya when pointing-out a rule saying e.g. This point here... *(f)køø-(h)nee...*

monastery standards and rules	(f)køø-(h)wat	ข้อวัตร
to do monastic duties such as morning and evening chanting	tam-(h)wat	ทำวัตร
to gather	(f)ruam-gan	ร่วมกัน
	(l)bpra-chum-gan	ประชุมกัน
a meeting (e.g. of senior monks)	(l)bpra-chum	ประชุม
to gather the Sangha	ruam-(h)pah-(r)song	รวมพระสงฆ์
to put on your robes in the village monastery style (wrapped present with bow look)	(l)hom-døøng	ห่มดอง
chest sash	(f)pah-(h)rat-(l)ok	ผ้ารัดอก
to put on	(l)hom	ห่ม
to put on your robe	(l)hom-(f)pah	ห่มผ้า
to role-up the lower robe (putting it on)	(h)muan-(f)pah-(l)sa-bong	ม้วนผ้าสบง
to fold robes	(h)pap-(f)pah	พับผ้า
to fasten robe tags	(l)dtit-(l)gra-dum	ติดกระดุม

to unfasten robe tags	(l)gæ-(l)gra-dum	แกะกระดุม
to disrobe	(l)sük,	สึก
	lah-(l)sik-(r)kah	ลาสิกขา
He is practicing his duties.	tam (h)wi-nay gam	ทำวินัยกรรม
	(l)yoo-gam	อยู่กรรม

A polite way of saying to visiting monks that there is a monk on probation (*parivasa*) or penance (*manatta*) duty.

to confess	bplong ah-(l)bat	ปลงอาบัติ
	(l)sa-(r)daeng ah-(l)bat	แสดงอาบัติ
confession	gahn (l)sa-(r)daeng ah-(l)bat	การแสดงอาบัติ
offence	ah-(l)bat	อาบัติ
to chop	(l)sap	สับ
heartwood of the jackfruit tree	(l)gaen-(l)ka-(r)nun	แก่นขนุน
to shave	gohn	โกน
(for monks)	bplong-(r)pom	ปลงผม
head (polite)	(r)see-(l)sa	ศีรษะ

USEFUL MISCELLANEOUS WORDS

good and evil, (wholesomeness and unwholesomeness)	kwahm dee, kwahm (f)chua	ความดี ความชั่ว
continuity	kwahm (l)dtøø-(f)nüang	ความต่อเนื่อง
to sit meditation	(f)nang (l)sa-mah-(h)ti	นั่งสมาธิ
to sit in any position	(f)nang (h)lak-(l)sa-(h)na- (l)üün-(f)dai	นั่งลักษณะอื่นได้
	(f)nang (f)tah-(l)üün-(f)dai	นั่งท่าอื่นได้
to sit cross legged	(f)nang (l)kat-(l)sa-(f)maht	นั่งขัดสมาธิ
polite sitting posture	(h)pap-(f)piap	พับเพียบ
to kneel, to sit on one's heels	(f)nang (h)kuk-(l)kao	นั่งคุกเข่า
to sit in a chair	(f)nang (f)gao-(f)ee	นั่งเก้าอี้
to do a retreat	(f)kao gam-(h)ma-(r)tahn	เข้ากรรมฐาน
to do a retreat in a room (implies not going out to go on alms round etc...)	(f)kao-(f)høøng-gam- (h)ma-(r)tahn	เข้าห้องกรรมฐาน
harmony	(r)sah-(h)mak-kee	สามัคคี
be harmonious	(f)hai-mee-(r)sah-(h)mak- kee	ให้มีความสามัคคี

wholesome	bun	บุญ
unwholesome	(l)bahp	บาป
the perfections	bah-(h)ra-mee	บารมี
to make merit to develop the 10 perfections	(f)sahng-bah-(h)ra-mee	สร้างบารมี
his merit has run-out	bah-(h)ra-mee-(l)mot- (h)laew	บารมีหมดแล้ว
to proclaim, to announce	(l)bpra-(l)gaht	ประกาศ
heedless	(l)bpra-(l)maht	ประมาท
monk's name	(r)chah-yah	ฉายา
layperson's name	(f)chüü-yohm	ชื่อโยม
nick name	(f)chüü-(f)lehn	ชื่อเล่น
to look after	doo-lae	ดูแล
chores, monastery duties	(l)git, (l)git-(l)ja-(h)wat	กิจ, กิจวัตร
to wipe	(h)chet	เช็ด
to mop	(r)too	ถู
to clean	tam-kwahm-(l)sa-(l)aht	ทำความสะอาด

(l)bpāt-(l)gwaht-(h)chet- (r)too	ปัดกวาดเช็ดถู
-------------------------------------	---------------

general phrase for cleaning which literally means to dust, sweep, wipe, and mop.

mop the floor	(r)too-(h)püün	ถูพื้น
to polish, to scrub	(l)kat	ขัด
wearing away defilements	(l)kat-glao-(l)gi-(l)leht	ขัดเกลากิเลส
to speak	(f)poot	พูด
to give encouragement	(f)poot-(f)hai-gam-lang-jai	พูดให้กำลังใจ
to speak nonsense	(f)poot-(h)rai-(r)sah-(h)ra	พูดไร้สาระ
death	kwahm-dtahy	ความตาย
old	(l)gae, (f)tao, (h)cha-rah	แก่, เฒ่า, ชรา
sensuality	gahm	กาม
sexual drive	gahm-(h)ma-rah-(h)ka	กามราคะ
dirty	(l)sok-(l)ga-(l)bprok	สกปรก
to fall	(l)dtok	ตก
to be frightened (by something)	(l)dtok-jai	ตกใจ

to be afraid (of something)	glua	กลัว
	grehng-glua	เกรงกลัว
restrained, composed	(r)sam-ruam	สำรวม
careful, alert	(h)ra-wang	ระวัง
suspicious	(h)ra-waeng	ระแวง
to be careful	(h)ra-(h)mat-(h)ra-wang	ระมัดระวัง
what a shame	(f)nah-(r)sia-dahy	น่าเสียดาย
worthy of compassion	(f)nah-(r)song-(r)sahn	น่าสงสาร
spread loving kindness	(l)pae-(f)meht-dtah	แผ่เมตตา
to do our duty	tam-(f)nah-(f)tee	ทำหน้าที่
to miss	(h)kit-(r)tüng	คิดถึง
to recollect	(h)ra-(h)lük-(r)tüng	ระลึกถึง
it depends	(h)laew-(l)dtæ	แล้วแต่
content and of few wishes	(f)mak-(h)nøøy-(r)san- (l)doht	มักน้อยสันโดษ
	dtahm mee dtahm (f)dai	ตามมีตามได้
to control one's mind	tam jai	ทำใจ

never mind, be indifferent, let it go	(f)chang (l)tə	ช่างเถอะ
never mind what he does	(f)chang (r)kao (l)tə	ช่างเขาเถอะ
See the drawbacks. See the downside to it.	(r)hen-(f)toht	เห็นโทษ
See the danger in (_____).	(r)hen pai nai (_____)	เห็นภัยใน (_____)
mind / heart	(l)jit-jai	จิตใจ
peaceful mind	(l)jit-(l)sa-(l)ngop	จิตสงบ
bright, radiant	(l)jit-(l)sa-(l)wang	จิตสว่าง
brought to a stop	(l)jit-(h)ra-(h)ngap	จิตระงับ
to investigate, to contemplate	(h)pit-jah-(h)ra-nah	พิจารณา
to investigate the mind	(h)pit-jah-(h)ra-nah (l)jit-jai	พิจารณาจิตใจ
success	kwahm-(r)sam-(l)ret	ความสำเร็จ
failure	kwahm-(h)lom-(r)leho	ความล้มเหลว
not skilled	(f)mai-(l)ta-(l)nat	ไม่ถนัด
	(f)mai-cham-nahn	ไม่ชำนาญ
	(f)mai-(l)gehng	ไม่เก่ง

to stay somewhere	(h)pak	พัก
quiet freestyle solitary practice	(h)pak-(l)pøøn-pah-(h)wa-nah	พักผ่อนภาวนา
to rest, have time alone	(h)pak-(l)pøøn	พักผ่อน
to sleep (term for monks and novices, sounds better than (h)pak-pawn)	jam-(h)wat	จำวัด
to lay down to sleep (for non-monks)	nøøn-(l)lap	นอนหลับ
to sleep	(l)lap	หลับ
to sleep sitting-up	(f)nang-(l)lap	นั่งหลับ
to feel sleepy / drowsy	(f)nguang-nøøn	ง่วงนอน
to nod-off	(l)sap-(l)bpa-(l)ngok	สัปหงก
to take a nap	(f)ngeep-(l)lap	งีบหลับ
to change posture	(l)bplian-(l)i-(h)ri-yah-(l)bot	เปลี่ยนอิริยาบถ
to take a shower	(l)ahp-(h)nam	อาบน้ำ
(for monks)	(r)song-(h)nam	สงฆ์น้ำ
to wash (clothes)	(h)sak	ซัก
to wash (32 parts of the body and bowl)	(h)lahng	ล้าง

to purify	cham-(h)ra	ชำระ
one who is pure	(f)poo-bøø-(h)ri-(l)sut	ผู้บริสุทธิ์
to reveal	(l)bpæət-(r)pehy	เปิดเผย
to conceal	(l)bpit-bang	ปิดบัง
to do intentionally	tam-(f)duay-jeh-(l)dta-nah	ทำด้วยเจตนา
without intention	(f)mai-mee-jeh-(l)dta-nah	ไม่มีเจตนา
hope fulfilled	kwahm-(r)som-(r)wang	ความสมหวัง
disappointment	kwahm-(l)pit-(r)wang	ความผิดหวัง
despair	kwahm-(f)sin-(r)wang	ความสิ้นหวัง
happiness	kwahm-(l)suk	ความสุข
suffering	kwahm-(h)tuk	ความทุกข์
to be free from suffering	(h)pon-(h)tuk	พ้นทุกข์
to put forth effort	tam-kwahm-pian	ทำความเพียร
loathesome (asubha)	(l)bpa-(h)dti-goon	ปฏิกูล
stubborn	(f)düü	ดื้อ
greed	kwahm-(f)lohp	ความโลภ

hatred	kwahm-(l)groht	ความโกรธ
delusion	kwahm-(r)long	ความหลง
to be deluded by	(r)long	หลง
defilements	(l)gi-(l)leht	กิเลส
to put down	wahng	วาง
to let go	(l)bpløøy-wahng	ปล่อยวาง
to empty	(f)wahng	ว่าง
make the mind empty	(f)hai-(l)jit-(f)wahng	ให้จิตว่าง
to run	(f)wing	วิ่ง
the mind runs	(l)jit-(f)wing	จิตวิ่ง
awful, terrible	(f)yae	แย่
to recover from illness, disappear, or to be lost	(r)hahy	หาย
feeling a bit better	(f)køøy-yang-(f)chua	ค่อยยังชั่ว
no self	(f)mai-mee-dtua-dton	ไม่มีตัวตน
no owner	(f)mai-mee-(f)jao-(r)køøng	ไม่มีเจ้าของ
symptom, state, expression	ah-gahn	อาการ

state of mind	ah-gahn-(l)jit	อาการของจิต
	(l)sa-pah-(h)wa-(l)jit	สภาวะจิต
refined	(h)la-(l)iat	ละเอียด
to have wisdom	mee-bpan-yah	มีปัญญา
weak in wisdom	bpan-yah-(h)nøøy	ปัญญาน้อย
coarse	(l)yahp	หยาบ
dark	(f)müüt	มืด
silent, quiet	(f)ngiap	เงียบ
stupefied, at a loss	ngong	งง
emotion	ah-rom	อารมณ์
lonely	(r)ngao	เหงา
smile	(h)yim	ยิ้ม
laugh	(r)hua-(h)rø	หัวเราะ
cry	(h)røøng-(f)hai	ร้องไห้
lazy	(f)kee-(l)giat	ขี้เกียจ
diligent	(l)ka-(r)yan	ขยัน

diligence, perseverance, unremitting effort	kwahm-(f)pahk-pian	ความพากเพียร
	kwahm-pian	ความเพียร
to want, to desire	(l)yahk	อยาก
difficult	(f)yahk	ยาก
to arrive at	(r)tüng	ถึง
to arrive at the goal	(r)tüng-(l)jut-(f)mung- (r)mahy	ถึงจุดหมาย
to attain	ban-(h)lu	บรรลุ
to return	(l)glap	กลับ
past	(l)a-(l)deet	อดีต
future	(l)a-nah-(h)kot	อนาคต
present	(l)bpat-(l)ju-ban	ปัจจุบัน
amazing	(f)rüang-(l)at-(l)sa-jan	เรื่องอัศจรรย์
profound	(h)lük-(h)süng	ลึกซึ้ง
position (e.g. of abbot)	dtam-(l)nehng	ตำแหน่ง
news, information	(l)kahw-(r)sahn	ข่าวสาร

uncooked rice	(f)kahw-(r)sahn	ข้าวสาร
mushroom	(l)het	เห็ด
to collect mushrooms	(l)gep (l)het	เก็บเห็ด
realm	(h)pop	ภพ
heaven	(l)sa-(r)wan	สวรรค์
hell	(h)na-(h)rok	นรก
hell beings	(l)sat-(h)na-(h)rok	สัตว์นรก
ghost	(r)pee	ผี
hungry ghost, preta	(l)bpreht	เปรต
animal	(l)sat	สัตว์
human	(h)ma-(h)nut	มนุษย์
serpent-like water diety, <i>Pali-naga</i>	(f)nahk	นาค
celestial deity or spirit	teh-(h)wa-dah	เทวดา
a shining one; god; diety; devine being	(f)tehp	เทพ
gods	(h)pra-(f)jao-(h)tang- (r)lahy	พระเจ้าทั้งหลาย

ANIMALS

a big snake	ngoo (l)yai	งูใหญ่
iguana	ee-gua-(f)nah	อีกัวน่า
chameleon	(f)ging-(l)gah	กิ้งก่า
monitor lizard	(l)dta-(l)guat	ตะกวด
centipede	(l)dta-(l)kahp	ตะขาบ
snake	ngoo	งู
cobra	ngoo-(l)hao	งูเห่า
python	ngoo-(r)lüam	งูเห่ลิ้ม
wolf snake or house snake	ngoo-(f)bpløøng-(r)lüang	งูปล้องเหลือง

Looks similar to the banded krait but not poisonous. We usually call it a kuti snake.

green snake	ngoo (r)kiaw	งูเขียว
banded krait	ngoo-(r)sahm-(l)liam	งูสามเหลี่ยม
king cobra	ngoo-jong-ahng	งูจงอาง
monkey	ling	ลิง

tiger	(r)süa	เสือ
elephant	(h)chahng	ช้าง
boar/wild pig	(r)moo-(l)bpah	หมูป่า
bear	(r)mee	หมี
turtle	(l)dtao	เต่า
frog	(l)gop	กบ
small type of frog	(l)kiat	เขียด
squirrel	(l)gra-(f)røøk	กระรอก
a strange layperson in the monk's section	yohm (l)bplaek (f)nah nai (l)keht (r)song.	โยมแปลกหน้าในเขตสงฆ์
water creatures	(f)look-(h)nam	ลูกน้ำ
big black biting ants	(h)mot (h)lin	มดลิ้น
ants	(h)mot	มด
red ants	(h)mot-daeng	มดแดง
small black ants	(h)mot-dam-(h)nøøy	มดดำน้อย
termites	(l)bpluak	ปลวก
black termites	(l)bpluak-dam	ปลวกดำ

white termites	(l)bpluak-(r)kahw	ปลวกขาว
mouse	(r)noo	หนู
rat	(r)noo-nah	หนูนา
scorpion	(h)ma-laeng-(l)bpøøng	แมลงป่อง
spider	(h)ma-laeng-mum	แมลงมุม
big hairy spider	(h)ma-laeng-mum-(r)kon	แมลงมุมขน
geko	(h)dtuk-gae	ตุ๊กแก
small lizards	(f)jing-(l)jok	จิ้งจก
cockroach	(h)ma-laeng-(l)saap	แมลงสาบ
winged type of termite	(h)ma-laeng-(f)mao	แมลงเม่า
mosquito	yung	ยุง
small fly (like a nat)	(h)ma-laeng-(l)wee	แมลงหวี่
bee	(f)püing	ผึ้ง
fly	(h)ma-laeng-wan	แมลงวัน
hornet	(l)dtøø	ต่อ
grasshopper	(h)dtak-(l)ga-dtaen	ตั๊กแตน

leech	(f)tahk	தாக
tick	(l)hep	হীপ
bat	(h)kahng-kahw	কাংকাব

Speaking with Laypeople

How many monks are at your monastery?	(f)tee (h)wat ah-jahn mee (h)pra (l)gee (f)roop (h)krap?	ที่วัดอาจารย์มีพระกี่รูป ครับ?
<i>~There are () monks and () novices.</i>	<i>~mee (h)pra () (f)roop- (h)læ mee (r)sah-ma-nehn () (f)roop.</i>	<i>~มีพระ () รูป มีและ สามเณร () รูป.</i>
How long have you been ordained?	ah-jahn (l)buat (l)gee pan-(r)sah (h)laew (h)krap?	อาจารย์บวชกี่พรรษาแล้ว ครับ?
<i>~For 3 weeks</i>	<i>~ (r)sahm ah-(h)tit (h)laew.</i>	<i>~3 อาทิตย์ แล้ว.</i>
<i>~For 6 months</i>	<i>~ (l)hok diian (h)laew.</i>	<i>~6 เดือน แล้ว.</i>
<i>~For 2 years</i>	<i>~ (r)søøng-bpee-(h)laew.</i>	<i>~2 ปี แล้ว.</i>
How old are you?	ah-jahn-ah-(h)yu-(f)tao- rai-(h)krap?	อาจารย์อายุเท่าไรครับ?
<i>~I am 30 years old.</i>	<i>~ah-(l)dta-mah ah-(h)yu (r)sahm-(l)sip bpee (h)laew</i>	<i>~อาตมาอายุ 30 ปีแล้ว.</i>
What country are you from?	ah-jahn mah (l)jahk (l)bpra-(f)teht (l)a-rai (h)krap?	อาจารย์มาจากประเทศ ไหนครับ?
<i>~I am from (America).</i>	<i>~ah-(l)dta-mah mah (l)jahk (l)bpra-(f)teht (l)a-meh- (h)ri-gah.</i>	<i>~อาตมามาจากประเทศ (อเมริกา).</i>

Which state are you from?

**ah-jahn-mah-(l)jahk
(h)rat (r)nai (h)krap?**

อาจารย์มาจากรัฐไหน
ครับ?

~I am from (California).

*~ah-(l)dta-mah-mah-
(l)jahk (h)rat-cae(h)li-føø-
nia.*

~อาตมามาจากรัฐ
(แคลิฟอร์เนีย).

What did you do before you were a monk?

**(l)gøøn (l)buat ah-jahn
tam (l)a-rai (h)krap?**

ก่อนบวชอาจารย์ทำอะไร
ครับ?

~I was a: school teacher.

*~ah-(l)dta-mah kehy bpen:
kroo.*

~อาตมาเคยเป็น: ครู.

~ businessman.

~(h)nak-(h)tu-(h)ra-(l)git.

~ นักธุรกิจ.

~ student.

~(h)nak-(l)sük-(r)sah.

~ นักศึกษา.

~ computer programmer.

*~(h)nak bproh-graem
køø-m-piw-təə.*

~ นักโปรแกรมคอมพิวเตอร์.

Have you ever gone back home to visit?

**ah-jahn kehy (l)glap bpai
(f)yiam (f)bahn (f)bahng
(r)mai (h)krap?**

อาจารย์เคยกลับไปเยี่ยม
บ้านบ้างไหมครับ?

~Yes, last year.

~kehy, bpee (f)tee (h)laew.

~เคย, ปีที่แล้ว.

~No, not yet.

~(f)mai kehy.

~ไม่เคย.

Do you miss home?

**ah-jahn (h)kit-(r)tüng
(f)bahn (r)mai (h)krap?**

อาจารย์คิดถึงบ้านไหม
ครับ?

~Sometimes.

*~(h)kit (r)tüng bpen bahng
(h)krang.*

~คิดถึงเป็นบางครั้ง.

~Usually not.

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (f)mai-
(h)kit-(r)tüing lehy.

~ปกติไม่คิดถึงเลย.

Does your family come to visit you here?

(f)krøøp-krua ah-jahn mah (f)yiam (f)bahng (r)mai (h)krap?

ครอบครัวอาจารย์มาเยี่ยม บ้างไหมครับ?

~Yes, (___) times already.

~(f)chai, mah (___)
(h)krang (h)laew.

~ใช่, มา (___) ครั้งแล้ว.

~No, not yet. Maybe next year.

~yang (f)mai (f)dai mah.
bahng tee (l)ah (l)ja bpen
bpee (f)nah.

~ยังไม่ได้มา. บ้างทีอาจจะ
เป็นปีหน้า.

~My mother has come before, but my father has not yet come due to his bad health.

~yom (f)mae ah-(l)dta-mah
kehy mah, (l)dtae (l)yom
(f)pøø (f)mai kehy mah
(h)prø yom (f)pøø (l)su-
(l)ka-(f)pahp (f)mai dee.

~โยมแม่อาตมาเคยมา, แต่
โยมพ่อไม่เคยมาเพราะโยม
พ่อสุขภาพไม่ดี.

Why did you decide to ordain?

**tam-mai ah-jahn (l)dtat-
(r)sin-jai (l)buat (h)krap?**

**ทำไมอาจารย์ตัดสินใจ
บวชครับ?**

~Because I was very inspired by the Buddha's teachings.

~(h)prø ah-(l)dta-mah
(l)sat-tah nai kam-(r)søøn
(r)køøng (h)pra (h)put-
(h)ta-(f)jao.

~เพราะอาตมาศรัทธาในคำ
สอนของพระพุทธเจ้า.

~Because I wanted to find a higher happiness than what I had in the world.

~(h)prø ah-(l)dta-mah
(f)dtøøng-gahn (r)hah
kwahm (l)suk (f)tee
(r)soong gwah kwahm
(l)suk tahng (f)lok.

~เพราะอาตมาต้องการหา
ความสุขที่สูงกว่าความสุข
ทางโลก.

~Because I wanted to find a way out of suffering.

~(h)prø ah-(l)dta-mah
(f)dtøøng-gahn (r)hah
tahng (h)pon (h)tuk.

~เพราะอาตมาต้องการ
หาทางพ้นทุกข์.

What do your parents think of your decision to ordain?

(f)pøø (f)mae (r)køøng
ah-jahn (h)kit (l)yang rai
(f)tee ah-jahn (l)dtat-
(r)sin-jai (l)buat (h)krap?

พ่อแม่ของอาจารย์คิด
อย่างไรที่อาจารย์ตัดสินใจ
บวชครับ?

~They are supportive.

~(f)pøø (f)mae (l)sa-(l)nap-
(l)sa-(r)nun.

~พ่อแม่สนับสนุน.

~They are not Buddhist and do not understand.

~(f)pøø (f)mae (f)mai
(f)chai (f)chahw (h)put
(h)læ (f)mai (f)kao-jai.

~พ่อแม่ไม่ใช่ชาวพุทธและไม่
เข้าใจ.

~They are indifferent.

~(f)pøø (f)mae (h)roo-
(l)sük (r)chehy-(r)chehy.

~พ่อแม่รู้สึกเฉยๆ

~My (father / mothe(r) has passed away, and my (father / mothe(r) is (happy / unhappy) about it.

~((f)pøø / (f)mae) dtahy
(h)laew (h)læ ((f)pøø /
(f)mae) (h)roo-(l)sük (
dee-jai / (r)sia-jai).

~(พ่อ/แม่)ตายแล้วและ(พ่อ/
แม่)รู้สึก(ดีใจ/เสียใจ).

Did you ordain for life?

ah-jahn (l)buat (l)dta-
(l)løøt chee-(h)wit (r)rüü-
(l)bplao (h)krap?

อาจารย์บวชตลอดชีวิต
หรือเปล่าครับ?

~Yes.

~(f)chai.

~ใช่.

~Not sure.

~(f)mai-(f)nae.

~ไม่แน่.

~Probably.

~(l)aht-(l)ja bpen bpai
(f)dai.

~อาจจะเป็นไปได้.

Did you ordain temporarily?

ah-jahn (l)buat (f)chua-
krahw (f)chai (r)mai
(h)krap?

อาจารย์บวชชั่วคราวใช่
ไหมครับ?

~Well, I'll see how it goes.

~hmmm, ah-(l)dta-mah
(r)køø doo (l)sak (h)ra-

~อืม, อาตมาขออู่สักกระยะ

	(h)ya (l)nüing (l)gøøn.	หนึ่งก่อน.
	~ah-(l)dta-mah (l)ja løøng doo (l)gøøn.	~อาตมาจะลองดูก่อน.
~No, I plan to be a monk for a long time.	~(f)mai (f)chai, (f)tah bpen bpai (f)dai (l)ja (f)mai lah-(l)si-(r)kha.	~ไม่ใช่, ถ้าเป็นไปได้จะไม่ลาสิกขา.
	~(f)mai (f)chai, ah-(l)dta-mah (f)dtang-jai (l)buat (f)mai mee gam-(l)not.	~ไม่ใช่, อาตมาตั้งใจบวชไม่มีกำหนด.
Can you eat sticky rice?	ah-jahn-(r)chan-(f)kahw-(r)niaw-(f)dai-(r)mai-(h)krap?	อาจารย์ฉันข้าวเหนียวได้ไหมครับ?
(Issan)	ah-jahn-(r)san-(l)kahw-(r)niaw-(l)bpen-bøø?	อาจารย์ฉันข้าวเหนียวเป็นบ่อ?
Do you like Thailand?	ah-jahn (f)chøøp (l)bpra-(f)teht tai (r)mai (h)krap?	อาจารย์ชอบประเทศไทยไหมครับ?
Do you like Thai food?	ah-jahn (f)chøøp ah-(r)hahn tai (r)mai (h)krap?	อาจารย์ชอบอาหารไทยไหมครับ?
~(monastic answe(r) It is edible.	~pøø (r)chan (f)dai.	~พอฉันได้.
~(polite “no”) Thai food is very spicy.	~ah-(r)hahn tai (l)pet (f)mahk.	~อาหารไทยเผ็ดมาก.
~Thai food is too spicy.	~ah-(r)hahn tai (l)pet bpai.	~อาหารไทยเผ็ดไป.

Is it too hot for you here in Thailand?	(l)bpra-(f)teht tai (h)røøn (f)mahk (f)chai (r)mai (h)krap?	ประเทศไทยร้อนมากใช่ไหมครับ?
<i>~Usually it is not a problem.</i>	<i>~(l)bpo-(l)ga-(l)dti ah-(l)gaht (f)mai mee bpan-(r)hah.</i>	<i>~ปกติอากาศไม่มีปัญหา.</i>
<i>~It is bearable.</i>	<i>~pøø ton (f)dai.</i>	<i>~พอทนได้.</i>
	<i>~man (h)røøn pøø ton (f)dai.</i>	<i>~มันร้อนพอทนได้.</i>
<i>~The hot season is quite difficult for me.</i>	<i>~ah-(l)dta-mah lam-(l)bahk (f)müa (r)tüing (f)nah (h)røøn.</i>	<i>~อาตมาลำบากเมื่อถึงหน้าร้อน.</i>
Do the monks here eat only once a day?	(h)pra (f)tee (f)nee (r)chan (h)müü diaw (f)chai (r)mai (h)krap?	พระที่นี่ฉันมือเดียวใช่ไหมครับ?
Do you get hungry only eating once a day?	(r)chan (h)müü diaw tam (f)hai ah-jahn (r)hiw (r)mai (h)krap?	ฉันมือเดียวทำให้อาจารย์หิวบ้างไหมครับ?
<i>~No, I am used to it now.</i>	<i>~(f)mai, ah-(l)dta-mah kehy chin (h)laew.</i>	<i>~ไม่, อาตมาเคยชินแล้ว.</i>
<i>~Sometimes, but since everyone practices in the same way, it is easy.</i>	<i>~Bahng (h)krang, (l)dtae (f)müa (h)tuk kon (l)bpa-(l)dti-(l)bat (r)müan-gan man (f)gøø (f)ngahy (f)ngahy.</i>	<i>~บางครั้ง, แต่เมื่อทุกคนปฏิบัติเหมือนกัน, มันก็ง่าย.</i>
Do you mix everything in your bowl?	ah-jahn (l)pa-(r)som ah-(r)hahn (h)tuk (l)yahng long nai (l)baht (f)chai (r)mai (h)krap?	อาจารย์ผสมอาหารทุกอย่างลงในบาตรใช่ไหมครับ?

Do you eat out of a bowl?	ah-jahn (r)chan nai (l)baht (f)chai (r)mai (h)krap?	อาจารย์ฉันในบาตรใช้ไหม ครับ?
What was your religion before?	(f)müa (l)gøøn (l)saht- (l)sa-(r)nah ah-jahn küü (l)a-rai (h)krap?	เมื่อก่อนศาสนาอาจารย์ คืออะไรครับ?
<i>~I didn't have a religion.</i>	<i>~(f)mai (f)dai (h)nap-(r)tiüü (l)saht-(l)sa-(r)nah (l)a- rai.</i>	<i>~ไม่ได้นับถือศาสนาอะไร.</i>
<i>~I didn't follow one particular religion.</i>	<i>~(f)mai (f)dai (l)bpa-(l)dti- (l)bat (l)saht-(l)sa-(r)nah dai (l)saht-(l)sa-(r)nah (l)niüng.</i>	<i>~ไม่ได้ปฏิบัติศาสนาใด ศาสนาหนึ่ง.</i>
<i>~I was a Christian.</i>	<i>~ah-(l)dta-mah kehy bpen chahw (h)krit.</i>	<i>~อาตมาเคยเป็นชาวคริสต์.</i>
<i>~My family is (Catholic), but I never felt a connection to it personally.</i>	<i>~(f)krøøp-krua ah-(l)dta- mah bpen (kah-tøø-lik), (l)dtæ ah-(l)dta-mah (f)mai kehy (h)roo-(l)sük (l)giaw-(r)kong (f)duey luey.</i>	<i>~ครอบครัวอาตมาเป็น(คาทอลิก), แต่อาตมาไม่เคยรู้สึก เกี่ยวข้องกับด้วยเลย.</i>
<i>~I was interested in meditation, but not in organized religion.</i>	<i>~ah-(l)dta-mah (r)son-jai tam (l)sa-mah-(h)tee dtæ (f)mai-(l)giaw-(f)køøng- gap-(r)sah-(l)sa-(r)nah.</i>	<i>~อาตมาสนใจทำสมาธิ, แต่ ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา.</i>
How long have you lived here at this monastery?	ah-jahn (l)yoo (h)wat (f)nee mah nahn (f)tao-rai (h)laew (h)krap?	อาจารย์อยู่วัดนี้มานาน เท่าไรแล้วครับ?
<i>~About 3 years.</i>	<i>~(l)bpra-mahn (r)sahm bpee.</i>	<i>~ประมาณ 3 ปี.</i>

~Out of my (___) years in Thailand, I've lived here for (___) years, and (___) years in branch monasteries.

~(l)yoo nai (l)bpra-(f)teht tai (___) bpee, (l)yoo (f)tee (h)wat (f)nee (___) bpee, (h)læ (l)yoo (f)tee (h)wat (r)sah-(r)kah (___) bpee.

~อยู่ในประเทศไทย(____)ปี, อยู่ที่วัดนี้(____)ปี, และอยู่ที่วัดสาขา(____)ปี.

Which other monasteries have you lived at?

ah-jahn kehy (l)yoo (f)tee (h)wat (r)nai mah (f)bahng (h)krap?

อาจารย์เคยอยู่ที่วัดไหนมาบ้างครับ?

~I've lived at Wat (Poo Jorm Gorm), Wat Dtow Dum, and Wat (name of the abbot i.e. Ajahn so-and-so).

~kehy (l)yoo (f)tee (h)wat (poo-(f)jøm-(f)gøm), (h)wat (l)dtaw-dam, (h)læ (h)wat (___).

~เคยอยู่ที่วัด (ภูจอมก้อม), วัดเต๋าดำ, และวัด (ชื่อตามเจ้าอาวาส.)

How long will you stay here?

ah-jahn (l)ja (l)yoo (f)tee (f)nee nahn (f)tao-rai (h)krap?

อาจารย์จะอยู่ที่นี้นานเท่าไรครับ?

~I'll leave it up to the Krooba Ajahn.

~(h)laew (l)dtæ kroo-bah ah-jahn (l)ja (f)hai (l)yoo.

~แล้วแต่ครูบาอาจารย์จะให้อยู่.

~It is up to the abbot.

~(h)laew (l)dtæ (f)jao-ah-(f)waht.

~แล้วแต่เจ้าอาวาส.

~Not sure

~(f)mai (f)nae jai.

~ไม่แน่ใจ.

~Probably until pansa.

~(l)aht-(l)ja jon (r)tüing pan(r)sah (h)nee.

~อาจจะ จนถึงพรรษานี้.

~Until the end of the year.

~jon (r)tüing (f)sin bpee (h)nee.

~จนถึงสิ้นปีนี้.

~Until the end of the kathina.

~jon (r)tüing (h)rap (l)ga-(r)tin (l)set.

~จนถึงรับกฐินเสร็จ.

Do you like living here (at this monastery)?

ah-jahn (f)chøp (l)yoo (f)tee (f)nee (r)mai (h)krap?

อาจารย์ชอบอยู่ที่นี้ไหมครับ?

~Yes, it is a good place for practice.

~(f)chai, bpen (f)tee dee (r)sah (l)rap (l)bpa-(l)dti-(l)bat.

~ใช่, เป็นที่ดีสำหรับปฏิบัติ.

*~(classic answer)
I can endure.*

~ah-(l)dta-mah pøø (l)yoo (f)dai

~อาตมาพออยู่ได้.

Where will you spend the rains retreat?

ah-jahn (l)ja jam pan-(r)sah (f)tee (r)nai (h)krap?

อาจารย์จะจำพรรษาที่ไหนครับ?

~Probably here.

~kong (l)ja jam pan-(r)sah (f)tee (f)nee

~คงจะจำพรรษาที่นี่.

~It is up to the Ajahn.

~(h)laew (l)dtae kroo-bah ah-jahn

~แล้วแต่ครูบาอาจารย์.

~Ajahn will send me to Wat (_____).

~ah-jahn (l)ja song ah-(l)dta-mah pai (f)tee (h)wat (_____).

~อาจารย์จะส่งอาตมาไปที่วัด (_____).

~It is still not sure.

~yang (f)mai (f)nae nøøn

~ยังไม่แน่นอน.

Where did you spend the last rains retreat?

pan(r)sah (f)tee (l)pahn mah ah-jahn jam (r)pansah (f)tee (r)nai (h)krap?

พรรษาที่ผ่านมาอาจารย์จำพรรษาที่ไหนครับ?

~I spent pansa at Wat (_____).

~ah-(l)dta-mah jam pan(r)sah (f)tee (h)wat (_____).

~อาตมาจำพรรษาที่วัด (_____).

Has this food been offered?	ah-(r)hahn (f)nee (l)bpra-kehn (h)laew (r)rüü yang?	อาหารนี้ประเคนแล้วหรือยัง?
<i>~Yes, it has been offered.</i>	<i>~(f)chai, man (l)bpra-kehn (h)laew.</i>	<i>~ใช่, มันประเคนแล้ว.</i>
<i>~No, not yet.</i>	<i>~(f)mai, yang (f)mai (l)bpra-kehn.</i>	<i>~ไม่, ยังไม่ประเคน.</i>
<i>~It was offered, but the novice touched it so it has to be offered again.</i>	<i>~man (l)bpra-kehn (h)laew, (l)dtæ (r)sah-(h)ma-nehn (l)jap. (l)ja (f)dtøøng (l)bra-kehn (l)mai (l)eeek.</i>	<i>~มันประเคนแล้ว, แต่สามเณรจับจะต้องประเคนใหม่อีก.</i>
Please take off your shoes before offering this.	(l)ga-(h)ru-nah (l)tøøt røøng (h)tao (l)gøøng (l)bpra-kehn.	กรุณาถอดรองเท้าก่อนประเคน.
(Pakow / Novice) Please offer this.	((l)bpa-(r)kahw / (r)sah-(h)ma-nehn) (l)ga-(h)ru-nah (l)bpra-kehn.	(ปะขาว/สามเณร)กรุณาประเคน.
	(l)bpra-kehn (f)hai (l)nøøy.	ประเคนให้หน่อย.
Is this offered?	(r)køøng (f)nee (l)bpra-kehn (h)laew (r)rüü yang krap?	ของนี้ประเคนแล้วหรือยังครับ?
When were these items offered? (such as requisites or allowables)	(r)køøng (f)nee (l)bpra-kehn (f)müa-rai krap?	ของนี้ประเคนเมื่อไหร่ครับ?

~These allowables were offered 5 days ago.	~(h)nam-bpah-(h)na (bpah-(h)na) (h)nee (l)bpra-kehn (f)hah wan (f)tee (h)laew.	~น้ำปานะ(ปานะ)นี้ประเคน 5 วันที่แล้ว.
Please offer food to the monk over there.	(l)ga-(r)ru-nah (l)bpra-kehn (l)gae (h)pri (r)song (f)tee (f)nan.	กรุณาประเคนแก่พระสงฆ์ ที่นั้น.
Use both hands to offer food.	(l)bpra-kehn ah-(r)hahn (f)duey (r)søong müü.	ประเคนอาหารด้วย 2 มือ.
Please come closer to offer things (to monks).	(f)kao mah (l)bpra-kehn (f)glai-(f)glai (l)nøøy.	เข้ามาประเคนใกล้ๆ หน่อย.
Do you know about the ceremony of making fruit allowable?	yohm (f)roo-(l)jak (h)wi-tee gahn (l)bpra-kehn (r)pon-(h)la-(h)mai (r)mai?	โยมรู้จักวิธีการประเคน ผลไม้ไหม?
I say “kappiyang karohi” and you then say “kappiyang bhante”.	ah-(l)dta-mah (f)poot “(l)gap-(l)pi-yang (l)ga-roh-hi” (h)laew yohm (f)poot (f)wah “(l)gap-(l)pi-yang pan-dteh”.	อาตมาพูด “กัปปิยัง กะโรหิ” แล้วโยมพูดว่า “กัปปิยัง ภันเต”.
This means that you give the monks permission to eat this (by making it allowable).	(f)nee (r)mahy (r)tüing (f)wah yohm (l)ta-(r)wahy (f)hai (h)pri (r)chan (f)dai.	นี้หมายถึงว่า โยมถวายให้ พระฉันได้.
This ceremony of making fruit allowable comes from the Buddha’s time when people believed that fruit with seeds were living beings.	(h)wi-tee (f)nee mah (l)jahk (l)sa-(r)mai (h)put-(h)ta-gahn. kon (l)sa-(r)mai (f)nan (f)chüa (f)wah (r)pon-(h)la-(h)mai (f)tee mee (h)ma-(h)let yang mee chee-(h)wit (l)yoo.	วิธีนี้ มาจากสมัยพุทธกาล คนสมัยนั้นเชื่อว่าผลไม้ที่มี เมล็ดยังมีชีวิตอยู่.

The Buddha made the monks follow this practice of making fruit with seeds allowable before eating.

(h)pra-(h)put-(h)ta-ong
jüng (f)hai (h)pra (r)song
(l)bpa-(l)dti-(l)bat dtahm
(f)nee (f)püa tam (f)hai
(r)pon-(h)la-(h)mai mee
(h)ma-(h)let (r)chan
(f)dai.

พระพุทธองค์จึงให้
พระสงฆ์ปฏิบัติตามนี้ เพื่อ
ทำให้ผลไม้มีเมล็ดฉันได้.

Can I release these cats here in the monastery?

yohm (r)sah-(f)maht
(l)bpløøy maew (f)tee
(h)wat (f)dai (r)mai
(h)krap?

โยม สามารถปล่อยแมวที่
วัดได้ไหมครับ?

~It is against out monastery rules. You'll have to take them somewhere else.

man (l)pit (h)ra(l)biap
(h)wat. yohm (f)dtøøg ao
bpai (l)bpløøy (f)tee
(l)üün.

~มันผิดระเบียบวัด. โยมต้อง
เอาไปปล่อยที่อื่น.

Can I speak with you about my meditation practice?

yohm (r)køø (r)son-ta-
nah (l)giaw (l)gap gahn
(l)bpa-(l)dti-(l)bat (l)sa-
mah-(h)ti (r)køøng yohm
(f)dai (r)mai (h)krap?

โยมขอสนทนาเกี่ยวกับ
การปฏิบัติสมาธิของโยม
ได้ไหมครับ?

~It would be better to speak with our abbot who is available to answer questions after the meal, daily.

man (l)ja dee (l)gwah
(f)tah (r)son-(h)ta-nah
(l)gap (f)jao-ah-(f)waht.
(f)tan (l)ja (r)sah-(f)maht
(l)dtøøp kam (r)tahm
(f)dai (r)lang (r)chan,
(h)tuk wan.

~มันจะดีกว่าถ้าสนทนากับ
เจ้าอาวาส ท่านจะสามารถ
ตอบคำถามได้หลังฉัน, ทุกวัน.

~I am new here myself. Better ask this senior monk over here.

ah-(l)dta-mah yang bpen
(h)pra (l)mai. (r)tahm
(f)rüang (f)nee (l)gap
(h)pra (r)teh-(h)ra (f)tee
(f)nee dee (l)gwah.

~อาตมายังเป็นพระใหม่.
ถามเรื่องนี้กับพระเถระ ที่นี้
ดีกว่า.

~The guestmonk is available after the meal to

(h)pra-(f)poo (h)rap
(l)kaek (l)ja (l)sa-(l)duak

~พระผู้รับแขกจะสะดวกหลัง

<i>answer your questions.</i>	(r)lang (r)chan ah- (r)hahn (f)püa (l)ja (l)dtøøp kam (r)tahm (r)køøng yohm.	ฉันอาหารเพื่อจะตอบคำถาม ของโยม.
Can I interview you?	yohm køø (r)sam-(f)paht ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	โยมขอสัมภาษณ์อาจารย์ ได้ไหมครับ?
<i>~Sorry, it is against our policy here.</i>	<i>~(f)mai (f)dai, man (l)pit (h)ra-(l)biap (f)tee (f)nee.</i>	~ไม่ได้, มันผิดระเบียบที่นี่.
<i>~If the abbot gives permission then it is o.k.</i>	<i>~(f)tah (f)jao-ah-(f)waht (l)a-(h)nu-(f)yaht (f)gøø tam (f)dai.</i>	~ถ้าเจ้าอาวาสอนุญาตก็ทำ ได้.
Can I stay here?	yohm (r)sah-(f)maht (h)pak (f)tee (f)nee (f)dai (r)mai (h)krap?	โยมสามารถพักที่นี่ได้ไหม ครับ?
<i>~You will need to ask the guestmonk or the abbot. I cannot say.</i>	<i>~yohm (f)dtøøng (r)tahm (h)pä (f)poo (h)rap (l)kaek (h)rüü (f)jao ah-(f)waht. ah-(l)dta-mah dtøøp (f)mai (f)dai.</i>	~โยมต้องถามพระผู้รับแขก หรือเจ้าอาวาส. อาตมาตอบ ไม่ได้.
How does one apply to stay here?	yohm (r)køø (h)pak (f)tee (nee). (f)dtøøng tam (l)yahng-rai (h)krap?	โยมขอพักที่นี่ ต้องทำ อย่างไรครับ?
<i>~One needs to speak with the guestmonk (or abbot).</i>	<i>~(f)dtøøng (r)køø (l)a- (h)nu-(f)yaht (h)pä (f)poo (h)rap (l)kaek ((r)rüü (f)jao-ah-(f)waht).</i>	~ต้องขออนุญาตพระผู้ รับแขก(หรือเจ้าอาวาส).
<i>~Usually, one needs to write a letter to the guestmonk.</i>	<i>~(l)bpo-ga-dti (f)dtøøng (r)kian (l)jot (r)mahy (r)tüing (h)pä (f)poo (h)rap (l)kaek.</i>	~ปกติ ต้องเขียนจด หมายถึงพระผู้รับแขก.

How do I go about ordaining here?

(f)dtøøng tam (l)yahng rai
(f)tah (l)yahk (l)buat
(f)tee (f)nee (h)krap?

ต้องทำอะไรถ้าอยาก
บวชที่นี่ครับ?

~Speak with the abbot.

~(f)dtøøng (f)poot (l)gap
(f)jao-ah-(f)waht.

~ต้องพูดกับเจ้าอาวาส.

~First, write a letter to the guestmonk and come stay for a while in the monastery. If things go well, one can ask for 8 precept ordination as an anagarika (bpakow).

~(h)kan (f)raek, (r)kian
(l)jot (r)mahy (r)tiing
(h)pra (f)poo (h)rap (l)kaek
(h)læ mah (h)pak (f)tee
(h)wat (l)sak (h)ra-(h)ya
(l)niing. (f)tah (f)mai mee
bpan-(r)hah, yohm (r)sah-
(f)maht (f)poot (l)gap
(f)jao-ah-(f)waht (f)püa
(r)tiüü (r)seen (l)bpaet
(l)buat bpen (l)bpa-
(r)kahw.

~ขั้นแรก, เขียนจดหมายถึง
พระผู้รับแขกและมาพักที่วัด
สักระยะหนึ่ง. ถ้าไม่มีปัญหา,
โยมสามารถพูดกับเจ้าอาวาส
เพื่อถือศีล 8 บวชเป็นปะขาว.

How long does it take to become a monk here?

(f)tee-(f)nee-(h)chai weh-
lah nahn (f)tao-rai (l)gøøñ
(l)buat (h)pra (h)krap?

ที่นี่ใช้เวลานานเท่าไร
ก่อนบวชพระครับ?

~Usually one is a pakow for about 6 months and a novice for 1 year before ordaining as a monk, but this is all up to the abbot's discretion.

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (h)chai
weh-lah bpen (l)bpa-
(r)kahw (l)hok diian læ
bpen (r)sah-(h)ma-nehn
(l)niing bpee (l)gøøñ (f)tee
(l)ja (l)buat bpen (h)pra,
(h)laew (l)dtæ (f)jao-ah-
(f)waht (l)dtat (r)sin jai.

~ปกติใช้เวลาเป็นปะขาว 6
เดือนและเป็นสามเณร 1 ปี
ก่อนที่จะบวชเป็นพระ,
แล้วแต่เจ้าอาวาสตัดสินใจ.

Do you believe in God?

ah-jahn (f)chüa nai
(h)pra-(f)jao (r)rüü
(l)bplao (h)krap?

อาจารย์เชื่อในพระเจ้า
หรือเปล่าครับ?

~Buddhists believe that there different angels and gods in different heaven realms, but we do not believe in an eternal absolute creator God.

~chahw (h)put (f)chüa (f)wah mee teh-(h)wa-dah (h)läe (h)pra-(f)jao (h)tang (r)lahy (l)yoo bon (r)sa-(r)wan (h)chan (l)dtahng-(l)dtahng, (l)dtäe rao (f)chüa nai (h)pra-(f)jao bpen (l)a-(h)ma-(l)dta (f)poo (f)sahng (h)tuk (l)sing (h)tuk (l)yahng nai (f)lohk (f)nee.

~ชาวพุทธเชื่อว่ามีเทวดาและพระเจ้าทั้งหลายอยู่บนสวรรค์ชั้นต่างๆ, แต่เราไม่เชื่อในพระเจ้าเป็นอมตะผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้.

How did you get interested in Buddhism?

ah-jahn (r)son-jai nai (h)put-(h)ta-(l)saht-(l)sa-(r)nah (f)dai (l)yahng-rai (h)krap?

อาจารย์สนใจในพุทธศาสนาได้อย่างไรครับ?

~I read some Buddhist books in school.

~ah-(l)dta-mah (l)ahn (r)nang-(r)süü (l)saht-(l)sa-(r)nah (h)put nai rohng rian.

~อาตมาอ่านหนังสือศาสนาพุทธในโรงเรียน.

~My friend is a Buddhist and took me to a retreat.

~(f)püan ah-(l)dta-mah bpen chahw (h)put (h)läe chuan (f)hai (f)kao (l)op-rom gam-(h)ma-(r)tahn.

~เพื่อนอาตมาเป็นชาวพุทธและชวนให้เข้าอบรมกรรมฐาน.

~A friend gave me a book on Buddhism and then I went to a (Zen) center.

~(f)püan ah-(l)dta-mah (f)hai (r)nang-(r)süü (l)saht-(l)sa-(r)nah (h)put (h)laew ah-(l)dta-mah bpai (f)tee (r)soon (sehn).

~เพื่อนอาตมาให้หนังสือศาสนาพุทธแล้วอาตมาไปที่ศูนย์ (เซน).

What is Zen?

sehn küü (l)a-rai (h)krap?

เซน คือ อะไรครับ?

~Zen is a school of Buddhism in the Japanese Mahayana tradition. Our tradition in Thailand is called Theravada.

~sehn küü (h)ni-gahy
(h)put-(h)ta-(l)saht-(l)sa-
(r)nah (r)sahy (h)ma-
(r)hah-yahn (l)baep (f)yee-
(l)bpun. (f)tee müang tai
rao mee (h)ni-gahy (r)teh-
(h)ra-(f)waht.

เซน คือ นิกายพุทธศาสนา
สายมหายานแบบญี่ปุ่น. ที่
เมืองไทยเรามีนิกายเถรวาท.

There is another school of Buddhism called the Vajrayana Tradition which is from Tibet. His Holiness the Dalai Lama is a spiritual leader from that tradition.

~mee (h)ni-gahy (h)put-
(h)ta (l)saht-(l)sa-(r)nah
(l)EEK (l)baep (l)nüing
(f)riak (f)wah (h)wa-(h)chi-
(h)ra-yahn mah (l)jahk
(h)ti-(l)beht. ong dah-lai-
lah-(h)ma bpen (l)bpra-
tahn ong (l)nüing.

มีนิกายพุทธศาสนาอีกแบบ
หนึ่งเรียกว่าวชิรยานมาจากทิ
เบต. องค์ดาไลลามะเป็น
ประธานองค์หนึ่ง.

**Are your parents
Buddhists?**

(f)pøø-(f)mae ah-jahn
bpen chahw (h)put (r)mai
(h)krap?

พ่อแม่อาจารย์เป็นชาว
พุทธไหมครับ?

*~My mother is but my
father isn't.*

~yohm (f)mae bpen chahw
(h)put (l)dtæ yohm (f)pøø
(f)mai (f)chai.

~โยมแม่เป็นชาวพุทธแต่โยม
พ่อไม่ใช่.

~No, they are Christian.

~(f)mai (f)chai, yohm
(f)pøø-(f)mae bpen chahw
(h)krit.

~ไม่ใช่, โยมพ่อแม่เป็นชาว
คริสต์.

*~They have both passed
away, but they were not
Buddhists.*

~yohm (f)pøø-(f)mae dtahy
(h)laew, (l)dtæ (f)mai
(f)chai chahw (h)put.

~โยมพ่อแม่ตายแล้ว, แต่
ไม่ใช่ชาวพุทธ.

**Are there many
Buddhists in your
country?**

(f)tee (l)bpra-(f)teht ah-
jahn mee chahw (h)put
(f)mahk (r)mai (h)krap?

ที่ประเทศอาจารย์มีชาว
พุทธมากไหมครับ?

~The numbers are growing, but still the percentage is small.

~jam-nuan (f)pəm (f)kün
(f)rüay-(f)rüay, (l)dtae
yang (f)mai (f)mahk.

~จำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ, แต่
ยังไม่มาก.

~Buddhism is the fastest growing religion in the West.

~(l)saht-(l)sa-(r)nah (h)put
(l)ja-rəəhn (l)yahng (f)ruat
rew nai (l)bpra-(f)teht
(l)dta-wan (l)dtok.

~ศาสนาพุทธเจริญอย่าง
รวดเร็วในประเทศตะวันตก.

Why did you decide to ordain in Thailand?

**Tam-mai ah-jahn (l)dtat
(r)sin jai (l)buat (f)tee
(l)bpra-(f)teht tai
(h)krap?**

**ทำไมอาจารย์ตัดสินใจ
บวชที่ประเทศไทยครับ?**

~I was inspired by reading Ajahn Chah's teachings and wanted to live in the way he did.

~ah-(l)dta-mah (l)bpra-
(h)tap jai (l)jahk gahn
(l)ahn kam (r)søøn ah-jahn
chah (h)læ (f)dtøøng gahn
(l)yoo dtahm (l)baep (f)tee
(f)tan tam.

~อาตมาประทับใจจากการ
อ่านคำสอนอาจารย์ชาและ
ต้องการอยู่ตามแบบที่ท่าน
ทำ.

~I wanted to live in a Buddhist culture.

~ah-(l)dta-mah (f)dtøøng
gahn (l)yoo nai (h)wat-
(h)ta-(h)na-tam (h)put.

~อาตมาต้องการอยู่ใน
วัฒนธรรมพุทธ.

~I wanted to live with the Thai Krooba Ajahns.

~ah-(l)dta-mah (f)dtøøng
gahn (l)yoo (l)gap kroo-
bah ah-jahn kon tai.

~อาตมาต้องการอยู่กับครูบา
อาจารย์คนไทย.

~I used to practice at Wat (____) which is a branch monastery of Ajahn Chah in (name the country i.e. England), which inspired me to see what Thailand was like.

~ah(l)dta-mah kehy (l)bpa-
(l)dti-(l)bat (f)tee (h)wat
(____) (r)sah-(r)kah
ah-jahn chah nai (l)bpra-
(f)teht (____), tam (f)hai
ah-(l)dta-mah (l)yahk
(h)roo (l)bpra-(f)teht tai
bpen (l)yahng-rai.

~อาตมาเคยปฏิบัติที่วัด
(____)สาขาอาจารย์ชาใน
ประเทศ(____), ทำให้
อาตมาอยากรู้ประเทศไทย
เป็นอย่างไร.

Are there other forest monasteries where you're from?

~Unfortunately not.

~There is one called Wat (_____).

What brought you to Thailand in the first place?

~To teach English.

~My former wife was Thai.

~As a layman I came to see Thailand as a tourist.

~(so and so) recommended that I come here.

Do you know Luang Paw (_____)?

~There are many good teachers I do not know.

(f)tee (l)bpra-(f)teht ah-jahn mee (h)wat (l)bpah (r)mai (h)krap?

~(f)mai mee.

~mee (l)haeng (l)niing (f)riak (f)wah (h)wat (_____).

(h)krang (f)raek (f)tee ah-jahn mah (l)bpra-(f)teht tai (f)püa (l)a-rai (h)krap?

~(r)søøn pah-(r)sah ang-(l)grit.

~(f)müa (l)gøøn mee pan-(h)ra-yah bpen kon tai.

~dtøøn bpen yohm keh-y mah (f)tiaw müang tai.

~(____) (h)næ nam (f)hai mah.

~ah-jahn (h)roo-(l)jak (r)luang (f)pøø (____) (r)mai (h)krap?

~mee ah-jahn dee (f)mahk mahy (f)tee ah-(l)dta-mah yang (f)mai (h)roo-(l)jak.

ที่ประเทศอาจารย์มีวัดป่าไหมครับ?

~ไม่มี.

~มีแห่งหนึ่ง เรียกว่าวัด (_____).

ครั้งแรกที่อาจารย์มาประเทศไทยเพื่ออะไรครับ?

~สอนภาษาอังกฤษ.

~เมื่อก่อนมีภรรยาเป็นคนไทย.

~ตอนเป็นโยมเคยมาเที่ยวเมืองไทย.

~(ชื่อผู้แนะนำ)แนะนำให้มา.

อาจารย์รู้จักหลวงพ่อ (____)ไหมครับ?

~มีอาจารย์ดีมากมายที่อาตมายังไม่รู้จัก.

~No, not really. Where does he live?

*~(f)mai (h)roo-(l)jak.
(r)luang (f)pøø (l)yoo (f)tee
(r)nai?*

~ไม่รู้จัก. หลวงพ่ออยู่ที่ไหน?

Have you ever been to (Korat)?

**ah-jahn kehy pai (koh-
(f)raht) (r)mai (h)krap?**

**อาจารย์เคยไป (โคราช)
ไหมครับ?**

~Yes, many times.

*~(f)chai, kehy pai (r)lahy
(h)krang (h)laew.*

~ใช่, เคยไปหลายครั้งแล้ว.

~No.

~(f)mai kehy.

~ไม่เคย.

Do you believe in ghosts and spirits?

**ah-jahn (f)chüa (f)rüang
(r)pee (h)läe win-nyahn
(r)mai (h)krap?**

**อาจารย์เชื่อเรื่องผีและ
วิญญาณไหมครับ?**

~Yes, the Buddha taught there are different realms such as the ghost realm.

*~(f)chai, (h)pra-(h)put-
(h)ta-(f)jao (r)søøn (f)wah
mee (r)lahy (h)pop (f)chehn
(h)pop (r)pee.*

*~ใช่, พระพุทธเจ้าสอนว่ามี
หลายภพ เช่น ภพผี.*

Have you seen any ghosts here before?

**ah-jahn kehy (r)hen
(r)pee (f)tee (f)nee (r)mai
(h)krap?**

**อาจารย์เคยเห็นผีที่นี่ไหม
ครับ?**

~No, not really.

~mai kehy.

~ไม่เคย.

~This topic is not something I should talk about, but the Buddha taught that there are other realms with ghosts, angels, and other beings.

*~ah-(l)dta-mah (f)mai kuan
(f)poot (f)rüang (h)nee,
(l)dtae (h)pra-(h)put-(h)ta-
(f)jao (r)søøn (f)wah mee
(r)lahy (h)pop (f) chehn
(r)pee, teh-(h)wa-dah (h)läe
(l)sat (h)tang (r)lahy.*

*~อาตมาไม่ควรพูดเรื่องนี้, แต่
พระพุทธเจ้าสอนว่ามีหลาย
ภพ เช่น ผี, เทวดาและสัตว์
ทั้งหลาย.*

Can you do exorcisms?

**ah-jahn (f)lai (r)pee bpen
(r)mai (h)krap?**

อาจารย์ไล่ผีเป็นไหมครับ?

~No, but I can recommend that you follow the 8 precepts strictly and do acts of generosity often.

*~(f)mai pben, (l)dtæ ah-
(l)dta-mah (h)næ-nam
(f)hai yohm (f)kreng-
(h)krat (h)rak(r)sah (r)seen
(h)lae tam bun bøø bøø.*

*~ไม่เป็น, แต่อาตมาแนะนำ
ให้โยมเคร่งครัดรักษาศีล 8
และทำบุญบ่อยๆ.*

Sometimes I suffer so much I want to kill myself. Do you ever experience this?

*~bahng (h)krang yohm
(h)tuk (f)mahk jon (l)yahk
(f)kah dtua dtahy. ah-jahn
kehy bpen (r)mai (h)krap?*

*บางครั้งโยมทุกข์มากจน
อยากฆ่าตัวตาย. อาจารย์
เคยเป็นไหมครับ?*

I hear voices, I would like them to stop but they won't. What should I do?

*yohm (f)dai yin (r)siang
(l)bplaek-(l)bplaek nai
(r)hua (f)mai (l)yut
(l)dtæ (l)yahk (l)ja (f)hai
man (l)yut. yohm kuan
tam (l)yahng rai (h)krap?*

*โยมได้ยินเสียงแปลกๆใน
หัวไม่หยุดแต่อยากจะให้
มันหยุด.โยมควรทำ
อย่างไรครับ?*

~This is a good question for the abbot who is available daily to answer questions after the meal.

*~bpen kam (r)tahm (f)tee
dee (r)sam-(l)rap (f)jao ah-
(f)waht (f)tan (r)sah-
(f)maht (l)dtøøp kam
(r)tahm (f)dai (r)lang
(r)chan.*

*~เป็นคำถามที่ดีสำหรับเจ้า
อาวาส ท่านสามารถตอบ
คำถามได้หลังฉัน.*

~It would be good to see a psychologist and stop meditating. Do exercise, physical work, and be around others.

*~(l)ja dee (l)gwah (f)tah
yohm (l)bprük-(r)sah (l)jit-
(f)paet (h)lae (l)yut tam
(l)sa-mah-(h)ti. kuan
(l)øøk gam-lang gahy,
(h)chai gam-lang tam
ngahn (h)lae (l)yah (l)yoo
kon diaw.*

*~จะดีกว่าถ้าโยมปรึกษา
จิตแพทย์และหยุดทำสมาธิ
ควรออกกำลังกาย, ใช้กำลัง
ทำงานและอย่าอยู่คนเดียว.*

Do you have magic powers?

*ah-jahn mee kah-(r)tah
(r)mai (h)krap?*

อาจารย์มีคาถาไหมครับ?

Is this monk an Arahant?

*(h)pra (f)roop (f)nee bpen
(h)pra (l)a-(h)ra-(r)han
(r)rüü yang (h)krap?*

*พระรูปนี้เป็นพระอรหันต์
หรือยังครับ?*

What level of enlightenment have you reached?	ah-jahn ban-(h)lu tam (f)kan (r)nai (h)krap?	อาจารย์บรรลุธรรมขั้นไหน ครับ?
Do you have Jhanas?	ah-jahn mee chahn (h)wi- (l)seht (r)mai (h)krap?	อาจารย์มีฌานวิเศษไหม ครับ?
Have you realized any superior human states?	ah-jahn mee (l)it-(h)ti- (h)rit (r)mai (h)krap?	อาจารย์มีอิทธิฤทธิ์ไหม ครับ?
Does this monk have any superior human states?	(h)pra (f)roop (h)nee mee (l)it-(h)ti-(h)rit (r)mai (h)krap?	พระรูปนี้มีอิทธิฤทธิ์ไหม ครับ?
<i>~Sorry, monks really shouldn't talk about this with the laity.</i>	<i>~(r)køø (l)a-pay yohm, (h)pra (f)mai kuan (f)poot (f)rüang (h)nee.</i>	<i>~ขออภัยโยม, พระไม่ควรพูด เรื่องนี้.</i>
Do you have good practice / meditation?	ah-jahn pah-(h)wa-nah dee (r)mai (h)krap?	อาจารย์ภาวนาดีไหมครับ?
<i>~Sometimes good, sometimes not.</i>	<i>~dee (f)bahng. (f)mai dee (f)bahng.</i>	<i>~ดีบ้าง. ไม่ดีบ้าง.</i>
<i>~I just keep-on with the practice.</i>	<i>~(f)gøø pah-(h)wa-nah bpai (f)rüay-rüay.</i>	<i>~ก็ภาวนาไปเรื่อยๆ.</i>
Do you believe in rebirth?	ah-jahn (f)chüa (f)wah (f)chaht (f)nah mee (r)mai (h)krap?	อาจารย์เชื่อว่าชาติหน้ามี ไหมครับ?
<i>~Yes, the Buddha taught that until we are free of defilements we will keep being reborn.</i>	<i>~(f)chai, (h)pra-(h)put- (h)ta-(f)jao (r)søøn (f)wah rao (l)ja (l)gøæt (l)mai jon roa (l)mot (l)gi-(l)leht.</i>	<i>~ใช่, พระพุทธเจ้าสอนว่าเรา จะเกิดใหม่จนเราหมดกิเลส.</i>
How are you?	ah-jahn (l)sa-bahy dee (r)mai (h)krap?	อาจารย์สบายดีไหมครับ?

~(classic equivocation)
Things are good enough.

~pøø (l)yoo (f)dai.

~พออยู่ได้.

~Sometimes good,
sometimes not.

~(l)suk (f)bahng. (h)tuk (f)
bahng.

~สุขบ้าง. ทุกข์บ้าง.

~Well, thank you, and
yourself?

~(l)sa-bahy dee (l)ja-ræən
pøøn. (h)laew yohm (l)sa-
bahy dee (r)mai?

~สบายดี เจริญพร. แล้วโยม
สบายดีไหม?

~My health is not so good.

~(l)suk-(l)ka-(f)pahp (f)mai
(f)køø y dee.

~สุขภาพไม่ค่อยดี.

~(monastic answe(r) I can
endure.

~pøø ton (f)dai.

~พอทนได้.

**What are the advantages
of the monks' life?**

**bpen (h)pra dee (l)yahng-
rai (h)krap?**

เป็นพระดีอย่างไรครับ?

~One is able to
wholeheartedly follow the
Buddha's teachings.

~(f)dai tam dtahm kam
(r)søøn (r)køøng (h)pra-
(h)put-(h)ta-(f)jao (l)yahng
jing jang.

~ได้ทำตามคำสอนของ
พระพุทธเจ้าอย่างจริงจัง.

~One is able to spread the
Buddha's teachings and
carry-on the Buddhist
tradition.

~(f)dai (r)pehy (l)pae (h)læ
(l)süüp (l)dtøø (h)pra-
(h)put-(h)ta-(r)sah-(l)sa-
(r)nah.

~ได้เผยแผ่และสืบต่อ
พระพุทธศาสนา.

**What are the advantages
of Buddhism?**

**(l)saht-(l)sa-(r)nah (h)put
dee (l)yahng rai (h)krap?**

**ศาสนาพุทธดีอย่างไร
ครับ?**

~It is a religion which
teaches about cause and
effect.

~bpen (l)saht-(l)sa-(r)nah
(r)tee (f)chüa (f)rüang
(l)heht (h)læ (r)pon.

~เป็นศาสนาที่เชื่อเรื่องเหตุ
และผล.

~It is a religion which
leads one to the end of
suffering.

~bpen (l)saht-(l)sa-(r)nah
(f)tee (h)chee tahn (l)dap
(h)tuk.

~เป็นศาสนาที่ชี้ทางดับทุกข์.

~It is a religion which relies on wisdom and doesn't force one to believe.	~bpen (l)saht-(l)sa-(r)nah (f)tee (h)chai bpan-nyah (f)mai bang-(h)kap (f)hai (f)chiia.	~เป็นศาสนาที่ใช้ปัญญาไม่ บังคับให้เชื่อ.
---	--	---

~It is a religion which teaches one not to harm oneself or others.	~bpen (l)saht-(l)sa-(r)nah (f)tee (r)søøn (f)hai (f)mai (l)biat bian dtøn ehng (h)læ (f)poo (l)üün.	~เป็นศาสนาที่สอนให้ไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น.
--	--	--

Do you speak Thai?	ah-jahn (f)poot pah- (r)sah tai (f)dai (r)mai (h)krap?	อาจารย์พูดภาษาไทยได้ ไหมครับ?
---------------------------	---	--

~Yes, a little.	~(f)dai (h)nit (l)nøø.	~ได้นิดหน่อย.
-----------------	------------------------	---------------

~Yes, but I am not yet fluent.	~(f)dai, (l)dtæ yang (f)mai (f)kløøng.	~ได้, แต่ยังไม่คล่อง.
-----------------------------------	---	-----------------------

Do you speak Issan?	ah-jahn (f)poot pah- (r)sah ee-(r)sahn (f)dai (r)mai (h)krap?	อาจารย์พูดภาษาอีสานได้ ไหมครับ?
----------------------------	--	--

~No.	~(f)mai (f)dai.	~ไม่ได้.
------	-----------------	----------

~No. (and smile) (Issan)	~bøø (f)dai.	~บ่อได้.
--------------------------	--------------	----------

Can all of the Western monks here speak Thai?	(h)pra (l)fa-(f)rang (f)tee (f)nee (f)poot pah-(r)sah tai (f)dai (r)mai (h)krap?	พระฝรั่งที่นี่พูดภาษาไทย ได้ไหมครับ?
--	---	---

~Some of the monks can.	~(f)dai bpen bahng (f)roop.	~ได้เป็นบางรูป.
-------------------------	-----------------------------	-----------------

~ Some can, some can not.	~(f)dai (f)bahng, (f)mai (f)dai (f)bahng.	~ได้บ้าง, ไม่ได้บ้าง.
---------------------------	--	-----------------------

~Many monks are trying to learn Thai.	~(r)lahy (f)roop gam-lang rian (l)yoo.	~หลายรูปกำลังเรียนอยู่.
--	---	-------------------------

How did you learn to speak Thai?

ah-jahn rian paa-(r)sah tai (l)yahng-rai (h)krap?

**อาจารย์เรียนภาษาไทย
อย่างไรครับ?**

~I used books and cds.

*~ah-(l)dta-mah (h)chai
(r)nang-(r)süü (h)læ see
dee.*

~อาตมาใช้นั่งสื่อกและซีดี.

~I learned through chatting with Thai monks.

*~ah-(l)dta-mah (r)son-
(h)ta-nah (l)gap (h)pra tai.*

~อาตมาสนทนากับพระไทย.

~A layman came to the monastery and taught me Thai.

*~mee yohm mah (r)søøn
(f)tee (h)wat.*

~มีโยมมาสอนที่วัด.

~My former wife was Thai.

*~kehy mee pan-(h)ra-yah
bpen kon tai.*

~เคยมีภรรยาเป็นคนไทย.

How can you read the Buddha's teachings if you can't read Thai?

**ah-jahn (l)ahn tam-(h)ma
(f)dai (l)yahng-rai
(h)krap? (f)tah ah-jahn
(l)ahn pah-(r)sah tai
(f)mai (f)dai?**

**อาจารย์อ่านธรรมะได้
อย่างไรครับ ถ้าอาจารย์
อ่านภาษาไทยไม่ได้?**

~Nowadays all the Suttas are translated into English.

*~tuk-wan-(h)nee (h)pra-
(l)soot (h)tang (l)mot bplai
bpen pah-(r)sah ang-(l)grit
(h)laew.*

*~ทุกวันนี้พระสูตรทั้งหมด
แปลเป็นภาษาอังกฤษแล้ว.*

~The Suttas are translated into many languages across the world.

*~(h)pra (l)soot plae bpen
(r)lahy pah(r)sah (f)tua
(f)lohk.*

*~พระสูตรแปลเป็นหลาย
ภาษาทั่วโลก.*

Where is the bot?

**boht (l)yoo (f)tee (r)nai
(h)krap?**

โบสถ์อยู่ที่ไหนครับ?

~From the kitchen, go across the traffic circle. It is the white pyramid surrounded with glass windows.

~(l)jahk rohng krua.
(f)kahn (l)ta-(r)non wong
glom. (l)ja (r)hen pee-
(h)ra-(h)mit (r)see (r)kahn
(f)tee mee (l)gra-(l)jok
(f)røøp.

~จากโรงครัว. ข้ามถนน
วงกลม. จะเห็นพีระมิดสีขาว
ที่มีกระจกครอบ.

Do you have meetings in the sala or in the bot?

**mee tam-(h)wat (f)tee
(r)sah-lah (r)rüü (f)tee
(l)boht (h)krap?**

**มีทำวัตรที่ศาลาหรือที่
โบสถ์ครับ?**

~Usually we have morning and evening meetings in the sala. Fortnightly we hold the patimokka in the bot.

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti mee
tam (h)wat (f)chao (h)læ
tam (h)wat yen (f)tee
(r)sah-lah. wan (h)pra
(l)yai (h)pra (l)ja long
bpah-(l)dti-(f)mohk (f)tee
(l)boht.

~ปกติมีทำวัตรเช้าและทำ
วัตรเย็นที่ศาลา. วันพระใหญ่
พระจะลงปาฏิโมกข์ที่โบสถ์.

What is the daily schedule here?

**(f)tee (f)nee mee (l)git-
(l)ja-(h)wat (l)bpra-jam
wan (l)a-rai (f)bahng
(h)krap?**

**ที่นี่มีกิจวัตรประจำวัน
อะไรบ้างครับ?**

~Our usual schedule is that the bell is rung at 3 a.m., morning puja is at 3:30 a.m. followed by sala set-up and alms round. The meal offering is at 8 a.m. followed by chores. Before the drink time at 4:30 p.m. there is free time for personal practice. The evening meeting is at 6:15 p.m.

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (h)ra-
kang (l)ja dang (l)dtee
(r)sahm, ruam gan tam-
(h)wat-(h)chao (f)tee
(r)sah-lah (l)dtee (r)sahm
(f)krüing (l)set (h)laew (l)jat
(r)sah-lah (l)gøøn bpai bin-
(h)ta-(l)baht. (l)ta-(r)wahy
ah-(h)hahn dtøøn (l)bpaet
mohng (h)chao. (r)chan
(l)set tam ngahn (f)tee
(f)dai (h)rap (f)møøp
(r)mahy (l)jahk (h)pra.
weh-lah (l)bahy (l)see
mohng (f)krüing (r)chan
(h)nam-bpah-(h)na (f)tee
(r)sah-lah (f)nøøk. ruam
gan tam-(h)wat-yen weh-

~ปกติจะดังตั้งแต่ 3,
รวมกันทำวัตรเช้าที่ศาลาตี 3
ครึ่ง เสร็จแล้วจัดศาลาก่อน
ไปบิณฑบาต. ถวายอาหาร
ตอนแปด โมงเช้า ฉันเสร็จ
ทำงานที่ได้รับมอบหมายจาก
พระ. เวลา บ่าย สี่ โมงครึ่ง
ฉันน้ำปานะที่ศาลานอก.
รวมกันทำวัตรเย็นเวลา หก
โมงเย็น สิบห้านาที.

lah (l)hok mohng yen (l)sip
(f)hah nah (f)tee.

Can we walk around the monastery?

~(for non-resident laypeople)
You are welcome to walk in the central area which includes the sala, bot and kitchen, but not the woman's section or the monk's section behind the sala.

rao (r)sah-(f)maht dæən
duu (f)røøp (h)wat (f)dai
(r)mai (h)krap?

~yohm dæən chom (h)wat
(f)dai nai (r)sah-lah,
(l)boht (h)læ bøø-(h)ri-
wehn rohng kua, (l)dtæ
(f)hahm (f)kao (l)keht (l)u-
bah-(l)si-gah (h)læ (l)keht
(r)song.

เราสามารถเดินดูรอบวัด
ได้ไหมครับ?

~(สำหรับโยมผู้ไม่อยู่ประจำ)
โยมเดินชมวัดได้ในศาลา,
โบสถ์และบริเวณโรงครัว, แต่
ห้ามเข้าเขตอุบาสิกาและเขต
สงฆ์.

~(for visiting monks)Monks
can walk along the main
paths in the monastery, but
not in the woman's section
or close to the monk's
kutis.

~(h)ni-mon dæən bpai
dtahm tahng (l)lak, (l)dtæ
(f)hahm (f)kao (l)keht (l)u-
bah-(l)si-gah (h)læ (f)mai
kuan (f)kao bpai (f)glai
(l)gu-(l)dti (h)pra.

~นิมนต์เดินไปตามทางหลัก,
แต่ห้ามเข้าเขตอุบาสิกาและ
ไม่ควรเข้าไปใกล้กุฏิพระ.

Where is the woman's section?

~It is a walled area which
is marked with signs saying
WOMAN'S AREA- DO
NOT ENTER. It is near the
front of the monastery
outside of the bot area.

(l)keht (l)u-bah-(l)si-gah
(l)yoo (f)tee (r)nai
(h)krap?

~(l)keht (l)u-bah-(l)si-gah
(l)yoo nai (l)keht gam-
paeng (f)tee mee (f)bpahy
(r)kian (f)wah (l)keht (l)u-
bah-(l)si-gah (f)hahm
(f)kao. (l)yoo bøø-(h)ri-
wehn (l)suan (f)nah (h)wat
(h)læ (f)dahn (f)nøøk
(l)boht.

เขตอุบาสิกาอยู่ที่ไหน
ครับ?

~เขตอุบาสิกาอยู่ในเขต
กำแพงที่มีป้ายเขียนว่า "เขต
อุบาสิกา ห้ามเข้า". อยู่
บริเวณส่วนหน้าวัดและด้าน
นอกโบสถ์.

Where is the toilet?

(f)høøng (h)nam (l)yoo
(f)tee (r)nai (h)krap?

ห้องน้ำอยู่ที่ไหนครับ?

~Behind the kitchen.

~(r)lang rohng krua.

~หลังโรงครัว.

~(for male residents) On the path leading to the outside sala.

~(l)yoo (h)ra-(l)wahng tahng pai (r)sah-lah (f)nøøk.

~(สำหรับผู้ชายที่พักในวัด) อยู่ระหว่างทางไปศาลานอก.

~The driveway toilets are on the right side of the road as you leave the monastery.

~yoo (r)kwah müü tahng (l) øøk jahk (h)wat.

~อยู่ขวามือทางออกจากวัด.

~(for monks and novices) The toilets are behind the sala.

~(f)høøng (h)nam (l)yoo (r)lang (r)sah-lah.

~(สำหรับพระและสามเณร) ห้องน้ำอยู่หลังศาลา.

Can we take photos?

rao (r)sah-(f)maht (l)tahy (f)roop (f)dai (r)mai (h)krap?

เราสามารถถ่ายรูปได้ไหมครับ?

~It is against our monastery rules. (But you could ask the abbot.)

~man (l)pit (h)ra-(l)biap (r)køøng (h)wat. ((l)dtæ (r)tahm (f)jao-ah-(f)waht (f)dai).

~มันผิดระเบียบของวัด. (แต่ถามเจ้าอาวาสได้).

~(for long-term residents) You may take photos, but wait for just one day before you leave, not all the time so it doesn't disturb your meditation.

~yohm (l)tahy (f)roop nai wan (l)sut-(h)tahy (l)gøøng (l)glap (f)bahn. (l)dtæ (l)yaa (l)tahy (f)roop (l)dtæ-(l)løøt (f)püa (f)mai (h)rop-guan pah-(h)wa-nah (r)køøng dtua ehng.

~(คนที่อยู่ประจำ) โยมถ่ายรูปในวันสุดท้ายก่อนกลับบ้าน แต่อย่าถ่ายรูปตลอด เพื่อไม่รบกวนภาวนาของตัวเอง.

Do you have a phone here? Can I use it?

ah-jahn mee toh-(h)ra-(l)sap (f)tee (f)nee (r)mai (h)krap? (r)pom (r)sah-(f)maht (h)chai (f)dai (r)mai (h)krap?

อาจารย์มีโทรศัพท์ที่นี่ไหมครับ? ผมสามารถใช้ได้ไหมครับ?

~Unless there is an emergency, the phone is only for monks. There is a payphone in town.

~(f)nøøk (l)jahk (l)ga-(h)ra-nee (l)chuk-(r)chəən toh-(h)ra-(l)sap (r)sam-(h)rap (h)pra (f)tao (h)nan. mee toh-(h)ra-(l)sap nai müang.

~นอกจากกรณีฉุกเฉิน โทรศัพท์สำหรับพระเท่านั้น. มีโทรศัพท์ในเมือง.

~You will have to ask the abbot or the guestmonk.

~yohm (f)dtøøng køø (l)a-(h)nu-(f)yaht (f)jao-ah-(f)waht (r)rüü (h)pra-(f)poo-(h)rap-(l)kaek (l)gøøñ.

~โยมต้องขออนุญาตเจ้าอาวาสหรือพระผู้รับแขกก่อน.

Do you have internet here?

ah-jahn mee in-dtəə-(h)net (f)tee (f)nee (r)mai (h)krap?

อาจารย์มีอินเทอร์เน็ตที่นี่ไหมครับ?

~No we don't. But there is an internet shop in town.

~(f)mai mee. (l)dtəe (f)wah mee (h)rahn in-dtəə-(h)net nai müang.

~ไม่มี. แต่ว่ามีร้านอินเทอร์เน็ตในเมือง.

Do you have any 'good things' (for me?) (blessed objects, amulets etc...)

ah-jahn mee køøng dee (r)mai (h)krap?

อาจารย์มีของดีไหมครับ?

~Here is a picture of Luang Paw (____).

~(f)nee küü (f)roop (r)luang pøø (____).

~นี่คือรูปหลวงพ่อ(____).

~No I don't.

~ah-(l)dtə-mah (f)mai mee.

~อาตมาไม่มี.

Do you give lottery numbers?

ah-jahn (l)bøøk (r)huay (r)mai (h)krap?

อาจารย์บอกหวยไหมครับ?

~No I don't.

~(f)mai mee.

~ไม่มี.

~Our tradition doesn't give numbers.

~(h)pra (r)sahy rao (f)mai (l)bøøk (r)huay.

~พระสายเราไม่บอกหวย.

Did you have any good dreams lately?
(a way of asking for lottery numbers)

~I don't dream.
(about numbers)

Can monks exercise? What kind of exercise can they do?

~In our tradition monks can do lots of walking meditation, walking for alms, walking tudong, sweeping, or manual work.

~Sometimes I go for a long walk around the monastery at a brisk pace.

~Some monks do stretching, yoga, or Tai Chi in their private dwelling.

~Some monks in very cold countries use a rowing machine because they can not go outside much. This is only for health, not for beautification.

ah-jahn (r)fan dee (r)mai (h)krap?

~ah-(l)dta-mah (f)mai (r)fan lehy.

(h)pra (l)ook gam-lang gahy (f)dai (r)mai (h)krap? (l)baep (r)nai (f)bahng (h)krap?

~pra sahy rao (l)suan (f)mahk (l)ja dæən jong-grom, dæən bin-(h)ta-(l)baht, dæən (h)tu-dong, (l)gwaht lahn (h)wat, (h)læ tam ngahn glahng (f)jaeng.

~(f)bahng (h)krang ah-(l)dta-mah dæən rew-rew (f)røøp (h)wat.

~(h)pra bahng (f)roop (f)yüüt (l)yun, yoh-(h)ka (r)rüü tai-chee nai (l)gu-(l)dti.

~(h)pra (f)tee (l)yoo nai (l)keht (r)nahw (l)ja (h)chai (f)krüang (l)øøk gam-lang gahy (f)bahng (h)prø (f)dtøøng (l)yoo dtae nai (f)rom. tam (f)hai (l)suk-(l)ka-(f)pahp dee. (f)mai (f)chai (f)püa (r)suay ngahm.

อาจารย์ฝันดีไหมครับ?

~อาตมาไม่ฝันเลย.

พระออกกำลังกายได้ไหมครับ? แบบไหนบ้างครับ?

~พระสายเราส่วนมากจะเดินจงกรม, เดินปิณฑบาต, เดินธุดงค์, กวาดลานวัด, และทำงานกลางแจ้ง.

~บางครั้งอาตมาเดินเร็วๆ รอบวัด.

~พระบางรูปยืดหยุ่น, โยคะ หรือ โทชีในกุฏิ.

~พระที่อยู่ในเขตหนาวจะใช้เครื่องออกกำลังกายบ้าง เพราะต้องอยู่แต่ในร่ม. ทำให้สุขภาพดี. ไม่ใช่เพื่อสวยงาม.

**I'd like to offer this
(money) to you.**

**(or someone on bindabaht
is waiting with an
envelope)**

**yohm (l)ta-(r)wahy ngən
((l)bpāt-jay) ah-jahn
(f)dai (r)mai (h)krap?**

**โยมถวายเงิน(ปัจจัย)
อาจารย์ได้ไหมครับ?(โยม
บางคนกำลังถวายเงินใน
ซอง).**

*~Monks in our tradition do
not handle money.*

*~(h)pra sahy rao (f)mai
(r)tiüü ngən*

~พระสายเราไม่ถือเงิน.

~But I can receive food.

*~dtae ah-(l)dta-mah (h)rap
ah-(r)hahn (f)dai.*

~แต่อาตมารับอาหารได้.

(say a village monk tries to give you money or you are at an invitation with other village monks who are receiving money)

*~I have a special practice
(determination) to not
receive money.*

*~(r)pom / ah-(l)dta-mah
(l)a-(h)ti-(r)tahn (f)mai
(h)chai ngən.*

*~ผม/อาตมา อธิษฐานไม่ให้
เงิน.*

(This sounds like a private austerity and not a Vinaya teaching which could be offensive at that time).

(On bindabaht with a layman while someone wants to put money in your bowl)

*~Monks in my tradition can
not handle money, but this
layman looks after the
monks and can handle
money.*

*~(h)pra (r)sahy rao (f)mai
(r)tiüü ngən (l)dtae yohm (l)
kon (h)nee) (f)poo doo-
lae ((h)pra) (r)teu
(f)dai.*

*~พระสายเราไม่ถือเงินแต่
โยม (คนนี้)ผู้ดูแล(พระ) ถือ
ได้.*

**Where can we make a
donation?**

**(f)puak yohm (r)sah-
(f)maht bøø-(h)ri-(l)jahk
ngən (f)tee (r)nai (h)krap?**

**พวกโยมสามารถบริจาค
เงินที่ไหนครับ?**

*~The donation box is over
there.*

*~(f)dtoø bøø-(h)ri-(l)jahk
(l)yoo (f)tee (h)nan.*

~ตู้บริจาคอยู่ที่นั่น.

*~You could put it in the
donation box (or not).*

*~yohm (l)sai nai (f)dtoø
bøø-(h)ri-(l)jahk (f)gøø
(f)dai.*

~โยมใส่ในตู้บริจาคก็ได้.

~The donation box is in the sala.

*~(f)dtoo bøø-(h)ri-(l)jahk
(l)yoo nai (r)sah-lah.*

~ตู้บริจาคอยู่ในศาลา.

We would like to write a check to your monastery. Who do we make it out to?

**yohm (l)yahk (l)ta-
(r)wahy (h)chek (f)hai
(h)wat ah-jahn. long
(f)chüü krai (h)krap?**

**โยมอยากถวายเช็คให้วัด
อาจารย์. ลงชื่อใครครับ?**

~Make it out to (_____) if you want.

*~long (f)chüü (_____)
(f)gøø (f)dai.*

~ลงชื่อ (_____) ก็ได้.

Can I give this check to you to give to Wat (_____) . I can't go myself.

**yohm (r)kian (h)chek
(f)chüü (h)wat (_____)
yohm bpai (f)tee (h)wat
(f)mai (f)dai.**

**โยมเขียนเช็คชื่อวัด
(_____) โยมไปที่วัด
ไม่ได้.**

~You can if you want.

~(f)gøø (f)dai.

~ก็ได้.

~It's up to you.

~(f)laew (l)dtae yohm.

~แล้วแต่โยม.

Are you in need of anything?

**ah-jahn (f)dtøøng-gahn
(l)yahng (l)üün (l)a-rai
(r)mai (h)krap?**

**อาจารย์ต้องการอย่างอื่น
อะไรไหมครับ?**

~Not really, I rejoice in your merit.

*~(f)mai mee. (l)a-(h)nu-
moh-(h)ta-nah yohm.*

~ไม่มี. อนุโมทนา โยม.

~I have everything I need from the monastery and do not lack anything at this time.

*~ah-(l)dta-mah (f)dai
(h)tuk (l)yahng (l)jahk
(h)wat dtøøn (h)nee (f)mai
(l)kaht (l)a-rai.*

*~อาตมาได้ทุกอย่างจากวัด
ตอนนี้ไม่ขาดอะไร.*

~(if under five pansas) *There is something I could use, but only with the abbot's approval. Could we talk with the abbot about this when he is available (tomorrow after the meal)?*

~mee bahng (l)yahng (f)tee
(f)dtøøng-gahn, (l)dtae
(f)dtøøng (r)køø (l)a-(h)nu-
(f)yaht (f)jao-ah-(f)waht,
(l)aht (l)ja kuy (l)gap
(f)jao-ah-(f)waht dtøø
(f)tee (f)tan (l)sa-(l)duak. (f)prung-(h)nee-(r)lang-
(r)chan-(f)gøø-(f)dai).

~มีบางอย่างที่ต้องการ, แต่
ต้องขออนุญาตเจ้าอาวาส,
อาจจะคุยกับเจ้าอาวาสตอน
ที่ท่านสะดวก.(พรุ่งนี้หลังฉัน
ก็ได้)

(if not convenient then say)
~What is your pone
number? The abbot can
get back to you.

~bæ toh-(h)ra-(l)sap yohm
bæ (l)a-rai. (f)jao-ah-
(f)waht (l)ja toh (r)hah
yohm tee (r)lang.

~เบอร์โทรศัพท์โยมเบอร์
อะไร. เจ้าอาวาสจะโทรหา
โยมที่หลัง.

**Have you ever been
married?**

**ah-jahn kehy (l)dtaeng-
ngahn (r)mai (h)krap?**

**อาจารย์เคยแต่งงานไหม
ครับ?**

~No, never.

~(f)mai kehy.

~ไม่เคย.

~Yes, I've been married
before.

~(f)chai. ah-(l)dta-mah
kehy (l)dtaeng-ngahn.

~ใช่. อาตมาเคยแต่งงาน.

**Do you have any
children?**

**ah-jahn kehy mee (f)look
(r)mai (h)krap?**

อาจารย์เคยมีลูกไหมครับ?

~Yes, (____) children.

~(f)chai, mee (____) kon.

~ใช่, มี(____)คน.

~No, I don't have any
children.

~(f)mai mee. ah-(l)dta-
mah (f)mai mee (f)look.

~ไม่มี. อาตมาไม่มีลูก.

**How many brothers and
sisters do you have?**

**ah-jahn mee (f)pee
(h)nøøng (l)gee kon
(h)krap?**

อาจารย์มีพี่น้องกี่คนครับ?

~I have one (older /
younger) sister.

~mee (f)pee (r)sahw /
(h)nøøng (r)sahw (l)nüing
kon.

~มีพี่สาว/น้องสาว 1 คน.

<i>~I have 2 (older / younge(r) brothers.</i>	<i>~mee (f)pee chahy / (h)nøøng chahy (r)søøng kon.</i>	<i>~มีพี่ชาย/น้องชาย 2 คน</i>
<i>~I am an only child.</i>	<i>~ah-(l)dta-mah bpen (f)look kon diaw.</i>	<i>~อาตมาเป็นลูกคนเดียว.</i>
Are you the only son?	ah-jahn bpen (f)look chahy kon diaw (f)chai (r)mai (h)krap?	อาจารย์เป็นลูกชายคนเดียวใช่ไหมครับ?
Are you the oldest son?	ah-jahn bpen (f)look chahy kon dtoh (f)chai (r)mai (h)krap?	อาจารย์เป็นลูกชายคนโตใช่ไหมครับ?
<i>~No, I have one brother who is older.</i>	<i>~(f)mai (f)chai. ah-(l)dta-mah mee (f)pee chahy (l)nüing kon.</i>	<i>~ไม่ใช่. อาตมามีพี่ชาย 1 คน.</i>
Do you have any Dhamma books to give away?	ah-jahn mee (r)nang-(r)süü (l)jaek (r)mai (h)krap?	อาจารย์มีหนังสือแจกไหมครับ?
Would you like some Dhamma books?	yohm (f)dtøøng-gahn (r)nang-(r)süü (r)rüü (l)bplao?	โยมต้องการหนังสือหรือเปล่า?
Here is a CD of Ajahn (____) teaching.	(f)nee bpen see dee (r)køøng ah-jahn (____).	นี่เป็น ซีดี ของอาจารย์ (____).
Thank you for having the loving kindness to let us bother you with our questions.	(l)køøp (h)pra-kun ah-jahn (f)tee (f)hai kwahm (f)meht-dtah (l)dtøøp kam-(r)tahm (l)dtahng-(l)dtahng (l)gae (f)puak rao.	ขอบพระคุณอาจารย์ที่ให้ ความเมตตา ตอบคำถาม ต่างๆแก่พวกเรา.
Please let us pay our respects. We will be leaving now.	(r)køø oh-(l)gaht (l)grahp lah ah-jahn (h)krap.	ขอโอกาสกราบลาอาจารย์ ครับ.

~*I rejoice in the goodness
you have made.*

~*Goodbye* (monastic
language similar to 'Bless
you'.)

~*ah-(l)dta-mah (l)a-(h)nu-
moh-(h)ta-nah nai kwahm
dee (f)tee yohm (f)dai tam
nai (h)krang (h)nee.*

~*(l)ja-ræən pøøn.*

~*อาตมาอนุโมทนาในความดี
ที่โยมได้ทำในครั้งนี้.*

~*เจริญพร.*

ABOUT CONDUCT

**Monks are not allowed to
ride in the car alone with
a woman.**

**Monks are not allowed to
speak alone with a
woman.**

**Is there a man you can
bring with you?**

**No, that boy is not old
enough.**
(to understand the conversation)

**Those ladies are dressed
inappropriately.**

**When coming to the
monastery ladies should
dress properly with long
sleeve shirts and long
pants or other modest
clothing.**

**(h)pra (f)mai (l)mø (f)tee
(l)ja (f)nang (h)rot lam-
pang (l)gap (f)poo (r)ying.**

**(h)pra (f)mai (l)a-(h)nu-
(f)yaht (f)hai (r)son-(h)ta-
nah (l)gap (f)poo (r)ying
(r)søøng (l)dtøø (r)søøng.
(f)tah (f)tee (h)nan mee
yohm (f)poo chahy (f)hai
pah mah (f)duay.**

**(f)mai (f)dai, (r)kao yang
(l)dek gæən bpai.**

**(f)poo (r)ying (l)lao (h)nee
(l)dtaeng gahy (f)mai
(l)su-(f)pahp.**

**(f)müa (f)kao (h)wat
(f)poo (r)ying kuan
(l)dtaeng gahy (f)hai (l)su-
(f)pahp, (f)duay (l)gra-
bprohg (r)rüü gahng
gehng yahw (r)rüü (l)baep
(l)üün (f)tee (l)su-(f)pahp.**

**พระไม่เหมาะที่จะนั่งรถ
ลำพังกับผู้หญิง.**

**พระไม่อนุญาตให้สนทนา
กับผู้หญิงสองต่อสอง.**

**ถ้าที่นั่นมีโยมผู้ชายให้พา
มาด้วย.**

ไม่ได้, เขายังเด็กเกินไป.

**ผู้หญิงเหล่านี้แต่งกายไม่
สุภาพ.**

**เมื่อเข้าวัดผู้หญิงควรแต่ง
กายให้สุภาพ ด้วยกระโปรง
หรือกางเกงยาว หรือ แบบ
อื่นที่สุภาพ.**

In the past nobody would dare enter the monastery dressed like that.

The culture is really changing.

Monks are not allowed to ride on a motorcycle in our tradition.

**(l)sa-(r)may (l)gøøn (f)mai
mee krai (f)glah (f)kao
(h)wat, (f)tah (l)dtaeng
gahy (l)yahng (h)nan.
(h)wat-(h)ta-(h)na-tam
gam-lang (l)bplian.
(h)pra (r)sahy rao (f)mai
(l)a-(h)nu-(f)yaht (f)hai
(f)nang (h)rot møø-dtəə-
sai.**

**สมัยก่อนไม่มีใครกล้าเข้า
วัด ถ้าแต่งกาย อย่างนั้น.**

วัฒนธรรมกำลังเปลี่ยน.

**พระสายเราไม่อนุญาตให้
นั่งรถมอเตอร์ไซด์.**

Speaking with Thai Monks about Practical Matters

Whether these phrases are spoken by a senior monk, a junior monk, a *(f)pah-(r)kahw*, a Thai, or yourself, it is always very important to know what titles to use. When speaking with a monk less than 10 pansas, using *(f)tan* or *kroo-bah* is better than *ah-jahn*, if that is the standard at that monastery. In the Isaan though, monks of 5 pansas or more are called *ah-jahn*. Also, many of the phrases in the Speaking with Laypeople section can be used if you change *ah-(l)dta-mah* to *(r)pom* and always add the polite word *(h)krap* after every statement when speaking with monks. Use the Polite and Necessary page for help in this area.

It is also possible to use some of these phrases below when conversing with the laity, as long as you change *(r)pom* to *ah-(l)dta-mah* and don't use *(h)krap*. See the VOCABULARY section for other words which monks are not to use with laypeople.

<u>RECEIVING</u>	<u>(f)dtøøn-(h)rap</u>	<u>ต้อนรับ</u>
Hello. (general)	(l)sa-(l)wat-dee (h)krap.	สวัสดีครับ.
	(l)sa-(l)wat-dee (h)krap ah-jahn.	สวัสดีครับอาจารย์.
(use for more senior)	(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn (h)krap.	นมัสการครับ.
	(h)na-(h)mat-(l)sa-gahn (h)krap (r)luang (f)pøø.	นมัสการครับ หลวงพ่อ.
Welcome.	yin dee (f)dtøøn (h)rap (h)krap.	ยินดีต้อนรับครับ.
Excuse me (polite way to get their attention)	(r)kor oh-(l)gaht (h)krap.	ขอโอกาสครับ.
How many pansas do you have?	ah-jahn (l)gee pan(r)sah (h)laew (h)krap?	อาจารย์ก็พรรษาแล้วครับ?

~I have (____) pansas.	~(r)pom mee (____) pan-(r)sah (h)krap.	~ผมมี(____)พรรษาครับ.
~Which month?	~(l)buat diian (r)nai (h)krap?	~บวชเดือนไหนครับ?
~Which day?	~(l)buat wan (r)nai (h)krap?	~บวชวันไหนครับ?
~ (if during pansa) Including this pansa?	~ruam pan-(r)sah (h)nee (f)duay (r)mai (h)krap?	~รวมพรรษานี้ด้วยไหมครับ?
May I pay respects?	(r)køø oh-(l)gaht (l)grahp ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ขอโอกาสกราบอาจารย์ได้ไหมครับ?
Where are you from?	ah-jahn mah (l)jahk (r)nai (h)krap?	อาจารย์มาจากไหนครับ?
Which monastery are you from?	ah-jahn mah jahk (h)wat (r)nai (h)krap?	อาจารย์มาจากวัดไหนครับ?
~I am from Wat (____).	~(r)pom mah (l)jahk (h)wat (____).	~ผมมาจากวัด (____).
Who is the abbot there?	krai bpen (f)jao-ah-(f)waht (h)krap?	ใครเป็นเจ้าอาวาสครับ?
~The abbot is (____).	~(f)jao-ah-(f)waht kiüü (____).	~เจ้าอาวาส คือ(____).
Is that a forest monastery?	(f)tee (h)nan bpen (h)wat (l)pah (f)chai (r)mai (h)krap?	ที่นั่นเป็นวัดป่าใช่ไหมครับ?
Is that a branch monastery of Ajahn Chah?	(f)tee (h)nan bpen (h)wat (r)sah-(r)kah (r)luang (l)bpoo chah (f)chai (r)mai (h)krap?	ที่นั่นเป็นวัดสาขาหลวงปู่ชาใช่ไหมครับ?

Who is your teacher?	ah-jahn bpen (f)look-(l)sit krai (h)krap?	อาจารย์เป็นลูกศิษย์ใคร ครับ?
<i>~I am a student of Ajahn (so-and-so).</i>	<i>~(r)pom bpen (f)look-(l)sit (r)køøng ah-jahn (____) (h)krap.</i>	ผมเป็นลูกศิษย์ของ อาจารย์ (____) ครับ.
Who is your preceptor (upajjhaya)?	(h)pra (l)u-(l)bpat-chah ah-jahn bpen krai (h)krap?	พระอุปัชฌาย์อาจารย์เป็น ใครครับ?
Is that in the Dhammayut or Mahanikai tradition?	(f)tee (f)nan bpen (r)sahy tam-(h)ma-(h)yut (r)rüü (h)ma-(r)hah-(h)ni-gahy (h)krap?	ที่นั่นเป็นสายธรรมยุตหรือ มหานิกายครับ?
How many monks came with you?	mee (h)pra (l)dtit dahm ah-jahn (l)gee (f)roop (h)krap? mee (h)pra mah (l)gap ah-jahn (l)gee (f)roop (h)krap?	มีพระติดตามอาจารย์กี่รูป ครับ? มีพระมากับอาจารย์กี่รูป ครับ?
How many laypeople came with you?	mee yohm (l)dtit dtahm ah-jahn (l)gee kon (h)krap?	มีโยมติดตามอาจารย์กี่คน ครับ?
Have you been here before?	ah-jahn kehy mah (f)tee (f)nee (r)mai (h)krap?	อาจารย์เคยมาที่นี่ไหม ครับ?
How did you come here?	ah-jahn mah (f)tee (f)nee (l)yahng-rai (h)krap?	อาจารย์มาที่นี่อย่างไร ครับ?
<i>~I walked, by car, by bus, by train, by public transport</i>	<i>~(r)pom dæən mah, (f)nang (h)rot mah, (f)nang (h)rot- (l)bat mah, (f)nang (h)rot-fai mah, (f)nang (h)rot-(l)bpra- jam-tahng mah (h)krap.</i>	~ผมเดินมา, นั่งรถมา, นั่งรถ บัลลังก์มา, นั่งรถไฟมา, นั่งรถ ประจำทางมา ครับ

~The laypeople drove me here.	~mee yohm (l)kap (h)rot mah (l)song	~มีโยมขับรถมาส่ง.
Have you eaten already?	ah-jahn (r)chan (h)laew (r)rüü yang (h)krap?	อาจารย์ฉันแล้วหรือยังครับ?
Where can I sit?	(f)hai (r)pom (f)nang (f)tee (r)nai (h)krap?	ให้ผมนั่งที่ไหนครับ?
How many nights will you be staying? (This is the polite way of saying: How long would you like to stay?)	ah-jahn (l)ja (h)kahng (f)tee (f)nee (l)gee küün (h)krap?	อาจารย์จะค้างที่นี่กี่คืนครับ?
~just visiting	~mah (f)yiam (h)bpaep diaw.	~มาเยี่ยมแบบเดียว.
	~mah (f)yiam (r)diaw (f)gøø (l)glap.	~มาเยี่ยมเดี๋ยวก็กลับ.
	~ mah (f)yiam (r)chehy (r)chehy (f)gøø (l)glap.	~มาเยี่ยมเฉยๆเดี๋ยวก็กลับ.
~just a brief stop	~(r)pom (f)kae (h)wæ mah.	~ผมแค่แวะมา.
~one night	~küün diaw (h)krap.	~คืนเดียวครับ.
~two nights	~(r)søøng küün (h)krap.	~สองคืนครับ.
~not sure, I'll leave it up to the abbot.	~(f)mai (f)nae jai. (h)laew (l)dtæ (f)jao-ah-(f)waht (h)krap.	~ไม่แน่ใจ. แล้วแต่เจ้าอาวาสครับ?
~first for 3 days and see	~(r)sahm wan (h)laew (f)køøy doo (l)eeek tee.	~สามวันแล้วค่อยดูอีกที.
~Usually visiting monks	~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (h)pra-	~ปรกติพระอาคันตุกะพักได้

<i>may stay up to 3 days, but it is up to the abbot.</i>	<i>ah-kan-(l)dtu-(l)ga (h)pak (f)dai (r)sahm wan, (l)dtæ (f)gøø (h)laew (l)dtæ (f)jao-ah-(f)waht (f)duay.</i>	สามวันแต่ก็แล้วแต่เจ้า อาวาสด้วย.
He needs time to adjust.	(f)tan (f)dtøøng (h)chai weh-lah (f)püa (l)bprap dtua.	ท่านต้องใช้เวลาเพื่อ ปรับตัว.
There are 3 nuns in the sala who would like to stay.	mee (f)mae chee (r)sahm kon nai (r)sah-lah mah (r)køø (h)pak.	มีแม่ชี สามคน ในศาลามา ขอพัก.
Three visiting monks have just arrived and would like to stay overnight. (but not clear yet how many nights)	(h)pra-ah-kan-(l)dtu-(l)ga (r)sahm (f)roop (f)püng mah (r)tüng (h)læ (f)dtøøng-gahn (h)pak (h)kahng küün.	พระอาคันตุกะ สาม รูปเพิ่ง มาถึงและต้องการพักค้าง คืน.
The Jao-ka-na Jangwat is here to see you.	(f)jao-(h)ka-(h)na jang- (l)wat mah (f)tee (f)nee (f)püa (h)pop (f)tan.	เจ้าคณะจังหวัดมาที่นี่เพื่อ พบท่าน.
He wears his robe very well.	(f)tan krøøng jee-wøøn (f)dai (f)riap (h)røøy dee.	ท่านครองจีวรได้เรียบร้อย ดี.
What is your role/job at your monastery?	ah-jahn tam (f)nah-(f)tee (l)a-rai nai (h)wat (h)krap?	อาจารย์ทำหน้าที่อะไรใน วัดครับ?
<i>~kuti manager</i>	<i>~(f)poo-(l)jat-(l)gu-(l)dti (h)krap.</i>	<i>~ผู้จัดกุฏิ ครับ.</i>
<i>~store manager</i>	<i>~(f)poo-doo-læ-(f)høøng- klang (h)krap.</i>	<i>~ผู้ดูแลห้องคลัง ครับ.</i>
<i>~guestmonk</i>	<i>~(h)pra-(f)poo-(h)rap- (l)kaek (h)krap.</i>	<i>~พระผู้รับแขก ครับ.</i>

~vice abbot	~røøng (f)jao-ah-(f)waht (h)krap.	~รองเจ้าอาวาส ครับ.
~assistant to the abbot	~(f)poo-(f)chuay-(f)jao-ah-(f)waht (h)krap.	~ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ครับ.
~librarian	~ban-nah-(h)rak (h)krap.	~บรรณารักษ์ ครับ.
~maintenance	~(f)jao-(f)nah-(f)tee-bam-rung-(h)læ-(f)søøm-saem-(h)wat (h)krap.	~เจ้าหน้าที่บำรุงและซ่อมแซมวัด ครับ.
~building overseer	~(f)jao-(f)nah-(f)tee-doo-lae-ngahn-(l)gøø-(f)sahng (h)krap.	~เจ้าหน้าที่ดูแลงานก่อสร้าง ครับ.
~building	~tam (l)gøø-(f)sahng (h)krap.	~ทำก่อสร้าง ครับ.
~computer work	~(f)jao-(f)nah-(f)tee-doo-lae-(h)ra-(l)bop-køøm-piw-dtæ (h)krap.	~เจ้าหน้าที่ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ ครับ.
~secretary	~(h)pra-leh-(r)kah (h)krap.	~พระเลขาฯ ครับ.
~mentor for novices	~(f)pee-(h)liang-(r)sah-(h)ma-nehn (h)krap.	~พี่เลี้ยงสามเณร ครับ.
~mentor for new monks	~(f)pee-(h)liang-(h)pra-(l)mai (h)krap	~พี่เลี้ยงพระใหม่ ครับ.
~upathak	~(h)pra-(l)u-(l)bpat-(l)tahk (h)krap.	~พระอุปัฏฐาก ครับ.
Where is the abbot?	(f)jao-ah-(f)waht (l)yoo (f)tee (r)nai (h)krap?	เจ้าอาวาสอยู่ที่ไหนครับ?
Who is the abbot here?	krai bpen (f)jao-ah-(f)waht (h)krap?	ใครเป็นเจ้าอาวาสที่นี่ครับ?

Can we meet with the abbot?

rao (r)køø (h)pop (f)jao-ah-(f)waht (f)dai (r)mai (h)krap?

เราขอพบเจ้าอาวาสได้ไหมครับ?

~Usually he only receives guests after the meal daily. Is there something I can help you with?

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (f)jao-ah-(f)waht (h)rap (l)kaek (h)tuk-wan (r)lang (r)chan. mee (l)a-rai (f)tee (r)pompøø (l)ja (f)chuay (f)dai (r)mai (h)krap?

~ปกติเจ้าอาวาสรับแขกทุกวันหลังฉัน. มีอะไรที่ผมพอจะช่วยให้ได้ไหมครับ?

~He is resting now. (this term means ‘sleeping’ but in English we wouldn’t directly say that)

~(f)jao-ah-(f)waht jam-(h)wat (l)yoo (h)krap.

~เจ้าอาวาสจำวัดอยู่ครับ.

~He is not feeling well.

~(f)jao-ah-(f)waht (f)mai (f)køø (l)sa-bahy (h)krap.

~เจ้าอาวาสไม่ค่อยสบายครับ.

~He is busy now.

~(f)jao-ah-(f)waht (l)dtit (h)tu-(h)ra (h)krap.

~เจ้าอาวาสติดธุระครับ.

~It is not convenient now.

~dtøøn (h)nee (f)mai (l)sa-(l)duak (h)krap.

~ตอนนี้ไม่สะดวกครับ.

~It is not convenient now for the abbot to receive you.

~(f)jao-ah-(f)waht (f)mai (l)sa-(l)duak (h)rap (l)kaek (h)krap.

~เจ้าอาวาสไม่สะดวกรับแขกครับ.

This can be used when speaking with monks in general or with laypeople then omit (h)krap.

~ It is not convenient now for the abbot to receive you. (use this with seniors)

~(f)jao-ah-(f)waht (f)mai (l)sa-(l)duak mah (f)dtøøn (h)rap (h)krap.

~เจ้าอาวาสไม่สะดวกมาต้อนรับครับ.

~He is not here now.
But would you like some
Dhamma books?

~(f)jao-ah-(f)waht (f)mai
(l)yoo (h)krap. ah-jahn
(f)dtøøng-gahn (r)nang-
(r)süü (r)mai (h)krap?

~เจ้าอาวาสไม่อยู่ครับ.
อาจารย์ต้องการหนังสือ
ธรรมะไหมครับ?

~May I have your phone
number so he can call you
when he returns.
What is your name?

~(r)køø bæə toh-(h)ra-
(l)sap (f)püa (f)hai (f)jao-
ah-(f)waht toh (l)glap
(f)dai (r)mai (h)krap?
ah-jahn (f)chüü (l)a-rai
(h)krap?

~ขอเบอร์โทรศัพท์เพื่อให้เจ้า
อาวาสโทรกลับได้ไหมครับ?
อาจารย์ชื่ออะไรครับ?

~Yes, I will let him know
you are here.

~(f)chai. (r)pom (l)ja rian
(f)hai (f)tan (f)sahp (f)wah
(f)tan (l)yoo (f)tee (f)nee.

~ใช่. ผมจะเรียนให้ท่านทราบ
ว่าท่านอยู่ที่นี้.

~Yes, I will invite him to
come meet with you.

~(f)chai. (r)pom (l)ja rian
(f)tan (f)hai mah pop
(h)krap.

~ใช่. ผมจะเรียนท่านให้มา
พบครับ.

**Where is the abbot's
kuti?**

**(l)gu-(l)dti (f)jao-ah-
(f)waht (l)yoo (f)tee (r)nai
(h)krap?**

**กุฏิเจ้าอาวาสอยู่ที่ไหน
ครับ?**

~Ohh, the abbot only meets
people in the sala.

~(f)oh. (f)jao-ah-(f)waht
(l)ja (h)rap (l)kaek (l)cha-
(h)pø (f)tee (r)sah-lah
(h)krap.

~โอ้. เจ้าอาวาสจะรับแขก
เฉพาะที่ศาลา ครับ.

~Ohh, the abbot doesn't
meet people at his kuti.

~(f)oh. (f)jao-ah-(f)waht
(f)mai (h)rap (l)kaek (f)tee
(l)gu-(l)dti (h)krap.

~โอ้. เจ้าอาวาสไม่รับแขกที่
กุฏิครับ.

**You will have to ask the
abbot about that.**

**ah-jahn (f)dtøøng (r)tahm
(f)rüang (h)nee (l)gap
(f)jao-ah-(f)waht (h)krap.**

**อาจารย์ต้องถามเรื่องนี้กับ
เจ้าอาวาสครับ.**

When is a good time to pay respects to the abbot?	(l)ja (l)grahp (f)tan weh-lah (r)nai jüng (l)ja (l)mø (h)krap?	จะกราบท่านเวลาไหนจึงจะเหมาะสมครับ?
<i>~You can meet him now in the sala.</i>	<i>~(h)pop (f)jao-ah-(f)waht nai (r)sah-lah dtøøn (h)nee (f)dai (h)krap.</i>	<i>~พบเจ้าอาวาสในศาลาตอนนี้ได้ครับ.</i>
<i>~You can pay respects to the abbot at tea time.</i>	<i>~(h)pop (f)jao-ah-(f)waht (f)dai dtøøn (r)chan (h)nam-bpah-(h)na (h)krap.</i>	<i>~พบเจ้าอาวาสได้ตอนฉันนี้ปานะครับ.</i>
<i>~Tomorrow after alms round.</i>	<i>~(f)prung-(h)nee (r)lang bin-(h)ta-(l)baht (h)krap.</i>	<i>~พรุ่งนี้หลังบิณฑบาตครับ.</i>
<i>~Tomorrow after the meal time.</i>	<i>~(f)prung-(h)nee (r)lang (r)chan (h)krap.</i>	<i>~พรุ่งนี้หลังฉันครับ.</i>
When can I speak to the Ajahn?	(r)pom (l)ja (r)son-(h)ta-nah (l)gap ah-jahn (f)dai weh-lah (r)nai (h)krap?	ผมจะสนทนากับอาจารย์ได้เวลาไหนครับ?
What is your name?	ah-jahn (f)chüü (l)a-rai (h)krap?	อาจารย์ชื่ออะไรครับ?
What is your monk's name?	ah-jahn (r)chah-yah (l)a-rai (h)krap?	อาจารย์ฉายาอะไรครับ?
What do people usually call you?	(l)bpo-(l)ga-(l)dti (f)riak ah-jahn (l)yahng-rai (h)krap?	ปกติคนเรียกอาจารย์อย่างไรครับ?
May I show you to a kuti?	(r)køø oh-(l)gaht pah ah-jahn bpai (f)tee (l)gu-(l)dti (f)dai (r)mai (h)krap?	ขอโอกาส พาอาจารย์ไปที่กุฏิได้ไหมครับ?
You may stay at kuti number (____).	ah-jahn (h)pak (f)tee (l)gu-(l)dti (r)mahy-(f)lehk (____) (f)dai (h)krap.	อาจารย์พักที่กุฏิ หมายเลข (____) ได้ครับ.

The () are over here. () (l)yoo (f)tee (f)nee (h)krap. () อยู่ที่นี่ครับ.

~bathrooms ~ (f)Hong- (h)nam ~ห้องน้ำ

~blankets ~ (f)pah- (l)hom ~ผ้าห่ม

~candles ~tian ~เทียน

~drinking water ~ (h)nam- (l)düm ~น้ำดื่ม

~rain water ~ (h)nam- (r)fon ~น้ำฝน

~pillows ~ (r)møøñ ~หมอน

~mats ~ (l)süa ~เสื่อ

The () is over there. () (l)yoo (f)tee (f)nan (h)krap. () อยู่ที่นี่ครับ.

~main sala ~ (r)sah- lah nai ~ศาลาใน

~kitchen ~rohng k rua ~โรงครัว

~bathrooms ~ (f)høøng (h)nam ~ห้องน้ำ

~uposatha hall ~ (l)boht ~โบสถ์

See the VOCABULARY section for more PLACES and associated accessories

REQUISITES

(r)køøng-(h)chai

ของใช้

**Do you need anything
such as soap or
toothpaste?**

**ah-jahn (f)dtøøng-gahn
(r)køøng (h)chai (f)chehn
(l)sa-(l)boo (h)rüü yah-
(r)see-fan (r)mai (h)krap?**

**อาจารย์ต้องการของใช้
เช่น สบู่ หรือ ยาสีฟัน ไหม
ครับ?**

~Nothing now, thanks.

*~dtøøn (h)nee (f)mai mee
(h)krap, (l)køøp-kun
(h)krap.*

*~ตอนนี้ไม่มีครับ, ขอบคุณ
ครับ.*

~I could use a towel.

*~(r)pom (f)dtøøng-gahn
(f)pah-(h)chet-dtua
(h)krap.*

~ผมต้องการผ้าเช็ดตัวครับ.

**I forgot my towel at the
dyeing shed.**

**(r)pom lüüm (f)pah-
(h)chet-dtua (h)wai (f)tee
rohng (h)yøøm (h)krap.**

**ผมลืมผ้าเช็ดตัวไว้ที่โรง
ย้อมครับ.**

**When is the stores day?
(When do you open the
storeroom?)**

**(l)bpəət (f)høøng klang
(f)müa-rai (h)krap?**

เปิดห้องคลังเมื่อไหร่ครับ?

**How can I make a
request?**

**(r)pom (r)køø (r)køøng
(h)chai (f)dai (l)yahng-rai
(h)krap?**

**ผมขอของใช้ ได้อย่างไร
ครับ?**

May I borrow this?

**(r)pom yüüm an-(h)nee
(f)dai (r)mai (h)krap?**

ผมยืมอันนี้ได้ไหมครับ?

*~Yes, but please return this
before you leave the
monastery.*

*~(f)dai (h)krap, (l)bproht
nam mah küün (l)gøøn
(l)øøk (l)jahk (h)wat.*

*~ได้ครับ, โปรดนำมาคืนก่อน
ออกจากวัด.*

**May I request this (as my
own personal requisite)?**

**(r)pom (r)køø an-(h)nee
(f)dai (r)mai (h)krap?**

ผมขออันนี้ได้ไหมครับ?

~We don't have many of these, but you may borrow this while you're here.

~rao mee (f)mai (f)mahk, yüüm (f)dai (l)cha-(h)pø dtøøn (l)yoo (f)tee (f)nee.

เรามีไม่มาก, ยืมได้เฉพาะ ตอนอยู่ที่นี้.

May I have new (robes / bowl)?

(r)pom køø (jee-wøøn / (l)baht) (l)mai (f)dai (r)mai (h)krap?

ผมขอ (จีวร/บาตร) ใหม่ได้ไหมครับ?

~You will need to ask the abbot for those things.

~(f)tan (f)dtøøng bpai (r)køø (l)gap (f)jao-ah-(f)waht (h)krap.

ท่านต้องไปขอกับเจ้าอาวาสครับ.

~Usually visiting monks are asked to keep their original requisites until officially entering the community.

~(l)bpo-(l)ga-(l)dti (h)pra-ah-kan-(l)dtu-(l)ga kuan (l)ja (h)chai an dæm bpai (l)gøøn jon (l)gwah (l)ja (f)kao (l)moo (h)ka-(h)na.

~ปรกติพระอาคันตุกะควรจะใช้อันเดิมไปก่อน จนกว่าจะเข้าหมู่คณะ.

(The Thai says 'should' instead of 'asked,' but adding (h)krap conveys a lighter feeling.)

Do you have a pocket on your angsa?

ang-(l)sa ah-jahn mee (l)gra-(r)pao (r)mai (h)krap?

อังสะอาจารย์มีกระเป๋าไหมครับ?

Do you have a :

ah-jahn mee (____) (r)mai (h)krap?

อาจารย์มี(____)ไหมครับ?

(see the VOCABULARY section for more Requisites)

~angsa (chest covering cloth)

~ang-(l)sa

~อังสะ

~sitting cloth

~(f)pah-bpoo-(f)nang

~ผ้าปูนั่ง

~bowl

~(l)baht

~บาตร

ENDINGS

(l)sut-(h)tahy

สุดท้าย

Before you leave, please:

**(l)gøøn bpai (f)tee (l)üün,
(l)ga-(h)ru-nah**

ก่อนไปที่อื่น, กรุณา :

~wash your blankets

~(h)sak-(f)pah-(l)hom

~ซักผ้าห่ม

*~return the mat and pillow
to the cabinet in the sala.*

*~küün (l)süa læ (r)møøn
(f)tee (f)dtoō nai (r)sah-
lah.*

~คืนเสื่อและหมอนที่ตู้ใน
ศาลา.

~clean the kuti

*~tam kwahm (l)sa-(l)aht
(l)gu-(l)dti.*

~ทำความสะอาดกุฏิ.

**Where are you going
next?**

**ah-jahn gam-lang (l)ja
bpai (r)nai (h)krap?**

อาจารย์กำลังจะไปไหน
ครับ?

**Please come back when
you can. You are always
welcome.**

**oh-(l)gaht (f)nah mah
(f)yiam rao (l)mai (h)na
(h)krap. yin dee dtøøn
(h)rap (l)sa-(r)məə
(h)krap.**

โอกาสหน้ามาเยี่ยมเรา
ใหม่นะครับ. ยินดีต้อนรับ
เสมอครับ.

Good night.

**(l)raht-ree-(l)sa-(l)wat
(h)krap.**

ราตรีสวัสดิ์ครับ.

Did you rest well?

**ah-jahn (l)lap (l)sa-bahy
(r)mai (h)krap?**

อาจารย์หลับสบายไหม
ครับ?

~I rested very well.

*(r)pom (l)lap (l)sa-(l)nit
dee (h)krap.*

~ผมหลับสนิทดีครับ.

**The atmosphere in the
monastery is quiet and
peaceful.**

**ban-yah-(l)gaht nai
(h)wat (f)ngiap (l)sa-
(l)ngop dee (h)krap**

บรรยากาศในวัดเงียบสงบ
ดีครับ.

SCHEDULE

dtah-rahng weh-lah

ตารางเวลา

Please gather for work at the (place) at (whatever time).

(l)ga-(h)ru-nah mah
ruam gan tam-ngahn
(f)tee (____) weh-lah
(____).

กรุณามารวมกันทำงานที่
(____) เวลา (____).

What time is:

weh-lah (f)tao-rai
(____) (h)krap?

เวลาเท่าไร (____)
ครับ?

~dawn

~(l)a-run

~อรุณ

~morning puja

~tam-(h)wat-(h)chao

~ทำวัตรเช้า

~sala set-up

~(l)jat (r)sah-lah

~จัดศาลา

~alms round

~bin-(h)ta-(l)baht

~บิณฑบาต

~receiving the meal
offerings

~(h)rap-(l)bpra-kaen ah-
(r)hahn

~รับพระเคนอาหาร

~meal

~(r)chan ah-(r)hahn

~ฉันอาหาร

~chores

~tam (l)git-(l)ja-(h)wat

~ทำกิจวัตร

~work

~tam-ngahn

~ทำงาน

~sweeping

~(l)bpat-(l)gwaht

~ปัดกวาด

~tea

~chan (h)nam-bpah-(h)na

~ฉันน้ำปานะ

~evening puja

~tam-(h)wat-yen

~ทำวัตรเย็น

~the funeral ceremony	~ngahn-(l)sop	~งานศพ
	~(h)pi-tee-(l)sop	~พิธีศพ
~the gate opened in the morning	~(l)bpra-dtoo (h)wat (l)ja (l)bpəət dtøøn (h)chao	~ประตูวัดจะเปิดตอนเช้า
~ the gate locked at night	~(l)bpra-dtoo (h)wat (l)ja (l)bpit dtøøn yen	~ประตูวัดจะปิดตอนเย็น

When is () : () (f)müa-rai (h)krap? ()เมื่อไรครับ?

~the patimokkha	~bpah-(l)dti-(f)mohk	~ปาติโมกข์
~the lunar observance day	~wan-(h)pra	~วันพระ
~the uposatha	~long-(l)u-boh-(l)sot	~ลงอุโบสถ
~robe washing	~(h)sak (f)pah	~ซักผ้า
~head shaving (common to all)	~gohn (r)pom	~โกนผม
(for monks and novices)	~bplong (r)pom	~ปลงผม

After the evening puja, the abbot will inspire us with a Dhamma talk. (r)lang tam-(h)wat-yen ah-jahn (l)yai (l)ja (l)sa-daeng tam (h)læ (f)hai gam-lang jai. หลังทำวัตรเย็นอาจารย์ใหญ่จะแสดงธรรมและให้กำลังใจ.

What percentage of the Dhamma talk did you understand? (f)tan (f)kao jai (f)tee ah-jahn (f)teht (l)gee pəə-sen (h)krap? ท่านเข้าใจที่อาจารย์เทศน์กี่เปอร์เซ็นต์ครับ?

~about 50 percent.	~(l)bpra-mahn (f)hah-(l)sip pəə-sen (h)krap.	~ประมาณ ห้าสิบ เปอร์เซ็นต์ ครับ.
~I'm not sure.	~(r)pom (f)mai (f)nae-jai (h)krap.	~ผมไม่แน่ใจครับ.
Before the ceremony we will bow three times to the Ajahn.	(l)gøøn (f)ræm (h)pi-tee rao (l)ja (l)grahp ah-jahn (r)sahm (h)krang.	ก่อนเริ่มพิธีเราจะกราบ อาจารย์สามครั้ง.
We need a tray of candles, flowers, and incense to :	rao (f)dtøøng-gahn pahn (l)sai (f)toop tian (l)døøk (h)mai (f)püa :	เราต้องการพานใส่ธูป เทียนดอกไม้เพื่อ :
~ask for forgiveness.	~(r)køø (l)ka-(r)mah ah- jahn.	~ขอขมาอาจารย์.
~ask for dependence.	~(r)køø (h)ni-say.	~ขอนิสัย.
~pay respects	~(l)grahp (h)na-(h)mat- (l)sa-gahn	~กราบนมัสการ

ROBES AND HEAD SHAVING

(f)pah (h)læ gahn (l)gohn (r)pom

ผ้าและการโกนผม

In our tradition we shave our head the day before patimokkha-every two weeks.	(r)sahy rao (l)ja gohn (r)pom (l)gøøn wan bpah- (l)dti-(f)mohk (l)nüing wan - (h)tuk (r)søøng ah-(h)tit.	สายเราจะโกนผมก่อนวัน ปาติโมกข์หนึ่งวัน ทุกสอง อาทิตย์.
This monk makes his own requisites.	(h)pra (f)roop (h)nee (f)tan tam bøø-(h)ri- (r)kahn ehng.	พระรูปนี้ท่านทำบริวาร เอง.

He cut, sewed, and dyed his own robe.	(f)tan (l)dtat, (h)yep, (h)yøøm (f)pah (r)køøng (f)tan ehng.	ท่าน ตัดเย็บ ย้อมผ้าของท่านเอง.
Can you help chop some chips at the dyeing shed? (heartwood of the jackfruit tree chips)	(f)tan (f)chuay (l)sap (l)gaen (l)ka-(r)nun (f)tee rohng (h)yøøm (f)dai (r)mai (h)krap?	ท่านช่วยสับแก่นขนุนที่โรงย้อมได้ไหมครับ?
Today is robe washing and head shaving day.	wan-(h)nee bpen wan (h)sak (f)pah (h)læ wan gohn.	วันนี้เป็นวันซักผ้าและวันโกน.
Have you washed your robe yet?	(f)tahn (h)sak (f)pah (r)rüü yang (h)krap?	ท่านซักผ้าหรือยังครับ?
Today I will dye my robe.	wan-(h)nee (r)pom (l)ja (h)yøøm (f)pah.	วันนี้ผมจะย้อมผ้า.
Do you have any chemical dyes?	(f)tan mee (r)see (h)yøøm keh-mee (r)mai (h)krap?	ท่านมีสีย้อมเคมีไหมครับ?
The washwater is ready.	(h)nam (h)sak (h)prøøm (h)laew (h)krap.	น้ำซักพร้อมแล้วครับ.
May I wash your robe Ajahn?	(r)pom (r)køø (f)pah ah-jahn bpai (h)sak (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอผ้าอาจารย์ไปซักได้ไหมครับ?
Do you wash your robe in gankanon or liquid detergent?	ah-jahn (h)sak (f)pah (f)duay (l)gaen-(l)ka-(r)nun (r)rüü (h)nam yah (h)sak (f)pah (h)krap?	อาจารย์ซักผ้าด้วยแก่นขนุนหรือน้ำยาซักผ้าครับ?
Can you help me fold my robe?	(f)chuay (h)pap (f)pah (f)dai (r)mai (h)krap?	ช่วยพับผ้าได้ไหมครับ?
Can you sun this?	(f)chuay ao bpai (l)püng (l)daet (f)hai (f)dai (r)mai (h)krap?	ช่วยเอาไปผึ่งแดดให้ได้ไหมครับ?

Can you hang this (cloth) up?	(f)chuay (l)dtahk (f)pah (f)hai (f)dai (r)mai (h)krap?	ช่วยตากผ้าให้ได้ไหมครับ.
May I help you shave your head?	(r)pom (r)køø oh-(l)gaht bplong (r)pom (f)hai ah- jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอโอกาสปลงผมให้ อาจารย์ได้ไหมครับ?
Could you help me shave my head?	(f)tan (f)chuay gohn (r)pom (f)dai (r)mai (h)krap?	ท่านช่วยโกนผมได้ไหม ครับ?
Do you have a razor/razor blade?	(f)tan mee (f)meet-gohn / bai-(f)meet-gohn (r)mai (h)krap?	ท่านมีมีดโกน/ใบมีดโกน ไหมครับ?
Bathing naked here is not allowed.	(f)tee (f)nee (f)mai (l)a- (h)nu-(f)yaht (f)hai bplüay-gahy song (h)nam (h)krap.	ที่นี่ไม่อนุญาตให้เปลือย กายสงวนน้ำครับ.

ALMS

bin-(h)ta-(l)baht

บิณฑบาต

Which alms route should I go on?	(r)pom bpai bin-(h)ta- (l)baht (r)sahy (r)nai (h)krap?	ผมไปบิณฑบาตสายไหน ครับ?
Who should I go with?	(r)pom bpai bin-(h)ta- (l)baht gap krai (h)krap?	ผมไปบิณฑบาตกับใคร ครับ?
Can you introduce him to me?	(f)tan (f)chuay pah bpai (h)pop (f)dai (r)mai (h)krap?	ท่านช่วยพาไปพบได้ไหม ครับ?

How many alms routes are there?	bin-(h)ta-(l)baht mee (l)gee (f)sahy (h)krap?	บิณฑบาตมีกี่สายครับ?
What time is alms round?	bin-(h)ta-(l)baht (l)gee mohng (h)krap?	บิณฑบาตกี่โมงครับ?
Tomorrow we have a meal invitation. Be ready by 7 a.m. and meet at the sala. No need for you to go on alms round tomorrow.	(f)prung (h)nee mee (l)git-(h)ni-mon. ruam gan (f)tee (r)sah-lah weh-lah (l)jet mohng. (f)prung (h)nee (f)tan (f)mai (f)dtøøng bpai bin-(h)ta-(l)baht (h)krap.	พรุ่งนี้มีกิจนิมนต์. รวมกันที่ศาลาเวลาเจ็ดโมง. พรุ่งนี้ท่านไม่ต้องไปบิณฑบาตครับ.
Monks start receiving the meal offerings at (____), but the monks usually start eating at (____).	(h)pri (f)ræm (h)rap-(l)bpra-kehn ah-(r)hahn weh-lah (____) mohng (h)chao, (l)dtæ (f)ræm (r)chan weh-lah (____).	พระเริ่มรับพระเคนอาหารเวลา (____) โมงเช้า, แต่เริ่มฉันเวลา (____).
May I help receive the food?	(r)pom (f)chuay (h)rap-(l)bpra-kehn ah-(r)hahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมช่วยรับพระเคนอาหารได้ไหมครับ?
~It isn't necessary. Just sit on the asana.	~(f)mai-bpen-rai. (h)ni-mon (f)nanng røø (f)tee ah-(l)sa-(h)na (h)krap.	~ไม่เป็นไร. นิมนต์นั่งรอที่อาสนะครับ.
~Visiting monks are invited to sit meditation in the sala while the resident monks receive the food.	~(h)ni-mon (h)pri-ah-kan-(l)dtu-(l)ga (f)nanng (l)sa-mah-(h)ti (f)tee (r)sah-lah røø (h)pri (f)tee (l)yoo (l)bpra-jam (h)rap-(l)bpra-kehn ah-(r)hahn (h)krap.	~นิมนต์พระอาคันตุกะนั่งสมาธิที่ศาลารอพระที่อยู่ประจำรับพระเคนอาหารครับ.
May I fast today?	(r)pom (r)køø (l)a-(h)nu-(f)yaht (l)ot ah-(r)hahn wan-(h)nee (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขออนุญาตอดอาหารวันนี้ได้ไหมครับ?

~Not today, because we need all the monks around to help on this special day.

~wan-(h)nee (f)mai (f)dai
(h)krap, (h)prø rao
(f)dtøøng-gahn (h)pra
(h)tang (l)mot mah
(f)chuay tam ngahn. wan
(h)nee (h)pi-(l)seht
(h)krap.

~วันนี้ไม่ได้ครับ, เพราะเรา
ต้องการพระทั้งหมดมาช่วย
ทำงาน. วันนี้พิเศษครับ.

~Yes, but you need to inform the leader of your alms route.

~(f)dai (h)krap, (l)dtæ
(f)tahn (f)dtøøng (l)bøøk
(h)pra-(r)hua-(f)nah
(r)sahy bin-(h)ta-(l)baht
(r)køøng (f)tan (f)duay.

~ได้ครับ, แต่ท่านต้องบอก
พระหัวหน้าสายบิณฑบาต
ของท่านด้วย.

It is not allowed to eat outside of the one meal time.

(f)mai (l)a-(h)nu-(f)yaht
(f)hai (r)chan ah-(r)hahn
(f)nøøk weh-lah (r)chan
(h)krap.

~ไม่อนุญาตให้ฉันอาหาร
นอกเวลาฉันครับ.

We wear our outer robe(sanghati) on alms round.

rao (l)hom (h)søøn (f)pah
(r)sang-kah-(l)dti dtøøn
bpai bin-(h)ta-(l)baht
(h)krap.

เราห่มซ้อนผ้าสังฆาฏิตอน
ไปบิณฑบาตครับ.

~unless it looks like it may rain.

~(h)yok (h)wehn (r)fon
(l)aht (l)ja (l)dtok.

~ยกเว้น ฝนอาจจะตก.

Does it look like it may rain today?

man doo (r)müan (r)fon
(l)ja (l)dtok (f)chai (r)mai
(h)krap?

มันดูเหมือนฝนจะตกใช่
ไหมครับ?

Where are the umbrellas?

(f)rom (l)yoo (f)tee (r)nai
(h)krap?

ร่มอยู่ที่ไหนครับ?

May I get you an umbrella?

(r)pom (r)køø (r)hah
(f)rom (f)hai ah-jahn
(f)dai (r)mai (h)krap?

ผมขอหาร่มให้อาจารย์ได้
ไหมครับ?

May I carry your umbrella?

(r)pom (r)køø oh-(l)gaht
(r)tüü (f)rom (f)hai ah-
jahn (f)dai (r)mai (h)krap?

ผมขอโอกาสถือร่มให้
อาจารย์ได้ไหมครับ?

He walks slow/fast on alms round.	(f)tan dæən (h)chah / rew dtøøn bin-(h)ta-(l)baht.	ท่านเดิน ช้า/เร็ว ตอน บิณฑบาต.
Please wait; I stepped on some glass. (and its still in my foot)	røø (l)gøøn (h)krap; (r)pom (l)yiap (f)gaew (h)krap.	รอก่อนครับ ; ผมเหยียบ แก้วครับ.
If one doesn't go on alms round, one doesn't eat.	(f)mai (f)dai bin, (f)mai (f)dai gin.	ไม่ได้บิณฑฯ ไม่ได้กิน.
Usually we do not chant blessings during alms round.	(l)bpo-(l)ga-(l)dti rao (f)mai (f)hai pøøn dtøøn bin-(h)ta-(l)baht.	ปกติเราไม่ให้พรตอน บิณฑบาต.
Here, on alms round, the monks chant a blessing.	(f)tee (f)nee, dtøøn bin- (h)ta-(l)baht, (h)pra (l)ja (f)hai pøøn.	ที่นี่ตอนบิณฑบาตพระจะ ให้พร.
Which chant do you do?	(l)suat (l)bot (r)nai (h)krap?	สวดบทไหนครับ?
Does Venerable want any of this (e.g. noodles or other late-come food) ?	(f)tan (h)rap (r)mai (h)krap?	ท่านรับไหมครับ?
<i>~No, he is eating only alms food as a practice.</i>	~(f)mai (h)rap (h)krap, (f)tan (r)chan (l)dtok (l)baht (h)krap.	~ไม่รับครับ, ท่านฉันตักบาตร ครับ.
<i>~No, he is fasting.</i>	~(f)mai (h)rap (h)krap, (f)tan (l)ot (f)kahw (h)krap.	~ไม่รับครับ, ท่านอดข้าว ครับ.
How many days has he been fasting?	(f)tan (l)ot (f)kahw (l)gee wan (h)laew (h)krap?	ท่านอดข้าวกี่วันแล้วครับ?

At this monastery, who should I inform if I want to fast?

(f)tee (h)wat (h)nee,
(r)pom kuan (l)ja (l)bøøk
krai, (f)tah (r)pom
(f)dtøøng-gahn (l)ot
(f)kahw (h)krap?

ที่วัดนี้ ผมควรจะบอกใคร
ถ้าผมต้องการอดข้าวครับ?

~Just tell your neighbor.

~(f)kae (l)bøøk (h)pra
(f)kahng-(f)kahng (h)krap.

~แค่บอกพระข้างๆ ครับ.

~But still attend to your chores and the group meetings.

~(l)dtæ (f)dtøøng mah tam
(l)git (h)læ ruam tam
(h)wat (f)duay (h)krap.

~แต่ต้องมาทำกิจและรวมทำ
วัตรด้วยครับ.

~If more than a couple days, better ask the abbot.

~(f)tah (f)mahk-(l)gwah
(r)søøng wan, (r)tahm
(f)jao-ah-(f)waht dee
(l)gwah (h)krap.

~ถ้ามากกว่า สองวัน, ถ้าม
เจ้าอาวาสดีกว่าครับ.

~If people don't come, we go see if they are alright.

~(f)tah (h)pra (f)mai mah,
(f)dtøøng bpai doo (f)wah
(f)tan bpen (l)a-rai (h)krap.

~ถ้าพระไม่มา, ต้องไปดูว่า
ท่านเป็นอะไรครับ.

He has determined to eat only the food he receives on alms round.

(f)tan (l)a-(h)ti-(r)tahn
(r)chan (l)dtok (l)baht
(h)krap.

ท่านอธิฐานฉันตกบาตร
ครับ.

GENERAL QUESTIONS

**kam (r)tahm (f)tua-
bpai**

คำถามทั่วไป

What can I do to help?

(r)pom (f)chuay (l)a-rai
(f)dai (r)mai (h)krap?

ผมช่วยอะไรได้ไหมครับ?

If you see something I should know please tell me.

(r)tah mee (l)a-rai (f)tee
(r)pom kuan (l)ja (h)roo
(f)chuay (l)bøøk (r)pom
(f)duay (h)na (h)krap.

ถ้ามีอะไรที่ผมควรจะรู้
ช่วยบอกผมด้วยนะครับ.

Who should I ask about (____)?	(r)pom kuan (r)tahm krai (l)giaw (l)gap (____) (h)krap?	ผมควรถามใครเกี่ยวกับ (____) ครับ?
How do I get to (____)?	(r)pom (l)ja bpai (f)tee (____) (f)dai (l)yahng-rai (h)krap?	ผมจะไปที่ (____) ได้อย่างไรครับ?
What is this called?	(f)nee (f)riak (f)wah (l)a-rai (h)krap?	นี่เรียกว่าอะไรครับ?
How do you say that in English?	pah-(r)sah ang-(l)grit (f)riak (f)wah (l)a-rai (h)krap?	ภาษาอังกฤษ เรียกว่าอะไรครับ?
Can you say that again?	(f)chuay (f)poot (l)eeek (h)krang (h)krap?	ช่วยพูดอีกครั้งครับ?
Sorry, I still don't understand.	(r)køø (f)toht, (r)pom yang (f)mai (f)kao jai (h)krap.	ขอโทษ, ผมยังไม่เข้าใจครับ.
How do you spell that?	(l)sa-(l)got (l)yahng-rai (h)krap?	สะกดอย่างไรครับ?
Is this correct?	(f)nee (l)took (r)mai (h)krap?	นี้ถูกไหมครับ?
<u>ILLNESS / SERVING OTHERS</u>	<u>(f)mai (l)sa-bahy (h)læ gahn-doo-læ</u>	<u>ไม่สบายและการดูแล</u>
Are you not feeling well?	(f)tan (f)mai (l)sa-bahy (r)rüü (l)bplao (h)krap?	ท่านไม่สบายหรือเปล่าครับ?
I feel sick today.	wan-(h)nee (r)pom (f)mai (l)sa-bahy.	วันนี้ผมไม่สบาย.

What are the symptoms?	ah-gahn bpen (l)yahng-rai (h)krap?	อาการเป็นอย่างไรครับ?
What do you have?	(f)tan bpen (l)a-rai krap?	ท่านเป็นอะไรครับ?
<i>~sick from the weather</i>	<i>~(h)pae ah-(l)gaht (h)krap.</i>	<i>~แพ้อากาศครับ.</i>
<i>~change of weather</i>	<i>~ah-(l)gaht (l)bplien (h)krap.</i>	<i>~อากาศเปลี่ยนครับ.</i>
<i>~diarrhea</i>	<i>~(h)tøøng (r)sia (h)krap.</i>	<i>~ท้องเสียครับ.</i>
Do you need to go to the hospital?	(f)tan (f)dtøøng-gahn bpai rohng (h)pa-yah-bahn (r)mai (h)krap?	ท่านต้องการไปโรงพยาบาลไหมครับ?
I don't think I can go on alms round.	(r)pom (h)kit (f)wah bpai bin-(h)ta-(l)baht (f)mai (f)dai (h)krap.	ผมคิดว่าไปบิณฑบาตไม่ได้ครับ.
I have badly cracked feet.	(l)fah (h)tao (r)pom (l)dtæk (f)mahk (h)krap.	ฝ่าเท้าผมแตกมากครับ.
I have glass in my foot.	(r)pom mee (l)seht (f)gaew nai (h)tao (h)krap	ผมมีเศษแก้วในเท้าครับ.
The doctor said I can't go on alms round for 2 months.	(r)møø (l)bøøk (f)wah (r)pom bpai bin-(h)ta-(l)baht (f)mai (f)dai (l)bpra-mahn (r)søøng düan (h)krap.	หมอบอกว่าผมไปบิณฑบาตไม่ได้ ประมาณสองเดือนครับ.
May I help do anything for you?	(f)hai (r)pom (l)chuay (l)a-rai (f)tan (f)dai (f)bahng (h)krap?	ให้ผมช่วยอะไรท่านได้บ้างครับ?
May I bring you something ? (e.g. medicine, food, books, or water)	(r)pom ao (l)a-rai mah (f)hai (f)tan (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมเอาอะไรมาให้ท่านได้ไหมครับ?

Has anyone brought him food yet?	mee krai ao ah-(r)hahn bpai (f)hai (f)tan (r)rüü yang (h)krap?	มีใครเอาอาหารไปให้ท่าน หรือยังครับ?
May I help wash Ajahn's feet?	(r)pom (f)chuay (h)lahng (h)tao ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมช่วยล้างเท้าอาจารย์ได้ ไหมครับ?
Where does the Ajahn wash his feet?	ah-jahn (h)lahng (h)tao (f)tee (r)nai (h)krap?	อาจารย์ล้างเท้าที่ไหน ครับ?
Which towel is used to dry Ajahn's feet?	(h)chai (f)pah (r)püün (r)nai (h)chet (h)tao ah- jahn (h)krap?	ใช้ผ้าผืนไหนเช็ดเท้า อาจารย์ครับ?
<i>~We use soap and warm water.</i>	<i>~rao (h)chai (l)sa-(l)boo (h)læ (h)nam (l)un (h)krap.</i>	<i>~เราใช้สบู่และน้ำอุ่นครับ.</i>
It is your turn to look-after Ajahn.	bpen wehn (r)køøng (f)tan (l)u-(l)bpat-(l)tahk ah-jahn (h)krap.	เป็นเวรของท่านอุปฐาก อาจารย์ครับ.
These toothwoods are for Ajahn.	(h)mai (r)see fan (h)nee (r)sam-(l)rap ah-jahn (h)krap.	ไม้สีฟันนี้สำหรับอาจารย์ ครับ.
In the Buddha's time monks regularly used toothwoods.	(l)sa-(r)may (h)pra- (h)put-(h)ta-gahn (h)pra (h)chai (h)mai (r)see fan bpen (l)bpra-jam.	สมัยพระพุทธกาลพระใช้ ไม้สีฟันเป็นประจำ.
This is the senior monk bathroom.	(f)nee bpen (f)høøng (h)nam (h)pra (r)teh- (h)ra (h)krap.	นี่เป็นห้องน้ำพระเถร ครับ.
This bathroom is just for the abbot (Ajahn Yai).	(f)høøng (h)nam (r)sam- (l)rap (f)jao-ah-(f)waht (f)tao (h)nan (h)krap (h) ah-jahn (l)yai).	ห้องน้ำสำหรับเจ้าอาวาส เท่านั้นครับ(อาจารย์ใหญ่).

This special (<u>cup</u>) is for Ajahn.	(f)gaew-(h)nam) (h)nee (h)pi-(l)seht (r)sam-(l)rap ah-jahn (h)krap.	(แก้วน้ำ) นี่พิเศษสำหรับ อาจารย์ครับ.
May I turn on the light/fan?	(r)pom (r)køø (l)bpæt fai / (h)pat-lom (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอเปิดไฟ/พัดลมได้ ไหมครับ?
Please turn off the light and fan.	(f)chuay (l)bpit fai (h)læ (h)pat-lom (f)duay (h)krap.	ช่วยปิดไฟและพัดลมด้วย ครับ.
The sauna is at 6 p.m.	(l)op dtua weh-lah (l)hok- mohng-yen (h)krap.	อบตัวเวลา หกโมงเย็น ครับ.
Excuse me Ajahn, may I give you a massage?	(r)køø oh-(l)gaht, (f)nuat (f)hai ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ขอโอกาส, นวดให้อาจารย์ ได้ไหมครับ?

DRINKS AND ALLOWABLES

(h)nam-bpah-(h)na

น้ำปานะ

Please have something to drink.	(h)ni-mon (r)chan (h)nam (h)krap.	นิมนต์จิบน้ำครับ.
Can you ask those monks to have some drinks?	(f)chuay (h)ni-mon (h)pra (f)tee (h)nan (r)chan (h)nam (h)krap?	ช่วยนิมนต์พระที่นั่นจิบน้ำ ครับ?
What is this drink called?	(f)krüang-(l)düüm (f)nee (f)riak (f)wah (l)a-rai (h)krap?	เครื่องดื่มนี้เรียกว่าอะไร ครับ?
<i>~sugary drinks</i>	<i>~(h)nam-(r)wahn</i>	<i>~น้ำหวาน</i>

~tea	~chah	~ชา
~cocoa	~goh-(f)goh	~โกโก้
~coffee	~gah-fae	~กาแฟ
~ground coffee	~gah-fae boh-rah	~กาแฟโบราณ

Please see the VOCABULARY section for more Drinks and Allowables

This juice needs to be strained.	(h)nam-(r)pon-(h)la- (h)mai (f)nee (f)dtøøng grøøng (l)gøøñ (h)krap.	น้ำผลไม้ต้องกรองก่อน ครับ.
It would be helpful if I had some (_____).	man (f)nah (l)ja dee (f)tah mee (_____).	มันน่าจะดีถ้ามี (_____).
I could use some (_____). (I am in need of)	(r)pom (f)dtøøng-gahn (_____).	ผมต้องการ(_____).
What is this called?	(f)nee (f)riak (f)wah (l)a- rai (h)krap?	นี่เรียกว่าอะไรครับ?
Is that a laxative?	man (f)chuay (f)hai (h)ra- bahy (r)mai (h)krap?	มันช่วยให้ระบายไหม ครับ?
If there is no other medicine, urine is an ancient remedy.	(f)tah (f)mai mee yah (l)yahng (l)üün, (l)bpas- (r)sah-(h)wa bpen yah boh-rah (h)krap.	ถ้าไม่มียาอย่างอื่น, ปัสสาวะเป็นยาโบราณ ครับ.
The Buddha allowed monks to drink urine as medicine.	(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao (l)a-(h)nu-(f)yaht (f)hai (h)pra (l)düüm (l)bpas- (r)sah-(h)wa bpen yah.	พระพุทธเจ้าอนุญาตให้ พระดื่มปัสสาวะเป็นยา.

Do you drink your urine?	(f)tan (l)düüm (l)bpas- (r)sah-(h)wa (r)rüü (l)bplao (h)krap?	ท่านดื่มปัสสาวะหรือเปล่า ครับ?
One should sit while drinking.	(h)pra kuan (f)nang (l)ka- (h)na (l)düüm.	พระควรนั่งขณะดื่ม.
Is this a lifetime medicine or a 7 day medicine?	yah (h)nee (l)gep (f)dai (l)dta-(l)løt chee-(h)wit (r)rüü (f)dai (l)jet wan (h)krap?	ยานี้เก็บได้ตลอดชีวิตหรือ ได้ เจ็ด วันครับ?
Is this allowable?	(f)nee (l)a-(h)nu-(f)yaht (r)mai (h)krap?	นี่อนุญาตไหมครับ?
Is (____) allowable here (at this monastery) ?	(f)tee (f)nee (l)a-(h)nu- (f)yaht (____) (r)rüü (f)mai (h)krap?	ที่นี่อนุญาต (____) หรือไม่ครับ?
Should this be saved for drink time?	an (h)nee (l)gep (h)wai bpen (h)nam-bpah-(h)na (f)dai (r)mai (h)krap?	อันนี้เก็บไว้เป็นน้ำปานะได้ ไหมครับ?
Is smoking (cigarettes) allowable here?	(f)tee (f)nee (l)soop (l)bu- (l)ree (f)dai (r)mai (h)krap?	ที่นี่สูบบุหรี่ได้ไหมครับ?
<i>~Smoking is not allowable here.</i>	<i>~(f)tee (f)nee (f)mai (l)a- (h)nu-(f)yaht (f)hai (l)soop (l)bu-(l)ree (h)krap.</i>	<i>~ที่นี่ไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่ ครับ.</i>
<i>~Smoking is not against the Vinaya, but it is against our monastery standards. We keep this rule strictly.</i>	<i>~(l)soop (l)bu-ree (f)mai (l)pit (h)pra-(h)wi-nay (l)dtae (l)pit (h)ra-(l)biap (r)køøng (h)wat. rao (r)tüü (h)ra-(l)biap (f)køø (h)nee (l)yahng (f)krehng (h)krat (h)krap.</i>	<i>~สูบบุหรี่ไม่ผิดพระวินัยแต่ ผิดระเบียบของวัด. เราถือ ระเบียบข้อนี้อย่างเคร่งครัด ครับ.</i>

~There are many other
monasteries one can go
where smoking is allowed.

~mee (r)lahy (h)wat (f)tee
(l)üün (l)a-(h)nu-(f)yaht
(f)hai (l)soop (l)bu-(l)ree
(f)dai (h)krap.

~มีหลายวัดที่อื่นอนุญาตให้
สูบบุหรี่ได้ครับ.

It is not allowed to keep
drinks at your kuti except
for water.

(f)mai (l)a-(h)nu-(f)yaht
(f)hai (h)pra (l)gep
(f)krüang (l)düüm nai
(l)gu-(l)dti (h)yok-
(h)wehn (h)nam (h)krap.

ไม่อนุญาตให้พระเก็บ
เครื่องดื่มในกุฏิยกเว้น
ครับ.

May I take a thermos of
hot water to my kuti?

(r)pom ao (l)gra-(l)dtik
(h)nam (h)røøn (l)glap
(l)gu-(l)dti (f)dai (r)mai
(h)krap?

ผมเอากะติกน้ำร้อนกลั
กุฏิได้ไหมครับ?

~If you have a health issue
then you can ask the abbot
for permission.

~(f)tah (f)tan mee bpan-
(r)hah (l)suk-(l)ka-(f)pahp
(f)gøø (r)køø (l)a-(h)nu-
(f)yaht (f)jao-ah-(f)waht
(f)dai.

~ถ้าท่านมีปัญหาด้านสุขภาพก็
ขออนุญาตเจ้าอาวาสได้.

FOREST CREATURES

Last night I saw:

*(see the VOCABULARY
section for more Animals)*

~a big snake

(l)sat-(l)bpah

(f)müa küün (r)pom
(r)hen :

~ngoo (l)yai

~centipede

~(l)dta-(l)kahp

~cobra

~ngoo-(l)hao

~bear

~(r)mee

สัตว์ป่า

เมื่อคืนผมเห็น :

~งูใหญ่

~ตะขาบ

~งูเห่า

~หมี

~turtle

~(l)dtao

~เต่า

In my kuti there are:

**(f)tee (l)gu-(l)dti (r)pom
mee :**

ที่กุฏิผมมี :

~ants

~(h)mot

~มด

~termites

~(l)bpluak

~ปลวก

~mouse

~(r)noo

~หนู

~geko

~(h)dtuk-gae

~ตุ๊กแก

~small lizards

~(f)jing-(l)jok

~จิ้งจก

**There are bats in my
cave.**

**mee (h)kahng kahw nai
(f)tam (r)pom.**

มีค้างคาวในถ้ำผม.

**PHONE / LIBRARY
ETC...**

**toh-(h)ra-(l)sap /
(f)høøng (l)sa-(l)mut
(h)læ (l)üün-(l)üün**

**โทรศัพท์ / ห้องสมุด และ
อื่นๆ**

May I use the telephone?

**(r)pom (r)køø (h)chai
toh-(h)ra-(l)sap (f)dai
(r)mai (h)krap?**

**ผมขอใช้โทรศัพท์ได้ไหม
ครับ?**

**Ajahn (so and so) is on
the phone and wants to
speak with you.**

**ah-jahn (____) røø
(r)sahy (l)yoo. (f)dtøøng-
gahn (f)poot (l)gap (f)tan
(h)krap.**

**อาจารย์ (____) รอสาย
อยู่ ต้องการพูดกับท่าน
ครับ.**

You have a (____) in the office.	ah-jahn mee (____) nai øøf-(h)fit (h)krap.	อาจารย์มี (____) ใน ออฟฟิศครับ.
<i>~letter</i>	<i>~(l)jot-(r)mahy</i>	<i>~จดหมาย</i>
<i>~phone message</i>	<i>~(f)køø kwahm nai toh- (h)ra-(l)sap</i>	<i>~ข้อความในโทรศัพท์</i>
<i>~fax</i>	<i>~toh-(h)ra-(r)sahn, (h)faek</i>	<i>~โทรสาร, แฟกซ์</i>
Monks are not allowed to have a cell phone here.	(f)mai (l)a-(h)nu-(f)yaht (f)hai (h)pra (h)chai (r)müü (r)tüü (f)tee (f)nee (h)krap.	ไม่อนุญาตให้พระใช้มือถือ ที่นี่ครับ.
<i>~There is an exception for the abbot and for the secretary.</i>	<i>~(h)yok (h)wehn (f)jao-ah- (f)waht (h)læ leh-(r)kah (h)krap.</i>	<i>~ยกเว้นเจ้าอาวาสและเลขาฯ ครับ.</i>
May I use the phone? I will ask my parents to call back.	(r)pom (h)chai toh-(h)ra- (l)sap (f)dai (r)mai (h)krap? (r)pom (l)ja (f)hai yohm (f)pøø (f)mae toh (l)glap.	ผมใช้โทรศัพท์ได้ไหม ครับ? ผมจะให้ยมพ่อแม่ โทรกลับ.
Who are you calling?	toh (r)hah krai (h)krap?	โทรหาใครครับ?
Where are you calling to?	toh bpai (f)tee (r)nai (h)krap?	โทรไปที่ไหนครับ?
How can I mail a letter?	(r)pom (l)ja (l)song (l)jot (r)mahy (f)dai (l)yahng- rai (h)krap?	ผมจะส่งจดหมายได้ อย่างไรครับ?
May I mail this letter?	(r)pom (f)køø (l)song (l)jot (r)mahy (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอส่งจดหมายได้ไหม ครับ?

When can I use the library?	(f)müa-rai (r)pom (l)ja (h)chai (f)høøng (l)sa-(l)mut (f)dai (h)krap?	เมื่อไรผมจะใช้ห้องสมุดได้ครับ?
Could I borrow the (____): (in Thai/English)	(r)pom (r)køø yüüm (r)nang-(r)süü (____) (paa-(r)sah tai / ang-(l)grit) (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอยืมหนังสือ(____) (ภาษาไทย/อังกฤษ) ได้ไหมครับ?
~vinaya (the book of discipline)	~(h)pra-(h)wi-nay	~พระวินัย
~vibhanga	~(h)wi-pang	~วิภังค์
~Khuddaka Nikaya	~(l)kut-(h)ta-(l)ga-(h)ni-gahy	~ขุททกนิกาย
~Dhammapada	~tam-(h)ma-(l)bot	~ธรรมบท
~Udana	~u-tahn	~อุทาน
~Itivuttaka	~(l)it-(l)dti-(h)wut-(l)dta-(l)ga	~อิติวุตตกะ
~Sutta Nipata	~(l)sut-(l)dta-(h)ni-(l)baht	~สุตตนิบาต
~Thera gatha	~(r)tae-(h)ra-kah-(r)tah	~เถรคาถา
~Theri gatha	~(r)tae-ree-kah-(r)tah	~เถรีคาถา
~Jataka	~chah-(l)dok	~ชาดก
~Anguttara Nikaya	~ang-(h)kut-(l)dta-(h)ra-(h)ni-gahy	~อังคุตตรนิกาย
~Samyutta Nikaya	~sang-(h)yut-(l)dta-(h)ni-gah	~สังยุตตนิกาย

~*Majjhima Nikaya*

~(h)mat-(h)chi-mah-(h)ni-gahy

~มัชฌิมา นิกาย

~*Digha Nikaya*

~tee-kah-(h)ni-gahy

~ทีฆานิกาย

MONASTIC DISCIPLINE

(h)pra-(h)wi-nay

พระวินัย

Monks are not allowed to use or receive money here.

(f)tee (f)nee (f)mai (l)a-(h)nu-(f)yaht (f)hai (h)pra (r)tüü ngən (r)rüü (h)rap ngən (h)krap.

ที่นี่ไม่อนุญาตให้พระถือเงินหรือรับเงินครับ.

What is the monastery standard about (____)?

(f)maht-(l)dtra-(r)tahn (r)køøng (h)wat küü (l)a-rai (l)giaw (l)gap (____) (h)krap?

มาตรฐานของวัด คืออะไรเกี่ยวกับ(____)ครับ?

I would like to make a confession.

(r)pom (r)køø oh-(l)gaht (l)sa-daeng ah-(l)bat (h)krap.

ผมขอโอกาสแสดงอาบัติครับ.

I have a doubt about a rule of discipline. May I ask you about it?

(r)pom (r)song-(r)say (l)giaw (l)gap ah-(l)bat. (r)køø oh-(l)gaht (r)tahm ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?

ผมสงสัยเกี่ยวกับอาบัติ. ขอโอกาสถามอาจารย์ได้ไหมครับ?

I would like to confess an offence of :

(r)pom (r)køø oh-(l)gaht (l)sa-daeng ah-(l)bat :

ผมขอโอกาสแสดงอาบัติ :

~*dubbhasita*

~(h)tu-pah-(l)sit

~ทุพภาสิต

~dukkata	~(h)tuk-(l)got	~ทุกข์
~pacittiya	~pbah-(l)jit-dtee	~ปาจิตตีย์
~nissaggiya pacittiya	~(h)nis-(l)sak-kia bpah-(l)jit-dtee	~นิสสัคคียปาจิตตีย์
~thullaccaya	~(r)tul-(h)lat-jay	~ถูลัจจาย
~sanghadisesa	~(r)sang-kah-(h)ti-(l)seht	~สังฆาติเสศ
~parajika	~bpah-rah-(h)chik	~ปาราชิก

The () says... () (r)kian (f)wah ... () เขียนว่า...

~commentary (the commentators)	~(l)at-(l)ta-(l)ga-(r)tah / (l)at-(l)ta-(l)ga-(r)tah-jahn	~อรรถกถา / อรรถกถาจารย์
~Visuddhimagga	~(h)wi-(l)sut-(h)ti-(h)mak	~วิสุทธิมรรค
~Vinaya-mukha	~(h)wi-nay-(h)ya-(h)muk	~วินัยมูข
~Pubbasikkha-vannana	~(l)bup-(h)pa-(l)sik-(r)kah / (l)bup-(h)pa-(l)sik- (r)kah-wan-(h)na-nah	~บุพพสิกขาบรรณนา

DWELLINGS

(r)seh-nah-(l)sa-(h)na

เสนาสนะ

**If you are leaving, then
you need to take all your
things with you.**

**(f)tah (f)tan (l)ja (l)øøk
bpai, (f)tan (f)dtøøng ao
(r)køøng (h)tang (l)mot
bpai (f)duay (h)krap.**

**ถ้าท่านจะออกไป, ท่าน
ต้องเอาของทั้งหมดไปด้วย
ครับ.**

~There is lots of stuff the last person left in the kuti. Where should I put it? Does it have an owner?

~mee kon (h)ting (r)køøng (h)wai (f)tee (l)gu-(l)dti (h)ya. (r)pom (l)ja (l)gep (h)wai (f)tee (r)nai (h)krap? mee krai bpen (f)jao (r)køøng (h)krap?

~มีคนทิ้งของไว้ที่กุฏิเยอะ. ผมจะเก็บไว้ที่ไหนครับ? มีใครเป็นเจ้าของครับ?

~or if you're going only for a couple days, leave your key with the kuti manager.

~(r)riüü (f)tah (f)tan bpai (f)kae (r)søøng (r)sahm wan, (f)hai (l)fahk gun-jae (h)wai (f)tee (h)pra (f)poo (l)jat (l)gu-(l)dti (h)krap.

~หรือ ถ้าท่านไปแค่ สอง - สาม วัน, ให้ฝากกุญแจไว้ที่ พระผู้จัดกุฏิครับ.

Venerable (____) is given this kuti because of all the service he does for the Sangha.

(f)tan (____) (f)dai (h)rap (l)gu-(l)dti (h)nee (h)prø (f)wah (f)dai (f)chuay (h)ka-(h)na (r)song (f)mahk (h)krap.

ท่าน (____) ได้รับกุฏินี้ เพราะว่าได้ช่วยคณะสงฆ์ มากครับ.

~He sacrifices a lot. I always see him putting-forth energy all day long giving service to the Sangha.

~(f)tan (r)sia (l)sa-(h)la (f)mahk. (r)pom (r)hen (f)tan tam kwahm pian (l)dta-(l)løøt wan (f)chuay ngahn (h)ka-(h)na (r)song (l)sa-(r)məə (h)krap.

~ท่านเสียสละมาก. ผมเห็น ท่านทำความเพียรตลอดวัน ช่วยงานคณะสงฆ์เสมอครับ.

~He is a Sangha officer.

~(f)tan bpen (f)jao-(f)nah-(f)tee-tam-gahn-(r)song (h)krap.

~ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ทำการ สงฆ์ครับ.

~He is a patimokkha chanter.

~(f)tan bpen (f)poo-(l)suat-bpah-(l)dti-(f)mohk (h)krap.

~ท่านเป็นผู้สวดปาติโมกข์ ครับ.

~He is a senior monk.

~(f)tan bpen (h)pra-ah-(h)wu-(r)soh (h)krap.

~ท่านเป็นพระอาวุโสครับ.

The kuti is a place of practice.

(l)gu-(l)dti bpen (f)tee (r)sam-(l)rap pah-(h)wa-nah (h)krap.

กุฏิเป็นที่สำหรับภาวนา ครับ.

Monks are not to gather
and chat at the kuti.

(h)pra (f)mai kuan
(h)kluk-klee (h)læ kuy
gan (f)tee (l)gu-(l)dti
(h)krap.

พระไม่ควรคลุกคลีและคุย
กันที่กุฏิครับ.

Venerable (____)
regularly comes to my
kuti and chats to no end.
What should I do?

(f)tan (____) (f)chøøp
mah (r)tee (l)gu-(l)dti
(r)pom (l)bpra-jam (h)læ
kuy (f)mai (l)yut. (r)pom
(l)ja tam (l)yahng-rai
(h)krap?

ท่าน (____) ชอบมาที่กุฏิ
ผมประจำและคุยไม่หยุด.
ผมจะทำอย่างไรดีครับ?

~Say that this is your time
for meditation.

~(l)bøøk (f)tan bpai (f)wah
dtøøn (h)nee bpen weh-lah
(f)tee (r)pom (l)ja pah-
(h)wa-nah (h)krap.

~บอกท่านไปว่าตอนนี้เป็น
เวลาที่ผมจะภาวนาครับ.

Venerable (____) came to
my kuti last night and
was worried about
(____).

(f)tan (____) mah (f)tee
(l)gu-(l)dti (r)pom
(f)müa-küün (h)læ (f)tan
gang-won (f)rüang
(____) (h)krap.

ท่าน (____) มาที่กุฏิผม
เมื่อคืน และท่านกังวล
เรื่อง (____) ครับ.

Monks should be content
with their assigned
lodging.

(h)pra kuan (r)san-
(l)doht nai (l)gu-(l)dti
(f)tee (l)jat (f)hai (h)krap.

พระควรสันโดษในกุฏิที่จัด
ให้ครับ.

Why doesn't Venerable
(____) sleep in his kuti?

tam-mai (h)pra (____)
(f)mai (f)chøøp nøøn
(f)tee (l)gu-(l)dti (r)køøng
(f)tan (h)krap?

ทำไมพระ (____) ไม่นอน
ที่กุฏิของท่านครับ?

~He is afraid of the rat that
comes in at night.

~(f)tan glua (r)noo (f)tee
(f)kao mah dtøøn glahng
küün (h)krap.

~ท่านกลัวหนูที่เข้ามาตอน
กลางคืนครับ.

~He is afraid of the ghost.

~(f)tan glua (r)pee (h)krap.

~ท่านกลัวผีครับ.

*~Sometimes he takes his
glot into the forest and
practices there.*

*~bahng (h)krang (f)tan
nam (l)glot (f)kao bpai
pah-(h)wa-nah nai (l)bpah
(h)krap.*

*~บางครั้งท่านนำกลดเข้าไป
ภานาในป่าครับ.*

**There is a tree blocking
the path to my kuti.**

**mee (f)dtton-(h)mai
(r)kwahng tahng bpai
(l)gu-(l)dti (r)pom
(h)krap.**

**มีต้นไม้ขวางทางไปกุฏิผม
ครับ.**

**My walking path is
overgrown. Can the
pakhaw come and kuppi?**

**mee (f)dtton-(h)mai klum
tahng dæon jong-grom.
(f)hai (l)bpah-(r)kahnw
(f)chuay mah (l)gap-(l)bpi
(f)dai (r)mai (h)krap?**

**มีต้นไม้คลุมทางเดิน
จงกรม ให้ปะขาวช่วยมา
กับปีได้ไหมครับ?**

**Any valuables should not
be kept in one's kuti.**

**(f)mai kuan (l)gep
(r)køong mee (f)kahn nai
(l)gu-(l)dti (h)krap.**

**ไม่ควรเก็บของมีค่าในกุฏิ
ครับ.**

**There are a lot of weeds
on my walking path.**

**mee (h)wat-cha-(f)püüt
(f)kün (h)rok bon tahng
dæon jong-grom (r)køong
(r)pom (h)krap.**

**มีวัชพืชขึ้นรกบนทางเดิน
จงกรมของผมครับ.**

**There is a tree branch
touching my kuti and the
ants are coming in.**

**mee (l)ging-(h)mai (l)dtit
(l)gap (l)gu-(l)dti (r)pom,
(h)mot gam-lang (f)kao
mah (f)kahnng nai
(h)krap.**

**มีกิ่งไม้ติดกับกุฏิผม มด
กำลังเข้ามาข้างในครับ.**

Is this sala made of teak?

**(r)sah-lah (h)nee tam
(l)jahk (h)mai-(l)sak
(f)chai (r)mai (h)krap?**

**ศาลานี้ทำจากไม้สักใช่ไหม
ครับ?**

**This bamboo platform is
falling apart.**

**dtiang (h)mai-(l)pai an-
(h)nee gam-lang (l)ja
pang (h)krap.**

**เตียงไม้ไผ่อันนี้กำลังจะพัง
ครับ.**

May I have the key to my kuti. The door is locked.	(r)pom (r)køø gun-jae (l)gu-(l)dti (r)pom (f)dai (r)mai (h)krap? (l)bpra- dtoo (h)løøk (l)yoo.	ผมขอกุญแจกุฏิผมได้ไหม ครับ? ประตูล็อกอยู่.
Do you have any spare locks?	ah-jahn mee gun-jae (r)sam-røøng (r)mai (h)krap?	อาจารย์มีกุญแจสำรอง ไหมครับ?
Wash your feet before entering the sala/kuti.	(h)lahng (h)tao (l)gøøn (f)kao (r)sah-lah (h)krap.	ล้างเท้าก่อนเข้าศาลาครับ.
We have to prepare 2 kutis for visiting monks.	rao (f)dtøøng dtriam (l)gu-(l)dti (r)søøng (r)lang (f)püa (h)pra-ah- kan-(l)dtu-(l)ga (h)krap.	เราต้องเตรียมกุฏิ สอง หลังเพื่อพระอาคันตุกะ ครับ.
Ajahn (____) is coming, can you prepare his kuti?	ah-jahn (____) gam- lang mah, (f)tan (f)chuay bpai dtriam (l)gu-(l)dti (f)dai (r)mai (h)krap?	อาจารย์ (____) กำลังมา ท่านช่วยไปเตรียมกุฏิได้ ไหมครับ?
~Yes. Which kuti will he stay at. When will he arrive?	~(r)dai, (l)ja (f)hai (f)tan (h)pak (f)tee (l)gu-(l)dti (r)nai (h)krap. (f)müa- (l)rai (l)ja mah (r)tiüng (h)krap?	~ได้, จะให้ท่านพักที่กุฏิไหน ครับ. เมื่อไหร่จะมาถึงครับ?
~Yes, but if he is coming soon, I will need help.	~(f)dai. (l)dtæ (f)tah ah- jahn (l)ja mah rew-rew (h)nee, (r)pom (f)dtøøng- gahn kon (f)chuay (h)krap.	~ได้. แต่ถ้าอาจารย์จะมา เร็วๆนี้ ผมต้องการคนช่วย ครับ.
~We will need special requisites from the store room too.	~rao (f)dtøøng-gahn (r)køøng (h)chai (h)pi- (l)seht (l)jahk (f)høøng klang (f)duay (h)krap.	~เราต้องการของใช้พิเศษ จากห้องคลังด้วยครับ.

The oil rags at my kuti are dry. Where can I get some oil?

(f)pah-(h)chup-(h)nam-man-gan-(h)mot-(l)bpluak (f)tee (l)ku-(l)dti (r)pom (h)haeng (h)laew. (h)nam-man (l)yoo (f)tee (r)nai (h)krap?

ผ้าชุบน้ำมันกันมดปลวกที่
ภูมิผแห้งแล้ว. น้ำมันอยู่
ที่ไหนครับ?

This water moat has water creatures living in it.

nai rahng (h)nee mee (f)look-(h)nam (l)yoo (h)laew (h)krap.

ในรางนี้มีลูกน้ำอยู่ แล้
ครับ.

Where can I find a :

(r)pom (r)sah-(f)maht (r)hah (____) (f)dai (f)tee (r)nai (h)krap?

ผมสามารถหา (____) ได้
ที่ไหนครับ?

~ladder

~ban-dai

~บันได

~machete

~(f)meet-(f)prah

~มีดพร้า

~rope

~(f)chiuak

~เชือก

Please sweep around your kuti.

(l)ga-(h)ru-nah (l)gwaht (f)røøp-(f)røøp (l)gu-(l)dti (r)køøng (f)tan (f)duay (h)krap.

กรุณากวาดรอบ ๆ ภูมิของ
ท่านด้วยครับ.

Clean the cobwebs first before sweeping the floor.

(l)gwaht yai-maeng-mum (l)gøøn (l)gwaht (h)püün (h)krap.

กวาดใยแมงมุมก่อนกวาด
พื้นครับ.

Now we do the mopping.

dtøøn (h)nee rao gam-lang (r)too (h)püün (h)krap.

ตอนนี้เรากำลังถูพื้นครับ.

These screens need wiping.

(f)dtøøng (h)chet (f)mung (f)luat (l)lao (h)nee (h)krap.

ต้องเช็ดมุ้งลวดเหล่านี้
ครับ.

You can use this cloth.	(f)tan (h)chai (f)pah (h)nee (f)dai (h)krap.	ท่านใช้ผ้านี้ได้ครับ.
This cloth is only for cleaning the shrine.	(f)pah (r)püün (h)nee (h)chai tam kwahm (l)sa- (l)ah (f)taen (h)pra (f)tao (h)nan (h)krap.	ผ้าผืนนี้ใช้ทำความสะอาด แท่นพระเท่านั้นครับ.
Are these relics, and of who?	an (h)nee bpen (h)pra (f)taht (f)chai (r)mai (h)krap? bpen (h)pra (f)taht (r)køøng krai (h)krap?	อันนี้เป็นพระธาตุใช่ไหม ครับ? เป็นพระธาตุของ ใครครับ?
<i>~These are the relics of the Buddha.</i>	<i>~(h)nee bpen (h)pra (f)taht (r)køøng (h)pra-(h)put- (h)ta-(f)jao (h)krap.</i>	<i>~นี่เป็นพระธาตุของ พระพุทธเจ้าครับ.</i>
<i>~These are bones of Luang Pøø (_____).</i>	<i>~(h)nee bpen (l)at-(l)ti (r)køøng (r)luang (f)pøø (_____) (h)krap.</i>	<i>~นี่เป็นอัฐิของหลวงปู่ (_____)ครับ.</i>
<i>~These are amulets (sømdets).</i>	<i>~(h)nee bpen (h)pra- (f)kriiang ((r)som-(l)deht) (h)krap.</i>	<i>~นี่เป็นพระเครื่อง(สมเด็จ) ครับ.</i>
These are very (_____):	(r)køøng (l)lao (h)nee (_____) (f)mahk (h)krap.	ของเหล่านี้ (_____) มากครับ.
<i>~sacred</i>	<i>~(l)sak-(l)sit</i>	<i>~ศักดิ์สิทธิ์</i>
<i>~magical</i>	<i>~(h)wi-(l)seht</i>	<i>~วิเศษ</i>
<i>~rare</i>	<i>~(r)hah-(f)yahk</i>	<i>~หายาก</i>
<i>~ancient</i>	<i>~boh-rahñ</i>	<i>~โบราณ</i>

~expensive	~rah-kah paeng	~ราคาแพง
~powerful and protect one from bullets, ghosts and danger.	~mee (h)pa-lang (f)look-bpüün, (r)pee (h)læ an-(l)dta-rah.	~มีพลังกันลูกปืน, ผีและอันตราย.
May I clean the shrine?	(r)pom (r)køø (l)a-(h)nu-(f)yaht tam kwahm (l)sa-(l)aht (f)taen (h)pra (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขออนุญาตทำความสะอาดแท่นพระได้ไหมครับ?
Where are the foot wiping cloths?	(f)pah (h)chet (h)tao (l)yoo (f)tee (r)nai (h)krap?	ผ้าเช็ดเท้าอยู่ที่ไหนครับ?
May I have a chair for my kuti veranda?	(r)pom (r)køø (f)gao-(f)ee (r)sam-(l)rap (h)ra-biang (l)gu-dti (r)køøng (r)pom (f)dai (r)mai (h)krap?	ผมขอเก้าอี้สำหรับระเบียงกุฏิของผมได้ไหมครับ?
We bow when we enter or exit our kuti.	rao (l)grahp dtøøn (f)kao-(l)øøk (l)jahk (l)gu-(l)dti (h)krap.	เรากราบตอนเข้า-ออกจากกุฏิครับ.
One can not sit higher than the Ajahn.	(f)mai kuan (f)nan (r)soong (l)gwah ah-jahn (h)krap.	ไม่ควรนั่งสูงกว่าอาจารย์ครับ.
One should not sleep higher than Luang Pøø.	(f)mai kuan nøøn (r)soong-(l)gwah (r)luang-(f)pøø (h)krap.	ไม่ควรนอนสูงกว่าหลวงพ่ครับ.
I sleep with my head towards the Buddha.	(r)pom nøøn (r)han (r)hua bpai tahng (h)pra-(h)put-(h)ta-(f)roop (h)krap.	ผมนอนหันหัวไปทางพระพุทธรูปครับ.
Be careful, the stairs are slippery.	(h)ra-wang, ban-dai (f)lüün (h)krap.	ระวัง บันไดลื่นครับ.

Today we will wax the floor at the sala and at the kutis.

wan-(h)nee rao (l)ja (l)kat man (h)püün (r)sah-lah (h)læ (l)gu-(l)dti (h)krap.

วันนี้เราจะขัดมันพื้นศาลา และกุฏิครับ.

May I have some string/cord to hang my robes on?

(r)pom (r)køø (f)chüak bpai tam rahw dtah (r)pah (f)dai (r)mai (h)krap?

ผมขอเชือกไปทำราวตากผ้าได้ไหมครับ?

Please close your windows and door when leaving your kuti because it can rain at any time.

(f)chuay (l)bpit (l)bpra-dtoo (h)læ (f)nah-(l)dtahng (l)gøøn (l)øøk (l)jahk (l)gu-(l)dti (h)prø (r)fon (l)aht-(l)ja (l)dtok (f)dai (h)krap.

ช่วยปิดประตูและหน้าต่าง ก่อนออกจากกุฏิเพราะฝน อาจจะตกได้ครับ.

It is better to put the broom under the kuti than leave it out in the rain.

(l)gep (h)mai-(l)gwaht (h)wai (l)dtai (l)gu-(l)dti dee (l)gwah wahng dtahk (r)fon (h)wai (f)kahng (f)nøøk (h)krap.

เก็บไม้กวาดไว้ได้กุฏิดีกว่า วางตากฝนไว้ข้างนอก ครับ.

Please take away all trash from your kuti and scrape-off any candle wax that is on the floor.

(f)chuay teh (l)ka-(l)ya (h)læ (l)koot (l)yot tian bon (h)püün (l)gu-(l)dti (f)tan (f)duay (h)krap.

ช่วยเทขยะและขูดหยดเทียนบนพื้นกุฏิท่านด้วย ครับ.

What is in the spittoon?

(l)a-rai (l)yoo nai (l)gra-(r)tohn (h)krap?

อะไรอยู่ในกระโถนครับ?

~spit and urine

~(h)nam-lahy (h)læ bpas-(r)sah-(h)wa (h)krap.

~น้ำลายและปัสสาวะครับ.

BOWLS

(l)baht

บาตร

Where did you get your bowl?

**(f)tan (f)dai (l)baht mah
(l)jahk (r)nai (h)krap?**

**ท่านได้บาตรมาจากไหน
ครับ?**

*~I've had this bowl since I
ordained.*

*~(r)pom (f)dai (l)baht
dtøøn (l)buat (h)krap.*

~ผมได้มาตอนบวชครับ.

*~A layperson offered it to
me years ago at Wat
(_____).*

*~mee yohm (l)ta-(r)wahy
(f)müa (r)lahy bpee (l)gøøn
(f)tee (h)wat (_____)
(h)krap.*

*~มีโยมถวาย เมื่อหลายปี
ก่อนที่วัด(_____)ครับ.*

*~This used to be Ajahn (so
and so's) bowl.*

*~(f)nee kehy bpen (l)baht
(r)køøng ah-jahn (_____)
(h)krap.*

*~นี่เคยเป็นบาตรของอาจารย์
(_____)ครับ.*

**Can you show me how to
fire my bowl?**

**(f)tan (l)bom (l)baht
(f)hai doo (f)dai (r)mai
(h)krap?**

**ท่านบ่มบาตรให้ดูได้ไหม
ครับ?**

**My bowl from the West is
very small. May I use a
larger one while I am
here?**

**(l)baht (r)pom mah
(l)jahk müang (f)nøøk
(l)ka-(l)naht (h)lek.
(r)pom (r)køø (l)plian an
(l)yai-(l)gwah (f)dai
(r)mai (h)krap?**

**บาตรผมมาจากเมืองนอก
ขนาดเล็ก. ผมขอเปลี่ยน
อันใหญ่กว่าได้ไหมครับ?**

**Do the new monks here
usually wash the
majjhima monk's bowls?**

**(h)pra (f)tee (f)nee
(h)lahng (l)baht (f)hai
(h)pra mach-(l)chi-mah
(r)mai (h)krap?**

**พระที่นี้ล้างบาตรให้พระ
มัชฌิมาไหมครับ?**

I do not need a new bowl.

**(r)pom (f)mai (f)dtøøng-
gahn (l)baht (l)mai
(h)krap.**

**ผมไม่ต้องการบาตรใหม่
ครับ.**

I am content with my bowl.	(r)pom (r)san-(l)doht nai (l)baht (r)køøng (r)pom (h)krap.	ผมสันโดนในบาตรของผม ครับ.
Excuse me Ajahn, may I carry your bowl?	(r)køø oh-(l)gaht, (h)rap (l)baht ah-jahn (f)dai (r)mai (h)krap?	ขอโอกาส, รับบาตร อาจารย์ได้ไหมครับ?
This bowl is still wet.	(l)baht (h)nee yang (l)bpiak (l)yoo (h)krap.	บาตรนี้ยังเปียกอยู่ครับ.
Do not put cups, spoons, or your spittoon in your bowl.	(l)yah wahng (f)gaew, (h)chøøn (r)rüü (l)gra- (r)tohn nai (l)baht (r)køøng (f)tan.	อย่าวางแก้ว, ช้อน หรือ กระโถนในบาตรของท่าน.
The bowl is a symbol of the alms mendicant life.	(l)baht bpen (r)san-(h)ya- (h)lak chee-(h)wit (r)køøng (l)sa-(h)ma- (h)na.	บาตรเป็นสัญลักษณ์ชีวิต ของสมณะ.
<i>~not a trash receptacle.</i>	~(f)mai (f)chai (r)tang (l)ka-(l)ya (h)krap.	~ไม่ใช่ถังขยะครับ.
We do not rest the bowl directly on the ground.	rao (f)mai wahng (l)baht (h)wai bon (h)püün dohy dtrong (h)krap.	เราไม่วางบาตรไว้บนพื้น โดยตรงครับ.
He needs to put his bowl somewhere else.	(r)kao (f)dtøøng (l)gep (l)baht (f)tee (l)üün (h)krap.	เขาต้องเก็บบาตรที่อื่น ครับ.
He needs to put his bowl away.	(r)kao (f)dtøøng (l)gep (l)baht (h)wai.	เขาต้องเก็บบาตรไว้.
He is very mindful; he never drops his bowl lid.	(r)kao mee (l)sa-(l)dti (f)mahk; (r)kao (f)mai kehy tam (r)fah (l)baht (l)dtok lehy.	เขามีสติมาก ; เขาไม่เคย ทำฝาบาตรตกเลย.

**We keep the bowl covers
near the bowl washing
area.**

**rao (l)gep (l)ta-(l)lok
(l)baht (h)wai (f)glai
(f)tee (h)lahng (l)baht
(h)krap.**

**เราเก็บถลกบาตรไว้ใกล้ที่
ล้างบาตรครับ.**

**Where is the bowl
washing area?**

**(f)tee (h)lahng (l)baht
(l)yoo (f)tee (r)nai
(h)krap?**

ที่ล้างบาตรอยู่ที่ไหนครับ?

**May I borrow a bowl
drying cloth?**

**(r)pom (r)køø yüüm
(f)pah (h)chet (l)baht
(f)dai (r)mai (h)krap?**

**ผมขอยืมผ้าเช็ดบาตรได้
ไหมครับ?**

TALKING ABOUT MONKS

**(f)poot (f)rüang
(h)pra**

พูดเรื่องพระ

Do you know (so and so)?

**(f)tan (h)roo-(l)jak
(____) (r)mai (h)krap?**

**ท่านรู้จัก (____) ไหม
ครับ?**

Yes, he (____) :

**(h)roo-(l)jak (h)krap,
(f)tan :**

รู้จักครับ, ท่าน :

*~is a truly dedicated
practitioner.*

*~bpen (h)nak (l)bpa-(l)dti-
(l)bat (f)tee (h)tae jing.*

~เป็นนักปฏิบัติที่แท้จริง.

~is a strict practitioner.

*~(f)krehng-(h)krat nai
(f)køø-(h)wat-(l)pba-(l)dti-
(l)bat.*

~เคร่งครัดในข้อวัตรปฏิบัติ.

~is an excellent meditator.

~pah-(h)wa-nah dee.

~ภาวนาดี.

*~really loves sitting and
walking meditation.*

*~(f)chøøp (f)nang (l)sa-
mah-(h)ti dæən jong-grom.*

~ชอบนั่งสมาธิเดินจงกรม.

~has a lot of Metta.	~mee (f)meht-dtah (f)mahk.	~มีเมตตามาก.
~is an excellent teacher.	~bpen kroo-(f)poo-(r)søøn (f)tee dee.	~เป็นครูผู้สอนที่ดี.
~is a Vinaya expert.	~bpen (f)poo (l)dtaek-(r)chahn (h)pra-(h)wi-nay.	~เป็นผู้แตกฉานพระวินัย.
~is a giver of Dhamma talks. His talks are excellent.	~bpen (h)pra-(h)nak-(f)teht. kam-(r)søøn (f)tan (f)yiam-(f)mahk.	~เป็นพระนักเทศน์. คำสอนท่านเยี่ยมมาก.
~is an excellent trainer of monks.	~(l)fuk-(l)hat (h)pra (f)tee dee (f)mahk.	~ฝึกหัดพระที่ดีมาก.
~is an excellent chanter. He knows all the chants.	~(l)suat-mon (f)dai pai-(h)rø, (f)tan jam (l)bot-(l)suat (f)dai (h)tang-(l)mot.	~สวดมนต์ได้ไพเราะ, ท่านจำบทสวดได้ทั้งหมด.
~is an excellent patimokkha chanter. He has a good voice.	~(l)suat bpah-(l)dti-(f)mohk (f)dai dee. (f)tan (r)siang dee (f)mahk.	~สวดปาติโมกข์ได้ดี. ท่านเสียงดีมาก.
~likes building. I never saw anyone work so diligently as him.	~(f)chøøp tam ngahn (l)gøø-(f)sahng. (r)pom (f)mai kehy (r)hen krai (l)ka-(r)yan (l)yahng (f)tan.	~ชอบทำงานก่อสร้าง. ผมไม่เคยเห็นใครขยันอย่างท่าน.
~is one of few wants.	~bpen (f)poo (h)mak-(h)nøøy.	~เป็นผู้มีก้น้อย.
~is the one with lots of tattoos.	~mee røøy (l)sak (h)ya.	~มีรอยสักเยอะ.
~is the chubby one.	~bpen (f)poo (r)som-boon.	~เป็นผู้สมบุรณ์.
~is the fat one.	~dtua (f)uan.	~ตัวอ้วน.

~is the one with glasses.

*~(l)sai (f)waen. ((f)waen
dtah)*

~ใส่แว่น.(แว่นตา)

**On your tudong, which
Krooba Ajahns did you
meet?**

**(h)ra-(l)wahng (h)tu-dong
(f)tan (h)pop kroo-bah-
ah-jahn (r)nai (f)bahng
(h)krap?**

**ระหว่างชุดงัดท่านพบครู
บาอาจารย์องค์ไหนบ้าง
ครับ?**

**Which monastery would
you recommend I go to
live at, to practice
meditation?**

**(h)wat (r)nai (f)tee
(r)pom kuan bpai (l)yoo
(l)sük-(r)sah (l)bpa-(l)dti-
(l)bat?**

**วัดไหนที่ผมควรไปอยู่
ศึกษาปฏิบัติ?**

**Which teacher would you
recommend for me?**
(for a student/teacher
relationship)

**ah-jahn (f)tan (r)nai
(f)tee (r)pom kuan bpai
(l)fahk dtua bpen (f)look-
(l)sit?**

**อาจารย์ท่านไหนที่ผมควร
ไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์?**

**He was (____).
I hope he visits again.**

**(f)tan bpen (h)pra (f)tee
(____) . (r)pom (r)wang
(f)wah (f)tan (l)ja (l)glap
mah (f)yiam (l)EEK.**

**ท่านเป็นพระที่(____).
ผมหวังว่าท่านจะกลับมา
เยี่ยมอีก.**

~such a nice monk

~(h)ni-(r)say dee

~นิสัยดี

~so polite and respectful

*~(l)su-(f)pahp (f)riap-
(h)røøy*

~สุภาพเรียบร้อย

*~so impeccable in
following the korwat*

*~(f)mai tam (l)pit (f)køø
(h)wat*

~ไม่ทำผิดข้อวัตร

~ข้อวัตรเรียบร้อย

~ข้อวัตรดี

~ <i>diligent and helpful</i>	~(l)ka-(r)yan (h)læ (f)chøøp (f)chuay (r)liia	~ขยันและชอบช่วยเหลือ
~ <i>diligent and patient</i>	~(l)ka-(r)yan (l)ot-ton	~ขยันอดทน
~ <i>of good conduct</i>	~(f)riap-(h)røøy dee	~เรียบร้อยดี
~ <i>well behaved and of pleasant manner</i>	~(f)riap-(h)røøy dee	~เรียบร้อยดี
	~(l)gi-(h)ri-yah (f)riap (h)røøy	~กิริยาเรียบร้อย
~ <i>humble</i>	~l)øøn (h)nøøm (l)tøøm dton	~อ่อนน้อมถ่อมตน
~ <i>admirable and inspiring of faith</i>	~(f)nah (f)liiam sai	~น่าเลื่อมใส
~ <i>skillful and capable</i>	~(l)gehng	~เก่ง
~ <i>knowledgeable and wise</i>	~mee kwahm (h)roo (h)lae mee bpan-yah	~มีความรู้และมีปัญญา

Short Dhamma Phrases

Not sure.	(f)mai (f)nae	ไม่แน่ใจ
It's his kamma.	bpen gam (r)køøng (r)kao	เป็นกรรมของเขา.
It's his accumulated merit.	bpreñ bah-(h)ra-mee (r)køøng (r)kao	เป็นบารมีของท่าน.
He is someone with great merit.	(f)tan ah-jahn bpen (f)poo mee bah-(h)ra-mee mahk	ท่านอาจารย์เป็นผู้มีบารมี มาก.
He is someone with great loving kindness.	(f)tan ah-jahn bpen (f)poo mee (f)meht-dtah mahk	ท่านอาจารย์เป็นผู้มีเมตตา มาก.
Just let go.	(l)bpløøy wahng	ปล่อยวาง
Be patient.	(l)ot-ton	อดทน
At first, one needs to rely on patient endurance.	(f)dtøøng-(l)ot-ton-(l)gøøñ	ต้องอดทนก่อน
It is natural.	bpen-tam-(h)ma-(f)chaht	มันเป็นธรรมชาติ.
It's like that. (That is its nature.)	man bpen (l)yahng (h)nan	มันเป็นอย่างนั้น
(_____) is like that.	(_____) bpen (l)yahng (h)nan	(_____) เป็นอย่างนั้น.
~Life	~chee-(h)wit	~ชีวิต
~The life of a practitioner	~chee-(h)wit køøng (f)poo (l)bpa-(l)dti-(l)bat	~ชีวิตของผู้ปฏิบัติ.

~The body	~(f)rahng gahy, (r)sang-(r)kahn	~ร่างกาย, สังขาร
~Suffering	~kwahm (h)tuk	~ความทุกข์
~Birth, aging, sickness, and death	~kwahm (l)gəət, kwahm (l)gae, kwahm (l)jep læ kwahm dtahy	~ความเกิด, ความแก่, ความเจ็บ และความตาย.
With diligence, burn-up the defilements.	(f)hai mee kwahm pian (r)pao-gi-leht	ให้มีความเพียรเผากิเลส.
Be one who is not heedless.	bpen (f)poo (f)mai (l)bpra-maht	เป็นผู้ไม่ประมาท.
Do it a lot, practice a lot.	tam (f)hai (f)mahk, (l)ja rəən-(f)hai-(f)mahk	ทำให้มากเจริญให้มาก.
Not to like, not to dislike.	(f)mai yin dee, (f)mai yin (h)rahy	ไม่ยินดีไม่ยินร้าย.
Look after the mind.	doo lae (l)jit	ดูแลจิต.
Just this much	(f)kae-(h)nee-(l)eyng	แค่นี้เอง.
It's just this.	(l)sak-(l)dtæ-(f)wah	สักแต่ว่า.
Anything will do.	(l)a-rai-(f)gøø-(f)dai	อะไรก็ได้.
I'm indifferent. (on this matter) I have no strong feelings either way.	(r)pom-(r)chehy-(r)chehy (h)krap	ผมเฉยๆ ครับ.
Think with wisdom.	(h)kit-(f)duay-bpan-yah	คิดด้วยปัญญา.

Make the mind empty.	tam-(l)jit-(f)hai-(f)wahng	ทำจิตให้ว่าง.
Attend to the in and out breath.	gam-(l)not lom-(r)hahy-jai-(f)kao lom-(r)hahy-jai-(l)øøk	กำหนดลมหายใจเข้า ลมหายใจออก.
establish mindfulness	gam-(l)not (l)sa-(l)dti	กำหนดสติ.
Life is uncertain, but death is certain.	chee-(h)wit bpen (r)køøng (f)mai (f)nae nøøn, (l)dtæ kwahm dtahy bpen (r)køøng (f)nae nøøn.	ชีวิตเป็นของไม่แน่นอน, แต่ความตายเป็นของแน่นอน.
Eat little, speak little, sleep little.	gin (h)nøøy, nøøn (h)nøøy, (f)poot (h)nøøy	กินน้อย, นอนน้อย, พุดน้อย
Be restrained by body, speech, and mind.	(r)sam-ruam gahy wah-jah jai	สำรวมกาย วาจา ใจ
Fight the defilements; don't retreat.	(l)dtøø -(f)soo gi-(l)leht (l)yah-(r)tøøy-(r)lang	ต่อสู้กิเลส อย่าถอยหลัง
Sila, Samadhi, and Panna, is the foundation of Buddhism.	(l)lak (r)køøng (h)pra-(h)put-(h)ta-(l)saht-(l)sa-(r)nah küü (r)seen, (l)sam-mah-(h)ti (h)læ pan-yah.	หลักของพระพุทธศาสนา คือศีล, สมาธิ และ ปัญญา.
Now please pay attention while receiving the 5 or 8 precepts at this time.	yohm (f)dtung-jai (l)sa-(r)mah-tahn (r)seen (f)hah (r)seen (l)bpaet (l)dtøø-bpai	โยมตั้งใจ สมาทาน ศีลห้า ศีลแปด ต่อไป.
If one wants a duck to be like a chicken, or a chicken to be like a duck, it will only be suffering because it is impossible.	kon (f)tee (f)dtøøng gahn (f)hai (l)bpet bpen (l)gai (r)rüü (l)gai bpen (l)bpet, man (f)gøø (h)tuk (f)tao (h)nan (h)prø man bpen bpai (f)mai (f)dai.	คนที่ต้องการให้เป็ดเป็นไก่ หรือไก่เป็นเป็ด, มันก็ทุกข์ เท่านั้นเพราะมันเป็นไปไม่ได้.

True but not right.	jing (l)dtæ (f)mai (l)took	จริงแต่ไม่ถูก.
The wrong within the right.	kwahm (l)pit nai kwahm (l)took	ความผิดในความถูก
It is correct, but it is wrong.	man (l)took (l)dtæ man (l)pit	มันถูกแต่มันผิด.
Just as the head and tail of a snake are part of the same very snake, we don't know the truth that happiness and suffering are always linked together as well.	(r)hua gap (r)hahng ngoo (f)gøø (l)yoo nai ngoo dtua diaw gan, küü rao (f)mai (h)roo (f)wah (l)suk (h)tuk (h)nan kwahm bpen jing (f)gøø (l)yoo nai dtua diaw gan (h)nan ehng.	หัวกับหางงูก็อยู่ในงูตัวเดียวกัน, คือเราไม่รู้่ว่าสุขทุกข์นั้นความเป็นจริงก็อยู่ในตัวเดียวกันนั่นเอง.
Everything is teaching us, but we don't understand. This is something one experiences for one's self.	(l)sing (h)tang (r)lahy man (r)søøn rao (l)yoo (l)dtæ (f)mai (h)roo (l)jak (f)nee man bpen (l)bpat (l)jat dtang.	สิ่งทั้งหลายมันสอนเราอยู่แต่ไม่รู้จัก นี่มันเป็นปัจจุตัง
Thinking wrongly is suffering. Thinking correctly relieves suffering. This is called practice.	(h)kit (l)pit (f)gøø bpen (h)tuk (h)kit (l)took (f)gøø (r)hahy (h)tuk (f)nee (f)riak (f)wah gahn pah-(h)wa-nah.	คิดผิดก็เป็นทุกข์ คิดถูกก็หายทุกข์ นี่เรียกว่าการภาวนา.
If one is persistent in doing good, one will receive good.	(f)taa (f)dtang jai tam dee (f)dtøøng (f)dai dee.	ถ้าตั้งใจทำดีต้องได้ดี.
This cup is already broken.	(f)tuay (h)nee man (l)dtæk (r)sia (h)laew.	ถ้วยนี้มันแตกเสียแล้ว.
By definition, humans are those who like to create issues.	kwahm (r)mai (r)køøng (h)ma-(h)nut keu (f)poo (f)chøøp-(f)sahng-(f)rüang	ความหมายของมนุษย์ คือผู้ชอบสร้างเรื่อง.

Letting go is light, picking-up is heavy.	wahng (h)laew bao, ao (h)laew (l)nak.	วางแล้วเบา เอาแล้วหนัก.
Not to have anything. Not to be anything. Not to want anything.	(f)mai mee (l)a-rai. (f)mai bpen (l)a-rai. (f)mai ao (l)a-rai.	ไม่มีอะไร ไม่เป็นอะไร ไม่ เอาอะไร.
If someone has a pure mind, then if someone throws shit at us, it's as if it were flowers.	kon jai dee ... kon bpah (f)kee mah (f)hai (f)gøø glahy bpen (l)døøk (h)mai.	คนใจดี...คนปาขี้มาให้ก็ กลายเป็นดอกไม้.
When the body is light, the mind is also light.	gahy bao, (l)jit bao	กายเบา, จิตเบา
Be mindful in the present moment.	(f)hai mee (l)sa-(l)dti (l)yoo nai (l)pbat-(l)ju-ban	ให้มีสติอยู่ในปัจจุบัน.
If it isn't good, let it die. It is doesn't die, make it good.	(f)tah (f)mai dee (f)gøø (f)hai man dtahy. (f)tah (f)mai dtahy (f)gøø (f)hai man dee.	ถ้าไม่ดีก็ให้มันตาย.ถ้าไม่ ตายก็ให้มันดี.
The defilements flood people's hearts.	(l)gi-leht (f)tuam (r)hua jai kon	กิเลสท่วมหัวใจคน.
If one gets better, one gets better; if one dies, one dies.	(r)hahy (f)gøø (r)hahy; dtahy (f)gøø dtahy.	หายก็หายตายก็ตาย.
If he comes, he comes. If he goes, he goes. (If it comes, it comes. If it goes, it goes.)	mah (f)gøø mah. bpai (f)gøø bpai.	มาก็มาไปก็ไป.
When you're diligent, then practice. When you're lazy, then practice.	(l)ka-(r)yan (f)gøø (l)bpa- (l)dti-(l)bat, (f)kee (l)giat (f)gøø (l)bpa-(l)dti-(l)bat	ขยันก็ปฏิบัติ, ขี้เกียจก็ ปฏิบัติ.
Samadhi merely calms the mind. Wisdom calms the	(l)sa-mah-(h)ti (f)kae (l)sa- (l)ngop (l)jit, bpan-yah	สมาธิ แค่ สงบจิต, ปัญญา

defilements.	(l)sa-ngop (l)gi-(l)leht.	สงบกิเลส.
Benefit yourself, and others will benefit as well.	tam (l)bpra-(l)yoht dton (l)bpra-(l)yoht (f)poo (l)üün (f)hai (r)tüng (h)prøøøm.	ทำประโยชน์ตนประโยชน์ ผู้อื่นให้ถึงพร้อม.
Not a being, not a person, not a self, not an "us", not a "me".	(f)mai (f)chai (l)sat (l)buk- kon dtua-dton rao (r)kao.	ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเรา เขา.
This body is not beautiful or attractive.	(f)rahng gahy (h)nee (f)mai (r)suay (f)mai ngahm.	ร่างกายนี้ไม่สวยไม่งาม.
Contemplate exactly there. (Pay attention exactly there.)	(l)jot-(l)jøø-dtrong-(h)nan.	จดจ่อตรงนั้น.
The Buddha taught to be afraid of birth, aging, sickness, and death.	(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao (r)søøn (f)hai glua küü glua kwahm (l)gøæt, kwahm (l)gae, kwahm (l)jep (h)læ kwahm dtahy.	พระพุทธเจ้าสอนให้กลัว คือ กลัวความเกิด ความแก่ ความเจ็บ และความตาย
The Buddha taught to dare to fight the defilements of greed, hatred, and delusion.	(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao (r)søøn (f)hai (f)glah (l)dtøø-(f)soo (l)gi-(l)leht küü kwahm (f)lohp kwahm (l)groht (h)læ kwahm (r)long.	พระพุทธเจ้าสอนให้กล้า ต่อสู้กิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ และ ความหลง
Everything that arises is subject to cessation.	(l)sing (f)tee (l)gøæt (l)sing (h)nan (l)dap bpai bpen tam-(h)ma-dah	สิ่งที่เกิดสิ่งนั้นดับไปเป็น ธรรมดา
Don't stare at the women.	(l)yah-bpai-møøng-(f)poo- (r)ying	อย่าไปมองผู้หญิง
Beware of the red-lipped tigers.	(h)ra-wang (r)süa (l)bpahk daeng	ระวังเสือปากแดง.

A Krooba Ajahn teaching about the real dangers in the modern forest monk life in Thailand concerning the celibate life are not the large tigers from Thailand's rich and vast forests of old. Remember that in Thai the 'r' sound is commonly pronounced as an 'l' so when pronounced a bit slowly the outcome sounds like 'Thai girls'. (a pun in English)

Observe your mind; escape mara's snare.	doo-(l)jit-dton-(h)pon-(l)buang-mahn	ดูจิตตนพ้นปวงมาร.
Don't be loud and joking around.	(l)yah (l)song (r)siang dang heh-hah	อย่าส่งเสียงดังเฮฮา.
Giving a teaching without making sound.	(f)teht (f)mai mee (r)siang	เทศน์ไม่มีเสียง.
To teach by being an example.	tam (f)hai doo (l)yoo (f)hai (r)hen	ทำให้ดู อยู่ให้เห็น.
It is better to teach by example, than by word.	tam (f)hai doo (l)yoo (f)hai (r)hen dee (l)gwah gahn (r)søøn (f)duey (l)bpak.	ทำให้ดู อยู่ให้เห็น ดีกว่า การสอนด้วยปาก.
Use your heart to listen to the teaching, not your ears.	(h)chai jai fung, (l)yah (h)chai (r)hoo fung.	ใช้ใจฟัง อย่าใช้หูฟัง.
Follow in the footsteps of the enlightened beings.	dtahm røøy (h)pra-(l)a- (h)ri-(h)ya-(f)jao.	ตามรอยพระอรหันต์
Hair of the head, hair of the body, nails, teeth, and skin, are dukkha (suffering / unsatisfactory).	(r)pom-(r)kon-(h)lep-fan- (r)nang-bpen-(h)tuk.	ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เป็น ทุกข์.
convenient but difficult	(l)sa-(l)duak (l)dtæ lam- (l)bahk	สะดวกแต่ลำบาก
High-tech, high suffering	hai-(h)tek hai-(h)tuk	ไฮเทคไฮทุกข์

Abandon greed, hatred,
delusion, likes, and
dislikes, in every mind
moment.

(h)la kwahm (f)lohp
kwahm (l)groht kwahm
(r)long kwahm pøø jai
kwahm (f)mai pøø jai nai
(h)tuk (l)ka-(h)na (l)jit

ละความโลภ, ความโกรธ,
ความหลง ความพอใจ
ความไม่พอใจ ในทุกขณะ
จิต

The eyes see forms, the
ears hear sounds, the nose
smells odors, the tongue
tastes flavors, the body
contacts tangibles, and the
mind experiences mind-
objects.

dtah (r)hen (f)roop (r)hoo
(f)dai-yin (r)siang (l)ja-
(l)mook (f)dai-(l)glin (h)lin
(r)sam-(l)pat (h)rot gahy
(l)took-(l)poht-(l)tap-(h)pa
jai (l)bpra-(l)sop tam-mah-
rom.

ตาเห็นรูป หูได้ยินเสียง
จมูกได้กลิ่น ลิ้นสัมผัสรส
กายถูกโผฏฐัพพะ ใจ
ประสบธรรมารมณ์.

One who is always
mindful, is one who is
listening to the teachings of
the Buddha at all times.

(f)poo dai mee (l)sa-(l)dti
(l)yoo dta-løøt weh-lah,
(f)poo-(h)nan (f)gøø (f)dai
fang tam-(h)ma (r)køøng
(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao
(l)dta-løøt weh-lah.

ผู้ใดมีสติอยู่ตลอดเวลา ผู้
นั้นก็ได้ฟังธรรมะของ
พระพุทธเจ้าตลอดเวลา.

The monastic discipline is
a tool for developing one's
own meditation practice,
not a weapon to hit
someone with or to find
fault with others.

(h)pra-(h)wi-nay bpen
(f)krüang (h)pat-(h)ta-nah
pah-(h)wa-nah (r)køøng
dton, (f)mai (f)chai ah-
(h)wut (r)sam-(l)rap dtee
kon (r)rüü (f)pehng (f)toht
(f)poo (l)üün.

พระวินัย เป็นเครื่องพัฒนา
ภาวนาของตน ไม่ใช่อาวุธ
สำหรับตีคนหรือเพ่งโทษ
ผู้อื่น.

You must establish
mindfulness in your heart,
and be mindful of your
own actions.

jong mee (l)sa-(l)dti (l)sai
jai nai gahn (l)gra-tam
(r)køøng (f)tan ehng.

จงมีสติใส่ใจในการกระทำ
ของท่านเอง.

This is the path of practice.

(f)nee küü naew tahng
(r)køøng gahn (l)bpa-(l)dti-
(l)bat.

นี่คือแนวทางของการ
ปฏิบัติ.

A dead person who can walk, speak, and breathe; have you ever seen this? Have you ever thought this possible? This is somebody whose mind is dead; whose mindfulness and wisdom is dead ...	kon dtahy (h)laew dǎon (f)dai (f)poot (f)dai (r)hahy jai (f)dai; krai keh-y (r)hen (r)mai? krai keh-y (h)kit (r)mai? dtahy tahng (l)jit ... dtahy tahng (l)sa-(l)dti- pan-yah ...	คนตายแล้วเดินได้พูดได้ หายใจได้ ใครเคยเห็นไหม ใครเคยคิดไหม ตายทาง จิต..ตายทางสติปัญญา..
The days and nights are relentlessly passing, how well are you spending your time?	wan küün (f)luang bpai (f)luang bpai, gam-lang tam (l)a-rai (l)yoo?	วันคืนล่วงไปล่วงไป, กำลัง ทำอะไรอยู่?
Maintain continuous mindfulness.	(f)hai mee (l)sa-(l)dti (l)dtøø (f)nüang.	ให้มีสติต่อเนื่อง.
(if someone says they are enlightened) If they are, they are.	bpen (f)gøø bpen	เป็นก็เป็น.
Just right Just enough Good enough	pøø dee	พอดี
That's enough	pøø (h)laew	พอแล้ว.
Harmony and loving kindness create energy and happiness.	kwahm (r)sah-(h)mak-kee mee (f)meht-dtah tam (f)hai mee (h)pa-lang (h)læ (l)gøøt kwahm (l)suk.	ความสามัคคีมีเมตตา ทำ ให้มีพลังและเกิดความสุข.
Good thoughts, speech, and actions, bring happiness.	(h)kit dee, (f)poot dee, tam dee, mee kwahm (l)suk.	คิดดี พูดดี ทำดี มีความสุข.
Keeping the five precepts is our basic practice.	(h)rak-(r)sah (r)seen (f)hah bpen (l)bpo-(l)ga-(l)dti.	รักษาศีลห้าเป็นปกติ.
Knowing moderation brings happiness.	(h)roo-(l)jak kwahm pøø dee mee kwahm (l)suk.	รู้จักความพอดีมีความสุข.

The more one can forgive, the happier one will be.	(f)poo dai (f)hai (l)a-pay (f)mahk (f)gøø (l)ja (f)dai (h)rap kwahm (l)suk (f)mahk.	ผู้ใดให้อภัยมากก็จะได้รับ ความสุขมาก.
Those who have loving kindness, compassion, sympathetic gladness, and equanimity, will find peace and happiness.	(l)buk-kon dai mee (f)meht-dtah (l)ga-(h)ru- nah (h)mu-ti-dtah (l)u- (l)behk-(r)kah (l)ja (f)dai (h)rap kwahm (f)rom yen bpen (l)suk.	บุคคลใดมีเมตตา กรุณา มฤติตา อุเบกขา จะได้รับ ความร่มเย็นเป็นสุข.
If we practice well, where ever we are, we will be happy.	(f)tah rao (l)bpa-(l)dti- (l)bat dee (l)yoo (f)tee (r)nai (f)gøø (l)ja mee kwahm (l)suk.	ถ้าเราปฏิบัติดีอยู่ที่ไหนก็จะ มีความสุข.
May all of you have only happiness and well-being.	(r)køø am-nuay pøøn (f)hai (h)tuk-(f)tan (l)bpra-(l)sop (l)dtæ kwahm (l)suk (l)sa- (l)wat (l)dta-(l)løøt gahn- (h)la-nahn tæøn.	ขออำนาจพรให้ทุกท่าน ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ ตลอดกาลนานเทอญ.
If there is a point or center of The Knower anywhere, that is the place of existence.	(f)tah mee (l)jut (r)rüü (l)dtøøm (l)haeng (f)poo (h)roo (l)yoo (f)tee (r)nai, (h)nan lae küü dtua (h)pop.	ถ้ามีจุดหรือต่อมแห่งผู้รู้ ที่ไหน นั่นแหละคือตัวภพ.
One who has gone forth is one who is peaceful and restrained .	(l)sa-(h)ma-(h)na keu (f)poo (l)sa-(l)ngop (h)ra- (h)ngap	สมณะ คือ ผู้สงบระงับ.
If you have some shit in your pocket, then wherever you go, it will smell bad. Don't blame it on the place.	mee (f)kee (l)yoo nai (f)yahm, bpai (f)tee (r)nai man (f)gøø (r)men, (l)yah bpai dtam-(l)ni (f)wah (f)tee (h)nan (f)tee (f)nee (r)men.	มีขี้อยู่ในย่าม, ไปที่ไหนมัน ก็เหม็น, อย่าไปตำหนิว่าที่ นั่นที่นี้เหม็น.

If you do actions which are unwholesome instead of wholesome, you will always be lacking.	(f)tah tam (l)bahp (f)laek bun (f)gøø (l)kaht tun (f)rüay bpai.	ถ้าทำบาปแลกบุญก็ขาดทุนเรื่อยไป.
When you have truly understood the Dhamma, an offence of wrong doing (dukkata) is almost like an offence of defeat (parajika).	(f)müa mah (f)kao jai tam-(h)ma jing-jing (h)laew, ah-(l)bat (h)tuk-(l)got (f)nee man glahy mah bpen pah-rah-(h)chik lehy.	เมื่อมาเข้าใจธรรมะจริงๆ แล้ว อาบัติทุกกฏนี้ มันกลายเป็นปาราชิกเลย.
Path and Fruit is not just a thing of the past. Only a foolish person will say there is no water where there is water, only because he is not willing to dig for it.	(h)mak-(r)pon (f)mai-(h)pon (l)sa-(r)may. kon (f)ngoh (f)tao (h)nan (f)tee (l)bpa-(l)dti-(l)seht (f)wahnai (h)püün din (f)mai mee (h)nam (h)laew (f)mai yøøm (l)kut (l)bøø.	มรรคผล ไม่พ้นสมัย คนโง่เท่านั้นที่ปฏิเสธว่าในพื้นดินไม่มีน้ำแล้วไม่ยอมขุดบ่อ.
Things that are certain do not exist.	(l)sing (f)tee (f)nae nøøn (f)mai mee.	สิ่งที่แน่นอนไม่มี.
Wholesome sense of shame and fear of wrong doing; that in itself is the teaching of the Buddha.	mee kwahm ahy mee kwahm glua (f)tao (h)nee ehng (f)gøø bpen tam-(h)ma (h)laew.	มีความอาย มีความกลัวเท่านั้นเองก็เป็นธรรมะแล้ว.
A well trained mind brings happiness.	(l)jit (f)tee (l)fük dee (h)laew nam kwahm (l)suk mah (f)hai.	จิตที่ฝึกดีแล้วนำความสุขมาให้.
Genuine practice must include morality that is pure.	gahn (l)bpa-(l)dti-(l)bat (f)tee (h)tae jing (l)ja (f)dtøøng mee (r)seen bøø-(h)ri-(l)sut.	การปฏิบัติที่แท้จริงจะต้องมีศีลบริสุทธิ์.
If you have time to breathe, you have time to meditate.	(f)tah mee weh-lah (r)hahy jai, (f)gøø mee we-lah pah-(h)wa-nah.	ถ้ามีเวลาหายใจ, ก็มีเวลาภาวนา.

Who's really got anything? Whatever you get, you can't take it with you. It stays in this world.	krai mee (l)a-rai? (f)dai (l)a-rai (f)gøø ao bpai (f)mai (f)dai. (l)yoo (f)lohk (h)nee (l)læ.	ใครมีอะไร ได้อะไรก็เอาไป ไม่ได้ อยู่โลกนี้แหละ.
Patient endurance is the mother of all dhammas.	(r)kan-(l)dti kwahm (l)ot- ton bpen (f)mae-(l)bot (r)køøng tam (h)tang bpuang.	ขันติ ความอดทน เป็น แม่บทของธรรมทั้งปวง.
If you see certainty in that which is uncertain, you are bound to suffer.	(f)tah (r)hen (l)sing (f)tee (f)mai (f)nae nøøn bpen (r)khong (f)nae nøøn, (l)ja mee kwahm (h)tuk.	ถ้าเห็นสิ่งที่ไม่แน่นอน เป็น ของแน่นอน, จะมีความ ทุกข์.
If you don't give up the unwholesome and abandon evil, the mind will not be radiant.	(f)mai (h)la (l)bahp (f)mai (h)la kwahm (f)chua, (l)jit (f)mai (l)pøøng (r)sai (l)røøk.	ไม่ละบาป ไม่ละความชั่ว จิตไม่ผ่องใสหรอก.
The 5 precepts are the true treasure of mankind.	(r)seen (f)hah (l)bpra-gahn (h)nee bpen kun-(h)na- (r)som-(l)bat (r)køøng (h)ma-(h)nut dohy (h)tae.	ศีล ห้า ประการนี้เป็น คุณสมบัติของมนุษย์โดย แท้.
Abandoning the unwholesome is more important than making merit.	gahn (h)la (l)bahp (r)sam- kan (l)gwah tam bun.	การละบาปสำคัญกว่า ทำบุญ.
Better to do good than to ask for blessings.	tam kwahm dee dee gwah (r)køø pøøn	ทำความดีดีกว่าขอพร.

If you don't throw-away
the Buddha, you won't
suffer. Whenever you
throw-away the Buddha,
you will definitely suffer.
Whenever you throw-away
impermanence,
unsatisfactoriness, and
non-self, at that point you
will suffer.

(f)tah yohm (f)mai (h)ting
(h)pra-(h)put-(h)ta-(f)jao
yohm (f)mai (h)tuk (l)røøk.
(f)tah (h)ting (h)pra-(h)put-
(h)ta-(f)jao (f)müa-rai,
(h)tuk lehy. (h)ting (l)a-
(h)nit-jang (h)tuk-(r)kang
(l)a-(h)nat-dtah (f)müa-rai
(h)tuk (f)müa (h)nan.

ถ้าโยมไม่ทิ้งพระพุทธเจ้า
โยมไม่ทุกข์หรือก. ถ้าทิ้ง
พระพุทธเจ้าเมื่อไหร่ ทุกข์
เลย. ทิ้งอนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา เมื่อไหร่ ทุกข์เมื่อ
นั้น.

Self sacrifice is truly the
heart of Buddhism. Where
there's no self-sacrifice,
there's no Dhamma.

gahn (r)sia (l)sa-(h)la
(f)nee (l)læ bpen (r)hua jai
(r)køøng (h)pra-(h)put-
(h)ta-(l)saht-(l)sa-(r)nah
dohy (h)tae. gahn (r)sia
(l)sa-(h)la (f)tah (f)mai
mee (f)müa-rai, (f)gøø
(f)mai (r)tüing tam (f)müa-
(h)nan.

การเสียสละนี้แหละเป็น
หัวใจของพระพุทธศาสนา
โดยแท้ การเสียสละถ้าไม่มี
เมื่อไหร่ ก็ไม่ถึงธรรมเมื่อ
นั้น.

Where is certainty? It's
only found in uncertainty.
That's just the way it is.

man (f)nae (l)yoo dtrong
(h)nai (f)lao? man (f)nae
(l)yoo dtrong (f)tee (f)mai
(f)nae. man bpen (l)yoo
(l)yahng (h)nan ehng.

มันแน่นอนตรงไหนเล่า มัน
แน่นอนตรงที่ไม่แน่ มัน
เป็นอยู่อย่างนั้นเอง.

When one reaches the end,
letting go becomes
essential. One can't take
anything along. But if one
lets go sooner rather than
later, wouldn't it be better?
Carrying it along is heavy.

(f)müa (r)tüing weh-lah
(l)sut-(h)tahy (h)tuk kon
jam-bpen (f)dtøøng wahng.
ao bpai (f)mai (f)dai.
(l)dtæ (f)tah rao wahng
(h)wai (l)gøøon (l)ja (f)mai
dee (l)gwah (r)rüü?
(l)baek (h)wai (f)gøø
(l)nak.

เมื่อถึงเวลาสุดท้าย ทุกคน
จำเป็นต้องวาง เอาไปไม่ได้
แต่ถ้าเราวางไว้มาก่อน จะไม่
ดีกว่าหรือ แบกไว้มันหนัก

The world is the owner of it. We are only here temporarily. When we go, it remains with the world.

man bpen (r)som-(l)bat
(r)køøng (f)lohk. rao
(l)yoo (f)tee (f)nee (f)chua
krahw. (f)müa rao bpai
(f)gøø bpen (r)som-(l)bat
(r)køøng (f)lohk.

มันเป็นสมบัติของโลก เรา
อยู่ที่นี้ชั่วคราว เมื่อเราไปก็
เป็นสมบัติของโลก.

When one attains the Dhamma, one sees the Dhamma. One has to know exactly where the Dhamma is. Where is the true Dhamma? It's right here, in the body, and in the mind. Take interest in this. Investigate the body. This is the foundation of investigation.

kon (l)ja ban-(h)lu tam-
(h)ma (l)ja (r)hen tam-
(h)ma (f)dtøøng (h)roo-
(l)jak (f)wah tam-(h)ma
(l)yoo dtrong (r)nai (r)sia
(l)gøøn. tam-(h)ma (f)tee
(h)tae jing (l)yoo (f)tee
(r)nai. (l)yoo (f)tee-(f)nee,
(l)yoo (f)tee gahy, (l)yoo
(f)tee jai (f)hai ao jai
(h)nee (h)pi-jah-(h)ra-nah
gahy (f)nee bpen (l)lak
gahn (h)pi-jah-ra-nah.

คนจะบรรลุธรรมะจะเห็น
ธรรมะ ต้องรู้จักว่า ธรรมะ
อยู่ตรงไหนเสียก่อน ธรรมะ
ที่แท้จริงอยู่ที่ไหน อยู่ที่นี้
อยู่ที่กาย อยู่ที่ใจ ให้เอาใจ
นี้พิจารณากาย นี่เป็น
หลักการพิจารณา.

One should make a study of peacefulness.

püing (l)sük-(r)sah kwahm
(l)sa-(h)ngop (h)nan lae.

พึงศึกษาความสงบนั้นแล.

The Buddha taught that letting go is the supreme aim of the practice.

(l)jut (r)mahy (r)soong
(l)sut (r)køøng gahn (l)bpa-
(l)dti-bat pa-(h)wa-nah
(h)nan. (f)tahn song-
(r)søøn (f)hai (l)bpløøy
wahng.

จุดหมายสูงสุดของการ
ปฏิบัติภาวนานั้น ท่านทรง
สอนให้ปล่อยวาง.

One who attaches to sensory or mental experience will suffer, because they are impermanent.

(f)poo bpai (h)yüt ah-rom
(l)ja bpen (h)tuk (h)prø ah-
rom (h)nan man (f)mai
(f)tiang.

ผู้ไปยึดอารมณ์จะเป็นทุกข์
เพราะอารมณ์นั้นมันไม่
เที่ยง.

All of us, having been born, share the same knowledge. We know we are suffering, but we are unable to abandon our suffering. The Buddha said that this is not true knowledge of suffering, but only the experience of suffering. If one really knows suffering, one can surely abandon it.

(h)tuk kon (f)müa (l)gəət
(f)kün mah (h)roo (r)müan
gan. küü (h)roo (f)wah
(h)tuk, (l)dtəe (f)wah
(h)roo (h)laew (h)ting
(h)tuk (f)mai (f)dai. (h)pra
(f)tahn (f)wah (l)yahng
(h)nee (f)mai (f)chai (h)roo
(h)tuk, küü bpai (l)bpri-
(l)sop (h)tuk (r)chehy-
(r)chehy. (f)tah (h)roo
(f)gəə (f)dtəəng (h)ting
(f)dai.

ทุกคนเมื่อเกิดขึ้นมา
เหมือนกัน คือ รู้ว่าทุกข์ แต่
ว่ารู้แล้วทิ้งทุกข์ไม่ได้ พระ
ท่านว่า อย่างนี้ไม่ใช่ทุกข์
คือ ไปประสบทุกข์เฉยๆ ถ้า
รู้ก็ต้องทิ้งได้.

The one who's going to realize the Dhamma, must first work on being regularly virtuous and honest.

(f)poo (l)ja (f)kao (r)tüŋg
tam-(h)ma (f)büang (f)dtön
(l)ja (f)dtəəng tam ngahn
(f)hai bpen kon (f)süü-
(l)sat (l)su-(l)ja-(l)rit (l)yoo
bpen (l)bpri-jam.

ผู้จะเข้าถึงธรรมะ เบื้องต้น
จะต้องทำงานให้เป็นคน
ซื่อสัตย์สุจริตอยู่เป็น
ประจำ.

Don't go looking outside. Don't go attaching to the outside. You will forget yourself, you will not see yourself. Judging others will only increase your own arrogance. You must watch over yourself.

(l)yah bpai məəŋg (f)kahng
(f)nəək. (l)yah bpai (f)yüt
(f)kahng (f)nəək man (l)ja
lūm dtua. man (l)ja
(f)mai (r)hen dtua gahn
(h)pi-jah-(h)ra-nah (l)dtat
(r)sin (f)poo (l)üün (l)ja
(f)pəəm kwahm (l)ying
(h)ta-nong dtön. jong
(f)fao duu dtön.

อย่าไปมองข้างนอก อย่าไป
ยึดข้างนอก มันจะลืมตัว
มันจะไม่เห็นตัว การ
พิจารณาตัดสินผู้อื่นจะเพิ่ม
ความหยิ่งทะนงตน จงเฝ้าดู
ตน.

If it wants to think, let it think with wisdom. Don't think with foolishness.

(r)tüŋg (h)mae man (l)ja
(h)kit (f)gəə (f)hai man
(h)kit. (h)kit (l)yoo (l)gap
pan-yah. (l)yah (h)kit
(f)duay kwahm (f)ngoh.

ถึงแม้มันจะคิดก็ให้มันคิด
คิดอยู่กับปัญญา อย่าคิด
ด้วยความโง่.

We live with
impermanence. We live
with change all the time.
Know that it has always
been like this, and let go.
This is called practicing the
Dhamma.

rao (l)yoo (f)duay (l)a-
(h)nit-jang. (l)yoo (f)duay
kwahm (l)bplian plaeng
(l)yahng (h)nee. (h)roo
(f)wah man bpen (l)yahng
(h)nan (h)laew (f)gøø
(l)bpløø. (f)riak (f)wah
gahn (l)bpa-(l)dti-(l)bat
tam.

เราอยู่ด้วยอนิจจัง อยู่ด้วย
ความเปลี่ยนแปลงอย่างนี้
รู้ว่ามันเป็นอย่างนั้นแล้วก็
ปล่อย เรียกว่าการปฏิบัติ
ธรรม.

To do the real practice, one
must practice at the point
when experiencing moods
and emotions.

gahn (l)bpa-(l)dti-(l)bat
jing-jing (l)ja (f)dtøøng
(l)bpa-(l)dti-(l)bat (f)müa
(l)bpra-(l)sop (l)gap ah-
rom.

การปฏิบัติจริงๆ จะต้อง
ปฏิบัติเมื่อประสบกับ
อารมณ์

We think wrongly. The
mind itself is not in
turmoil.

rao (h)kit (l)pit. (f)mai
(f)chai (l)jit (f)wun.

เราคิดผิด ไม่ใช่จิตวุ่น

Strengthening the mind is
not done by making it
move around as is done to
strengthen the body but by
bringing it to stillness.

tam (f)hai (l)jit mee gam-
lang (f)mai (r)müan (l)gap
gahn (l)øøk gam-lang gahy
(f)püa (f)hai gahy mee
gam-lang. (l)dtæ tam
(f)hai (l)jit mee gam-lang
(f)dtøøng tam (f)hai (l)jit
man (f)ning.

ทำให้จิตมีกำลัง ไม่
เหมือนกับการออกกำลังกาย
กายเพื่อให้กายมีกำลัง แต่
ทำให้จิตมีกำลังต้องทำให้
จิตมันนิ่ง.

There are 4 keys:
Know that which is in front
of you.
See in line with the truth.
Be that truth.
Live evenly and
consistently.

gun-jæ (l)see (l)døøk küü:
(h)roo (l)cha-(h)pø (f)nah.
(r)hen dtahm kwahm bpen
jing.
bpen dtahm (h)nan.
(l)yoo (l)yahng (l)sa-
(r)mam-(l)sa-(r)mæø.

กุญแจ สี่ดอก คือ รู้เฉพาะ
หน้า เห็นตามความเป็นจริง
เป็นตามนั้น อยู่อย่าง
สม่ำเสมอ.

Conquer it, by conquering yourself. If we can conquer ourselves, we can conquer others as well. Conquer all mental objects, forms, sounds, odours, tastes, and tangibles. This is conquering everything.

(h)cha-(h)na man (f)duay gahn (h)cha-(h)na dton ehng. (f)tah rao (h)cha-(h)na dton ehng (f)gøø (l)ja (h)cha-(h)na (h)tang dton ehng (h)læ (f)poo (l)üün. (h)cha-(h)na (h)tang ah-rom, (h)cha-(h)na (h)tang (f)roop, (h)tang (r)siang, (h)tang (l)glin, (h)rot, (l)poht-(l)tap-(h)pa bpen an (f)wah (h)cha-(h)na (h)tang (l)mot.

ชนะมันด้วยการชนะตนเอง
ถ้าเราชนะตนเองก็จะชนะ
ทั้งตนเองและผู้อื่น ชนะทั้ง
อารมณ์ ชนะทั้งรูป ทั้งเสียง
ทั้งกลิ่น รส โผฏฐัพพะ
เป็นอันว่าชนะทั้งหมด.

The gift of Dhamma is the highest gift.

gahn (f)hai tam (h)cha-(h)na gahn (f)hai (h)tang bpuang.

การให้ธรรม ชนะการให้ทั้ง
ปวง.

If we simply don't attach to likes and dislikes, happiness and suffering, this is called following the stream of Dhamma. (Which belongs to the peaceful one).

(f)tah rao (f)mai (l)dtit nai kwahm (h)rak, kwahm chang, kwahm (l)suk, kwahm (h)tuk (f)tao (h)nan. (f)gøø (f)riak (f)wah rao dæon dtahm (l)gra-(r)sae tam (r)køøng (l)sa-(h)ma-(h)na (h)laew.

ถ้าเราไม่ติดในความรัก
ความชัง ความสุข ความ
ทุกข์เท่านั้น ก็เรียกว่า เรา
เดินตามกระแสธรรม ของ
สมณะแล้ว.

Don't do anything in secret because anything you do in secret is usually unwholesome.

(l)yah tam (l)sing dai nai (f)tee (h)lap (h)prø (l)git nai (f)tee (h)lap (h)mak mee kwahm (f)chua.

อย่าทำสิ่งใดในที่ลับ เพราะ
กิจในที่ลับ มักมีความชั่ว.

Beings in the world naturally go the way of their kamma.

(l)sat (f)lohk (f)yøøøm bpen bpai dtahm gam.

สัตว์โลกย่อมเป็นไปตาม
กรรม

One who's lost in the world is one who's lost in emotions. One who's lost in emotions is lost in the world.

kon (r)long (f)lohk küü kon
(r)long ah-rom. kon
(r)long ah-rom küü kon
(r)long (f)lohk.

คนหลงโลก คือ คนหลง
อารมณ์ คนหลงอารมณ์
คือ คนหลงโลก.

Looking for peace is like looking for a turtle with a moustache. You won't be able to find it. But when your heart is ready, peace will come looking for you.

møøng (r)hah kwahm (l)sa-
(h)ngop (r)müan (r)hah
(l)dtao (f)tee mee (l)nuat.
(f)süng (l)ja (f)mai mee
wan (h)pop. (l)dtæ (f)müa
(l)jit (h)prøøm, kwahm
(l)sa-(h)ngop man (f)gøø
(l)ja mah ehng.

มองหาความสงบ เหมือน
หาเต่าที่มีหนวด ซึ่งจะไม่
วันพบ แต่เมื่อจิตพร้อม
ความสงบมันก็จะมาเอง.

We don't become monks to eat well, sleep well and be very comfortable, but to know suffering and how not to cause it.

rao (f)mai (f)dai mah
(l)buat bpen (h)pra (f)püa
gin (l)sa-bahy, nøøn (l)sa-
bahy, (r)rüü (l)yoo (l)sa-
bahy, (l)dtæ (f)püa rian
(h)roo kwahm (h)tuk (h)læ
(r)hon tahng (l)haeng gahn
(l)dap (h)tuk.

เราไม่ได้มาบวชเป็นพระ
เพื่อกินสบาย, นอนสบาย
หรืออยู่สบาย, แต่เพื่อ
เรียนรู้ความทุกข์และ
หนทางแห่งการดับทุกข์.

Establish mindfulness, focus on contemplating suffering as it arises. That is the way to reach the core of Buddhism.
Becoming engrossed in studying the language of Buddhism will not lead to knowledge of things as they are.

gahn (f)dtang (l)sa-(l)dti
(f)fao gam-(l)not (h)pi-jah-
(h)ra-nah kwahm (h)tuk
(f)tee (l)gøæt (f)kün (l)gae
dton, (l)ja bpen tahng
(f)kao (r)tüing (h)put-(h)ta-
(l)saht-(l)sa-(r)nah (f)dai
dee (f)tee (l)sut. (f)tah
mua (l)dtæ (l)sük-(r)sah
(h)put-(h)ta-(l)saht-(l)sa-
(r)nah nai (f)ngæ (r)køøng
pah-(r)sah (r)rüü wan-
(h)na-(h)ka-dee (l)ja (f)mai
mee tahng (h)roo (f)wah
(l)a-rai bpen (l)a-rai.

การตั้งสติเฝ้ากำหนด
พิจารณาความทุกข์ที่
เกิดขึ้นแก่ตน จะเป็นทาง
เข้าถึงพุทธศาสนาได้ดีที่สุด
ถ้าแม้แต่ศึกษาพุทธ
ศาสนาในแง่ของ ภาษา
หรือวรรณคดี จะไม่มีทางรู้
ว่าอะไรเป็นอะไร

The world is always lacking; hungry, and dry to the bone. Subject to the allure of ever-new temptations, invented and re-invented by scientists constantly.

(f)lohk (f)prøøng (l)yoo bpen (h)nit; (r)hiu (l)yoo bpen (h)nit, (l)gra-(r)hahy (f)lüat (l)yoo bpen (h)nit. prø am-(f)naht kwahm (f)yua yuan (f)tee (h)nak (h)wi-(h)ta-yah-(l)saht bprung (l)dtaeng (f)kün mah (l)mai (l)yoo (l)sa-(r)məə-(l)sa-(r)məə.

โลกพร่องอยู่เป็นนิจ หิวอยู่
เป็นนิจ กระหายเลือดอยู่
เป็นนิจ เพราะอำนาจความ
ยั่วยวนที่นักวิทยาศาสตร์
ปรุงแต่งขึ้นมาใหม่อยู่
เสมอๆ

Those who get involved in empty and meaningless disputes, will be left with a mind that is messed up and out of order.

ban-dah (l)buk-kon (f)tee (l)bpløøy dton bpai (f)ruam gahn (f)dtoh (r)tiang an bplüay (l)bplao (h)tuk (h)cha-(h)nit, (f)yøøm mee (l)jit an dtem bpai (f)duay kwahm (h)kit (f)tee (f)yung (r)yəəng.

บรรดาบุคคลที่ปล่อยตนไป
ร่วมการโต้เถียงอันเปลือย
เปล่าทุกชนิด ย่อมมีจิตอัน
เต็มไปด้วยความคิดที่ยุ่ง
เหยิง

Those who compete for power will find out for themselves - it's like pushing past others to dive into an inferno. A blaze of agitation, anxiety and worry. The rich man drinking water from a golden vessel, or the poor man drinking water from a coconut shell; when both are content, they both experience the same level of satisfaction.

gahn (l)gaeng (f)yaeng gan bpen (l)yai bpen dton (h)nan - nai (f)tee (l)sut (h)tuk kon (f)gøø (l)ja (h)roo ehng (f)wah (r)müan (f)yaeng gan (f)kao bpai (l)soo gøøng fai. mee (l)dtae kwahm (f)rum (h)røøn (l)gra-won-(l)gra-wahy. (h)ka-(l)ha-ba-dee (l)düüm (h)nam (l)jahk pah- (h)cha-(h)na tøøng kam, (l)gap kon (f)yahk jon (l)düüm (h)nam (l)jahk pah- (h)cha-(h)na (f)tee tam (f)duay (l)ga-lah (h)ma-(h)prahw; (f)müa mee kwahm pøø jai, (f)yøøm mee kwahm (l)suk (f)tao gan.

การแก่งแย่งกันเป็นใหญ่
เป็นโตนั้น ในที่สุดทุกคนก็
จะรู้ว่าเหมือนแย่งกัน
เข้าไปสู่กองไฟ มีแต่ความ
ร้อนรอนกระวนกระวาย
คบดีดื่มน้ำจากภาชนะ
ทองคำ กับคนยากจนดื่มน้ำ
จากภาชนะที่ทำด้วย
กะลามะพร้าว เมื่อมีความ
พอใจย่อมมีความสุขเท่ากัน

Polite and Necessary

This section is designed to help you with an area many of your fellow monks from overseas have failed to really understand or excel in. For Thais, knowing one's place and showing proper respect at least externally is a deep part of the social fabric. Even though a newcomer may be excused for obviously not knowing better and omitting polite words, you will undoubtedly really enter their hearts if you do it right. Of course this is just for practice, and one will need to observe those Thai ajahns with impressive polite qualities to understand how much and when to use more than one or two *(h)krap*. It is recommended to use this page once a day for a month to help feel more natural and at ease with the pronunciation the feel.

(h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom

(h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom

(h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom

(h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap

(h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap (h)krap (h)krap (h)krap-(r)pom, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom (h)krap-(r)pom aj-jahn. Na-ma-sa-kan aj-jahn. (h)krap, (h)krap, (h)krap (h)krap-(r)pom.

Ajahn Chah Sangha Regulations

1. Monks and novices may only make requests from blood relatives or people who have made an invitation to ask for things.
2. A monk should not give lucky numbers, make holy water, distribute medicines, tell fortunes, make or distribute various kinds of auspicious items (e.g. amulets), nor should he engage in the study of such topics.
3. Except in cases of emergency or with the permission of his teacher, a monk of less than 5 rains may only go traveling when accompanied by a monk of more than 5 rains.
4. A monk should always consult the Sangha or the senior monk before embarking on a personal project.
5. A monk should keep his hut clean and well-swept. He should also sweep the path leading to his hut. A monk should cultivate contentment with the hut allotted to him.
6. When there is work for the Sangha to do, all the monks should work together, starting together and ending together. A monk should not be a burden to the community by avoiding duties, making excuses, or behaving deceitfully.
7. A monk should do his work wholeheartedly and not chat with others while: setting-up the eating hall, eating alms food, washing the bowl, storing the bowl, sweeping the monastery, drawing water, bathing, drying robes, or listening to a Dhamma talk.
8. After the meal monks should sweep and tidy-up the eating hall together and then quietly take their requisites back to their huts.
9. A monk should be one who is composed with persistence aroused, content with eating little, sleeping little, and speaking little.
10. A monk should look after sick monks and novices with kindness.
11. A monk should not accept money, gold, silver, or have others keep it for him.
12. A monk should not buy, sell, trade, or exchange goods.
13. When offerings are given to the Sangha, they are to be kept in the Sangha stores. When a monk needs a requisite, he can request it from the Sangha-appointed official, and should be content with whatever he is given.
14. Monks should not gather in groups for socializing and needless chatter at anytime, either in public areas of the monastery or individual monks' huts.
15. A monk should not store coffee, tea, or sugar in his hut unless he has permission from the Abbot.
16. All smoking or drug use is strictly prohibited.
17. Sending letters, parcels, or making phone calls requires permission from the Abbot or senior monk.
18. Visiting monks and novices may stay for a period not exceeding 3 nights unless there is a necessary reason.
19. Visiting monks and novices must have a letter of recommendation from their preceptor or teacher and show their monk's identification (Bai-suddhi) to the Abbot upon arrival.

If anyone disobeys these Sangha regulations, the Sangha has full authority to deal with the matter.

These regulations were established by Ajahn Chah for all branch monasteries of Wat Nong Pah Pong.

ข้อกติกาสงฆ์ในสำนักนี้

๑. พระณเฑาะพหุของแต่คนใช้ญาติใช้ปวารณา และห้ามติดต่อกับคฤหัสถ์ และนักบวชอันเป็นวิ
สภาคกับพุทธศาสนา
๒. ห้ามบอกและเรียนตริจ্ঞานวิชา บอกเลข ทำนํ้ามนต์ หมอยา หมอดู ทำและแจกจ่ายวัตถุมงคล
ต่างๆ
๓. พระผู้มีพรหมหาญ ๕ ห้ามไม่ให้เที่ยวไปแต่ลำพังตัวเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือมีอาจารย์ผู้
สมควรติดตามไปด้วย
๔. เมื่อจะทำอะไรให้ปรึกษาสงฆ์ หรือ ผู้เป็นประธานในสงฆ์เสียก่อน เมื่อเห็นว่าเป็นธรรมเป็น
วินัยแล้วจึงทำอย่าทำตามอำนาจตัวเอง
๕. ให้ยินดีในเสนาสนะที่สงฆ์จัดให้ และให้ทำความสะอาดเก็บกวาดกุฏิ ถนนเข้าออกสะอาด
๖. เมื่อกิจของสงฆ์เกิดขึ้นให้พร้อมกันทำ เมื่อเลิกให้พร้อมกันเลิก อย่าทำตนให้เป็นที่ยึดเกาะของ
หมู่คณะ คือเป็นผู้มารยาสาไทย หลีกเลียง แก้ว
๗. เมื่อฉันบิณฑบาต เก็บบาตร ล้างบาตร กวาดลานวัด ตักน้ำ สรงน้ำ จัดโรงฉัน ย้อมผ้า ฟังเทศน์
เหล่านี้ ห้ามมิให้คุยกันฟังตั้งใจทำกิจนั้นจริงๆ
๘. เมื่อฉันเสร็จแล้ว ให้พร้อมกันเก็บกวาดโรงฉันให้เรียบร้อยเสียก่อน แล้วจึงกราบพระพร้อมกัน
และนำบริวารของตนกลับกุฏิด้วยความสงบ
๙. ให้ทำตนเป็นผู้มักน้อยในการพูด กิน นอน ร่าเริง จงเป็นผู้ตื่นอยู่ด้วยความเพียร และจง
ช่วยกันพยาบาลพระภิกษุ-สามเณรอาพาธด้วยความเมตตา
๑๐. ห้ามรับเงินและทอง และห้ามผู้อื่นเก็บไว้เพื่อตน ห้ามซื้อขายแลกเปลี่ยน
๑๑. เมื่อเกราบเกิดขึ้นในสงฆ์หมู่ให้เก็บไว้เป็นกองกลาง เมื่อท่านรูปใดต้องการ ให้สงฆ์อนุ
มัต แก่ท่านรูปนั้น ตามความเหมาะสม
๑๒. ห้ามคุยกันเป็นกลุ่มก้อนทั้งกลางวันกลางคืนในที่ทั่วไป หรือในกุฏิ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นถึง
กระนั้นก็อย่าเป็นผู้คลุกคลีและเอิกเกริกเฮฮา ห้ามสูบบุหรี่ กินหมาก
๑๓. การรับและส่งจดหมาย เอกสาร หรือวัตถุต่างๆภายนอกต้องแจ้งต่อสงฆ์ หรือผู้เป็นประธาน
สงฆ์รับทราบทุกคราวไป เมื่อสงฆ์หรือผู้เป็นประธานสงฆ์เห็นสมควรแล้ว จึงรับ-ส่งได้
๑๔. พระณเฑาะที่เป็นพระอาคันตุกะมาพักอาศัย ต้องนำหนังสือสุทธิแจ้งสงฆ์ หรือผู้เป็นประธานสงฆ์
ในคืนแรกและมีกำหนดให้พักได้ไม่เกิน ๓ คืน เว้นแต่มีเหตุจำเป็น
๑๕. พระณเฑาะที่มุ่งเข้ามาปฏิบัติในสำนักนี้ เบื้องต้นต้องได้รับใบฝากจากพระอุปัชฌาย์อาจารย์ของ
ตน และย้ายสุทธิมาให้ถูกต้องเสียก่อนจึงจะใช้ได้

“ข้อกติกาสงฆ์เหล่านี้เมื่อผู้ใดฝ่าฝืนสงฆ์มีอำนาจเต็มที่ที่จะบริหาร”